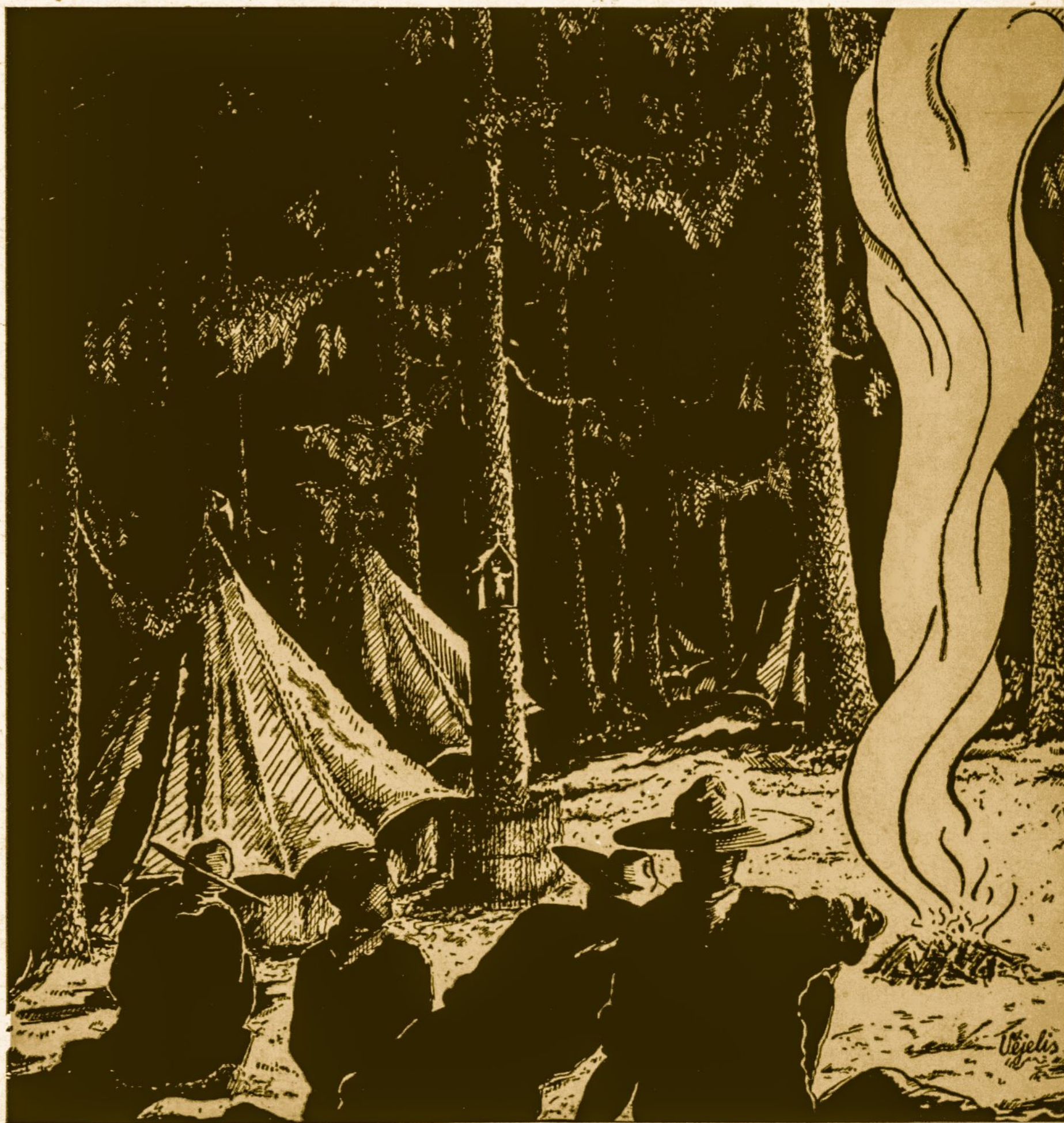

SKAUTU

AIDAS

Šiame numery rasi:

	Pusl.
Įdomų rašinį apie mūsų Šefą	231
Apysakėlę apie nepavykusią iškylą	233
Patarimų, kaip pajvairinti stovyklos laužą	235
Rašinį, iš kurio sužinosi, kas pasauly greičiausias..	236
Apysakos „Pėdsekys“ tęsinį	236
Pasaulio skautų šefo rašinį, iš kurio sužinosi kada skautas eina pareigas	238
Labai aktualių reikalų rašinį apie telefoniją	239
Mūsų gyvenimo kroniką	242
Sąlygas įstoti į sklandymo mokyklą Nidoje	246
Įdomių žinių iš pasaulio skautų gyvenimo	247
Šios vasaros foto konkurso sąlygas	248
Patarimų pėdsekos klausimu	249
Nurodymų (su piešiniais) kaip išmokti plaukti	250
4 puslapius mūsų jauniešiams	251
Du įdomius rašinius skaučių skyrelyje	245

OFICIALINĖ DALIS

LIETUVOS SKAUČIŲ SESERIJOS VADĖS ĮSAKYMAI.

Nr. 18.

K a u n a s, 1937 m. gegužės mėn. 15 d.

§ 1.

Skautininkę Valeriją Barmienę iš „Skautybės“ redakcinės kolegijos seserijos atstovės pareigų jos prašymu atleidžiu.

§ 2.

Seserijos atstovė į „Skautybės“ redakcinę kolegiją skiriu seserijos vyriausios vadijos bendradarbę paskautininkę Eriką Petersonaitę.

Sktn. K. ŽILINSKIENĖ,

Seserijos Vadė.

Sktn. E. RUDIENĖ,

Vadeiva.

Nr. 19.

K a u n a s, 1937 m. gegužės mėn. 24 d.

„Skautų Aide“ skaučių skyrių redaguoti skiriu seserijos vyriausios vadijos bendradarbę vyresnę skiltininkę Dorotę Inkenaitę.

Sktn. K. ŽILINSKIENĖ,

Seserijos Vadė.

Sktn. E. RUDIENĖ,

Vadeiva.

Nr. 20.

K a u n a s, 1937 m. gegužės mėn. 25 d.

Į „Skautų Aido“ jaunesniųjų skaučių-tų skyriaus redakciją iš seserijos skiriu seserijos vyriausios vadijos bendradarbę skautininkę Mariją Gudaitienę.

Sktn. K. ŽILINSKIENĖ,

Seserijos Vadė.

Sktn. E. RUDIENĖ,

Vadeiva.

SKAUTŲ AIDAS

Isteigtas 1923 m. kovo mėn. 15 d.

— LIETUVOS SKAUTŲ IR SKAUČIŲ LAIKRAŠTIS —
Kaštuoja: neskaudams 5 lt. (metams), skaudams 4 lt.,
pask. nr. 30 ct.

Redaktoriaus Pavaduotojas KAZYS LAUCIUS.

Leidėjas LIETUVOS SKAUTŲ SĄJUNGA.

Spausdina „VILNIAUS“ sp. Kaune, Nepriklausomybės a. 4a,
telef. 2 07 26.

Redakcija ir administracija:

Kaunas, Nepriklausomybės aikštė 4. Telefonas 2-65-34.

Redakcija rankraščius taiso savo nuožiūra, jų nesaugo ir
už skelbimų turinį neatsako.

11 (182) nr. / Kaunas, 1937 m. birželio m. 13 d. / XV metai

Nr. 21.

K a u n a s, 1937 m. gegužės mėn. 25 d.

Skaučių seserijos laikraščio „Vadovė“ adminis-
tratore skiriu vyresnę skautę Stanislavą Gudauskie-
nę.

Sktn. K. ŽILINSKIENĖ,

Seserijos Vadė.

Sktn. E. RUDIENĖ,

Vadeiva.

Nr. 22.

K a u n a s, 1937 m. birželio mėn. 1 d.

§ 1.

Kauno Centro skaučių tunto tuntininkę Aleksandrą
Gabrėnienę, jos prašymu, nuo š. m. birželio mėn.
1 d. iš tų pareigų atleidžiu.

§ 2.

Remdamosi L. S. S. statuto 25 straipsniu, Kauno
Centro skaučių tunto tuntininkės pareigoms nuo š. m.
birželio mėn. 1 d. iki š. m. spalio mėn. 1 d. laikinai
skiriu skautininkę Sofiją Šarauskienę.

§ 3.

Kėdainių skaučių tunto tuntininkę mokytoją Juzę
Petrauskienę, jos prašymu, nuo š. m. birželio mėn.
15 d. atleidžiu iš tų pareigų keturiems mėnesiams atos-
toga.

§ 4.

Remdamosi L. S. S. statuto 25 straipsniu, Kėdainių
skaučių tunto tuntininkės pareigoms nuo š. m. birželio
mėn. 15 d. iki š. m. lapkričio mėn. 15 d. laikinai skiriu mo-
kytoją Juzę Jatulytę.

Sktn. K. ŽILINSKIENĖ,

Seserijos Vadė.

Sktn. E. RUDIENĖ,

Vadeiva.

SVARBUS PRANEŠIMAS SKAUTĖMS!

V. D. U. studentų skaučių draugovė š. m. birželio mėn.
17—28 d. Karmėlavos miške ruošia pirmąją akademišką skau-
tišką stovyklą. Stovyklos tikslas — pasirengti 1938 m. tautinei
stovyklai, pasimokyti praktiškų skautiškų darbų ir puikiai pa-
ilsėti.

Į stovyklą gali važiuoti visos stud. skaučių draugovės narės.
Laukiame ir tikimės, kad į stovyklą atvažiuos ir filisterių, iš-
klausiusiųjų pasyviųjų narių ir vienaminčių.

Apie važiavimą pranešti ir dalį stovyklos mokesčio įmokėti
(stovyklos mokestis visam laikui 15 litų) iki š. m. birželio mėn.
12 d. pskn. A. Mačiulytei arba siųsti draugovės vardu.

Į stovyklą išvažiuosime š. m. VI.17 d. 7 val. ryto. Renkamės
prie vyr. skautų vadijos patalpų. Stovyklai rengti komisija.

ŠEFO VARDINĖS – MŪSŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Birželio m. 13 d. yra šv. Antano diena, taigi ir mūsų Šefo Valstybės Prezidento Antano Smetonos vardinės.

Iš pačių įžymiausių šventųjų dienų mūsų krašte labiausiai mėgiamos yra šv. Kazimiero, šv. Jurgio, šv. Jono, šv. Antano ir kelių kitų šventųjų šventės.

Šv. Antano diena jau virsta tradicine tautos švente, pagerbiant Valstybės Prezidentą, Antaną, plačiai minima visoje Lietuvoje.

Širdingai mylėdami savo vyriausiąjį vadą, skautai-ės vieni pirmųjų pradėjo iškilmingai minėti Valstybės Prezidento vardines. Kauno skautai-ės pirmieji pradėjo ruošti Šefo vardinių išvakarėse laužą. O dabar birželio m. 12 ir 13 dienomis laužai liepsnoja visoje Lietuvoje.

Kiekviena šeima savo vyriausiojo nario vardines stengiasi kuo gražiausiai paminėti. Tokia mūsų tautos šeimų tradicija.

Valstybės Prezidentas yra vyriausias visos mūsų tautos šeimos galva. Jis, kaip skautų sąjungos Šefas, yra pats svarbiausias, pats garbingiausias mūsų skautiškos šeimos narys. Todėl visa visuomenė bendrai ir skautų sąjunga atskirai savo Vado vardines mini pakelta ir širdinga nuotaika.

Mūsų Valstybės Prezidentas yra pats įžymiausias lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės XX amžiaus vyras. Dar prieš didįjį karą jis plačia vaga varė didelį lietuvių tautinės kultūros darbą Vilniuje, visą laiką per spaudą skleidė besikuriančios Lietuvos dvasią. Pradėjus organizuoti Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo darbą, dabartinis mūsų Šefas visur stovėjo svarbiausių darbų pirmose vietose. Jis yra pir-

masis jau Nepriklausomos Lietuvos Prezidentas, jis ir dabar jau daugiau, kaip dešimtį metų, savo rankose laiko mūsų valstybės vairą.

Prezidentas visada yra rūpestingas vadas. Jis yra ir tautos mokytojas. Gyvu žodžiu ir savo gausiais raštais skynė ir skina kelią, statė ir stato Lietuvos valstybės ir mūsų kultūros gyvenimo pagrindus.

Mūsų vyriausias vadas, kaip skautų sąjungos Šefas, yra artimiausiai susijęs su mūsų skautybės judėjimu. Jis ir čia yra vienas svarbiausių kūrėjų. Jo kalbos ir raštai skautams-ėms, įvairiomis progomis jo pareikštos mintys yra gyvas savos skautybės kūrimo įkūnijimas.

Šefas dažnai suteikia mūsų organizacijai didelės garbės, dalyvaudamas įvairiuose skautybės judėjimo susibūrimuose. Jis yra dalyvavęs beveik visose žymesnėse stovyklose ir svarbiausiose organizacijos šventėse bei iškilmėse.

Jis ne tik raštais ir kalbomis iš tolo kelia skautybės darbo vertę, bet ir pats mūsų vyriausiems organizacijos vadovams duoda reikalingų nurodymų, kaip dirbti di-

dijį auklėjimo darbą pagal modernišką skautybės sistemą.

Jo globojama skautų organizacija smarkiai išaugo, labai sutvirtėjo ir tapo didele mūsų jaunomenės, ypatingai moksleivijos, auklėtoja.

Pagal jo planus skautų-čių judėjimą labai vertingai palaiko ir remia įvairūs valdžios aparato organai.

Tokiose sąlygose ir taip brangaus Vado vedami Lietuvos skautai ir skautės džiaugsmingai imasi savęs ugdymo ir auklėjimo darbo pagal

MŪSŲ ŠEFAS.

Dail. T. Kulakausko piešinys.

skautybės metodus, giliai tikėdami tuo padeda kurti gražią mūsų tėvynės ateitį.

Didžiausias mūsų Prezidento troškimas yra laisva, kultūringa ir vieninga Lietuva. Tą savo mylimo Šefo siekimą gyvą išlaikyti skautai-ės ir paskiria visas savo jaunas jėgas.

Jau keleri metai, kai Šefas savo vardines praleidžia savo tėviškėje, gimtojo Užuolėnio gri-

čioje. Jis myli savo gimtąją kampą, brangina, kad ir prastą, bet savą tėvų namelį. Ir šiuo jo gražiu pavyzdžiu vertėtų pasekti visiems, kas dar turi ką brangantino savo gimtajam krašte.

VI.13 griausmingai giedame savo mylimam Šefui Valstybės Prezidentui Antanui Smetonai Ilgiausių Metų!

Baltasis Juodvarnis.

• REDAKCIJOS PASTOGĖJE! •

IŠ REDAKTORIAUS UŽRAŠŲ.

ŠIOS VASAROS MŪSŲ STOVYKLŲ TIKSLAS.

Greit prasidės stovyklavimo sezonas. Kaip kitais metais, taip ir šiemet stengsis visi, kas tik gali, išvykti į stovyklą. Reikia laukti, kad vadovai padarys visa, ką galės, kad šiemet galėtų stovyklauti kiek galima daugiau jų berniukų. Kodėl? Dėl to, kad ši vasara — paskutinė proga pasiruošti mūsų didžiajai, jubiliejinei ateinančios vasaros stovyklai. Tiesa, pasiruošimas tautinei stovyklai vyks visą laiką, iki pat to momento, kol reikės sėsti į traukinį, garlaivį ar autobusą vykti į A. Panemunę, tačiau atlikti tuos paruošiamuosius darbus, kuriuos galima padaryti tik stovykloje, teks šią vasarą.

Paprastose, kasmetinėse stovyklose mes stengiamės tvarkytis taip, kad galėtų panaudoti praktikoje teoretines žinias, įgyti daugiau skautiško patyrimo ir po sunkaus darbo mokykloje pailsėti gamtoje. Šios vasaros mūsų stovyklų programa turėtų būti skirtinga nuo įprastosios, nes šios vasaros stovyklų tikslas — įgyti tokio patyrimo, kuris bus reikalingas stovyklauti tautinėje stovykloje. Ką daryti, kaip susitvarkyti šios vasaros stovyklų programą, vadovai gaus patarimų iš tautinės stovyklos vyriausios vadijos programos skyriaus, kuris šiomis dienomis išsiuntinėjo labai platų aplinkraštį tautinės stovyklos programos reikalui. Žinoma, tuo pasitenkinti negalės ir reikės patiems galvoti, kaip pasiruošti, ką nauja sugalvoti, kad tautinėje stovykloje nebūtų gėdos. Jei aš būčiau draugininku, ir stovyklaučiau šią vasarą su savo draugove, aš ypatingai rūpinčiausi stovyklos iširengimu. Stengčiausi šios vasaros savo stovyklą iširengti maždaug taip, kaip ji turėtų atrodyti tautinėje stovykloje. Juk ten bus stovyklų iširengimo konkursas ir, be to, paprastai apie draugovę stovyklos lankytojai sprendžia iš jos stovyklos iširengimo. Dėl to aš stengčiausi gerai išplanuoti savo šios vasaros stovyklą, sugalvoti

naujų, praktiško ir propagandinio pobūdžio iširengimų, kurie rodytų, kaip skautai sugeba panaudoti gamtą, kad būtų patogų joje gyventi, pamėginčiau padaryti originalų stalą, vartus, dekoratyvinio pobūdžio papuošimų ir kt. Stovyklos išplanavimą nubraižyčiau, o foto mėgėjus paprašyčiau, kad stovyklos įrengimus nufotografuotų. Ir visa tai darydamas galvočiau, kad A. Panemunėje gali būti kitokios gamtos sąlygos, kaip čia kad yra. Aš galvočiau, kad visa tai, ką reikėtų padaryti tautinėje stovykloje, reikalinga padaryti šioje, nes labai svarbu pažiūrėti, kaip visa atrodo tikrovėje. Tik dabar išplanavus ir iširengus stovyklą taip, kaip norėtusi padaryti A. Panemunėje, galės pastebėti klaidas ir paskiau nusistatyti tinkamesnį planą.

O ką jūs manot daryti? Laukiu, kad parašytumėt „Skautų Aidui“, kaip sekėsi stovyklauti šią vasarą siekiant aukščiau minėtų tikslų.

SKAUČIŲ SKYRELIO TVARKY- MUI PEREINANT Į SKAUČIŲ RANKAS.

„Skautų Aidas“ yra mūsų visų laikraštis ir redakcija stengiasi jį taip tvarkyti, kad būtų visiems įdomus. Tačiau mes turime ir skirtingų reikalavimų, pareinančių nuo mūsų amžiaus, lyties, išsilavinimo, domėjimosi kuria nors atskira skautavimo šaka. Dėl to „Skautų Aidas“ turi ir specialių skyrių, kuriuose deda tokią medžiagą, kuri daugiau domina tik tam tikrą skaitytojų grupę. Tokie skyreliai yra mūsų jaunesiems, vyčiams, vyresnėms skautėms, jūros skautams, foto mėgėjams ir kitiems. Turi jį ir skautės, pavadintą „Jaunoji Skautė“.

Šių skyrelių tikslą kai kas ne taip supranta, kaip redakcija jį išivaizduoja. Sakysime, kad ir minėtąjį skautėms skirtą skyrelį dažnai vadinama „skaučių skyriumi“, suprasdami jį lyg savotišką „Skaučių Aidą“, t. y. laikraštėlį laikraštyje. Taip nėra. Mūsų specialūs skyriai nėra tokio pobūdžio, kad juos galėtų suprasti,

kaip skaitytinus tik tų, kuriems jie skirti. Juose tik dedama tokia medžiaga, kuri ne visiems lygiai įdomi, o yra labiau dominantai tam tikrą skaitytojų grupę. Tačiau ji skaitytina ir kitų. Tuo galite kiekvienas įsitikinti paskaite kad ir šio numerio „Jaunosios Skautės“ skyrely išspausdintus rašinėlius. Argi galėtų pasakyti, kad jie įdomūs tik skautėms? Taigi, nors minimajame skyrely ir bus stengiamasi dėti tokią medžiagą, kuri labiau įdomi skautėms, tačiau dažnai visi rasime čia sau įdomių dalykų, kaip randame ir kituose specialiuose skyreliuose.

Visiems suprantama, kad darbas geriau vyksta, jei jį dirba žmonės, kurie gerai jį moka. Tuo dėsnio vadovaudamasi redakcija ir paprašė skaučių seserijos vadę, kad ji pavesėtų kam nors tvarkyti skyrelį „Jaunoji Skautė“. Kaip matote iš oficialinėje dalyje paskelbtų seserijos vadės išsakymų, ši darba jį pavedė vyr. skiltn. D. Inkėnaitėi. Žinoma, ji geriau supranta už mane, kas skautėms svarbu ir įdomu. Skyrelį ji tvarkys visai savarankiškai ir, turint galvoje, kad sesė Inkėnaitė yra sena „Skautų Aido“ bendradarbė, kuriai spaudos darbas nebenauiena, galima drąsiai tvirtinti, kad šis skyrelis ateityje bus tikrai įdomus.

Kaip atrodo sesė Inkėnaitė, pamatysite kitame numery, o dabar prašome visus jai į talką. Į ją kviečiame pirmoje eilėje seses skautes, tačiau, jei atsirastų tokių gabių skautų, kurie sugebėtų parašyti skautėms įdomių dalykų, būkite tikri, kad sesė Inkėnaitė nenumes rašinio į krepšį tik dėl to, kad jis skauto parašytas... Nors redakcija yra pasiryžusi kuo tik galėdama padėti sėsei Inkėnaitėi jos darbe, tačiau būtų gera, kad redaktoriui nebereikėtų skaityti tų rašinių, kurie skiriami „Jaunajai Skautėi“. Dėl to juos siunčiant prašytumėm pažymėti, kad skirti minėtam skyriui. Korespondencijas iš skaučių gyvenimo siųsti, kaip ir anksčiau, redakcijos vardu, nes jos šiame skyriuje nebus dedamos.

Nepavykusi

Niekuomet gegužė dar nebuvo tokia graži. Nuo ryto ligi vakaro iš giedro dangaus saulutė taip švietė, kad net prakaitą reikėjo šluostytis, o soduose viskas žydė žydėjo: ir tulpės, ir alyvos, ir seni kaštonai prie gatvės. Kaip kvėpėjo! Petriukas, parėjęs namo iš mokyklos, tik traukė orą į savo jaunus plaučius ir džiaugėsi: tai bus sekmadienis, tai bus iškyla! Senai jau kuprinė guli nevertota, bet — „Ryt šeštą valandą ryto prie trečio beržo plente“, — paskelbė draugininkas ir — valio! bus puiku.

*

Trečios klasės mokinys Mažeiva Petras buvo uolus skautas: įstojo į briedžių draugovę antroje klasėje ir dabar jau ruošėsi laikyti egzaminus į II patyrimo laipsnį. Gyveno Petras pas piktą Ragaišienę (kuri ant jo niekuomet nepyko) su Jonu Počka mažame kambarėlyje iš sodo pusės. Sekėsi neblogai: šeimininkė ir pietus išvirdavo ir išskalbdavo kas reikalinga, o sekmadieniais net savo šviežiai iškeptų pyragų vaišindavo. Tik vienas dalykas Petriukui nepatiko: Jonas nuolat pasiėpdavo skautus ir sakydavo, kad jam, esančiam penktoje klasėje, tokie dalykai nebeįdomūs. Tegul vaikai linkminasi, o jis nė manyt nemanas likti skautu. Kartais Petriukas atsikirsdavo, o kartais pats nežinodavo ką atsakyti ir jam širdis suvirpėdavo — „O gal Jono teisybė; gal ir neverta?“... Bet paskui vėl nurimdavo ir stengdavosi daryti, kaip skautų įstatai jam liepia.

Ir dabar, Petriukui bekraustant kuprinę, Jonas vėl paerzino: — „Žiūrėk, kad nepramiegotum, juk miegi kaip maišas“. Petras nieko neatsakė: tiesa, jis mėgo miegoti ir nenorom keldavosi iš ryto, bet tai būdavo tada, kada reikėdavo eiti į mokyklą. Bet ryt juk bus iškyla; jos niekas dar nepramiegojo.

*

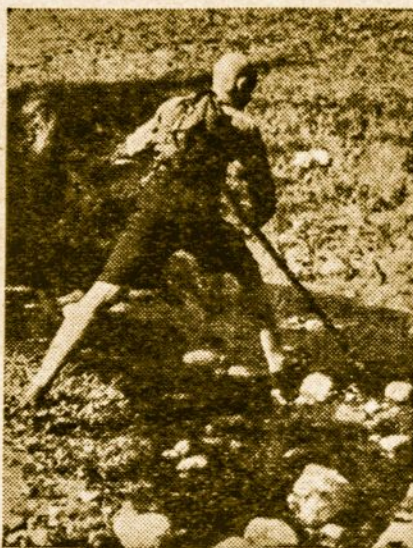
Petriukas vaikšto saulėje pievoje ir toks laimingas! Paukšteliai čiulba, net smagu klausytis, tik staiga pažįstamas balsas šaukia:

— Petrai, Petrai!

Kas čia galėtų būti? Nė vieno žmogaus nėra, o balsas, rodos, čia pat.

Berniukas pro sapną stengiasi atmerkti akis, bet jos tokios sunkios, lipdyte užlipdytos.

— Petrai, kelk, man taip bloga, — girdi jis jau visai arti ir, pagaliau, atplėšęs akis, mato draugą prie savo lovos. Kambarėje dega elektra — keista — vidury nakties.

Iškyloje.

V. Šeštakausko nuotr.

— Kas yra? — klausia Petras mieguistu balsu.

— Man bloga, aš pats nežinau kodėl, — atsako Jonas, — ir karšta: negaliu miegoti. Rodos, visas kūnas dega.

Dabar Petras jau visai gyvas: tikrai, draugo veidai raudoni, kaip bijūnai, jo akys keistai žvilga, o jis pats visas dreba, kaip drugio krečiamas. Serga, nėra abejojimo. Gal, šiltinė, gal...

— Tu gulk, Jonai, o aš pažiūrėsiu, ką čia padarius, — liepia Petras savo draugui, šokdamas iš lovos. — Aš pats tave paguldysiu, juk tu visas drebi.

Po valandėlės Jonas jau gulėjo lovoje, o Petras vilkosi rūbus ir galvojo:

— Dieve, ką aš turiu daryti? Jeigu veidas raudonas — taip, bet jis nėra apalęs. Šaukti gydytoją — juk vidurnaktis. Net šeimininkės nėra kaip kelti. Kartą sirgau. Ką mamytė man davė? Arbatos su avietėmis, taip, gerai atsimenu. Bet iš kur paimti aviečių?

Tyliai nuslinkęs į virtuvę ir palikęs kambario duris atviras, kad matytų Joną ir nereikėtų virtuvėje degti elektros, Petras užžiebė primusą ir užkaitė vandens. Grįžęs apklojo draugą savo antklode ir pataisė jam pagalvį. Koks jis pasikeitęs, lyg pagražėjęs, bet visai nebe toks didelis V-os klasės gimnazistas.

— Aš tau arbatos užvirinau, gal išgersi? — paklausė Petras. — Sušils ir nebedrebėsi.

— Man karšta, — atsakė Jonas, — aš tik viduj drebu.

— Vistiek, karšta arbata sveika gerti, — ramino Petras, — man mamytė taip pat davė arbatos, kai sirgau.

Jonas išgėrė arbatos ir šypsniu padėkojo, o Petras, kuriam miegas vėl pradėjo eiti, mielai būtų gulęs atgal į lovą, bet nedrįso atsitraukti nuo ligo- nio, o, be to, ir antklodės nebeturėjo.

— Ar tu negali užgesinti elektros? — paprašė Jonas. — Mano akys labai bijo šviesos.

— Aš apsuksiu lempą laikraščiu, — pasiūlė Petras, — gal, tau dar ko reikės.

iškyla

Tada, pusiau tamsiame kambaryje, Petras atsisėdo šalia draugo lovos ir pasiruošė budėti.

Kokia ilga naktis! Ar niekuomet nepradės švisti? Juk šįryt kažkas turėjo įvykti — turėjo būti iškyla!

Petriuko širdis skaudžiai susitraukė, net ašaros ištryško — gerai, kad kambarėje buvo tamsu. Kaip eiti į iškylą, jeigu Jonas serga? Tai negražu. Bet Ragaišienė jį prižiūrės, jis ne toks mažas, o iškyla nevisuomet būna. Ir reikėjo jam dabar susirgti. Kaip tyčia. Bet ne: juk jis pats matė, kaip Jonas drebėjo, visas degė. Negalima jį palikti vieną, ypač skautas negali. Bet Jonas juokiasi iš skautų, jis nepripažįsta tokių dalykų, tai kam...

*

Patekėjusi saulutė pažvelgė pro berniukų kambario langą ir nustebo: — Kas tam Petriui atsitiko? Ko taip susiraitęs sėdi ant kėdės? Ir elektra dega. Tai keista tvarka!

Lyg išgirdęs saulę klausiant, Petras staiga pasiraižė ir atsibudo. Jau diena, gal — šešios? Penkiolika po penkių, ačiū Dievui, juk žadintuvas nesustojo, eina.

— Bet aš negaliu eiti, — sudejavo Petras, — man reikia palikti pas Joną. O kas, jei tyliai išseisiu ir tiek? Galiu palikti raštelį, ir jis jį pabudęs suras. Niekas negali reikalauti, kad palikčiau namie, — teisinosi Petras pats sau. — Aš taip pat noriu pasilinksminėti. Eisiu ir tiek.

*

Petras nenuėjo: jis pranešė savo draugams negalėsiantis dalyvauti iškylėje, kadangi Jonas susirgęs, bet niekas ypatingai nenusiminė: kiekvienas atrodė užimtas savimi ir, pasakę po kelis žodžius, berniukai iškeliavo. Petras stovėjo prie trečio beržo plente, kaip stabo ištiktas: vadinasi, tik tiek jis jiems reikalingas! Net draugininkas, ir tas jo nepagailėjo, — jie visi tokie pat, tik apie save galvoja. Skaudu, biauuru.

*

Parėjęs Petras rado šeimininkę jau bekraustančią. Naktį nieko negirdėjusi, nes gulėjusi ant tos ausies, kuria geriau girdi, bet dabar duosianti Jonui savo gerų vaistų, nuo kurių jis tikrai greitai pasveiksias. Bet ar Petras nenorėjęs kažkur eiti?

— Aš nutariau neiti, — atsakė berniukas. — Ten ir be manęs apsieis.

Ir Petras nesigailėjo nėjęs: išskyrus kelis momentus, kada jis vaizduodavosi mišką ir linksmus žaidimus, diena praėjo gražiai ir įdomiai: iš ryto reikėjo pakloti lovas ir sutvarkyti

STOVYKLOJE.

Miškas pasakas mums seka,
Laužas dega taip gražiai.
Sutartinė toli skamba,
Veidai šypsosi linksmi.

Liepsnų malda mus gaivina,
Tolin veržias minčių aibės.
Sieloj šventė begalinė,
O širdyje dainos, dainos...

Veidai spindi, širdys plaka,
Lūpos juokias džiaugsmingai.
Laužo liepsna tik ir šneka:
„Kad taip tęstų amžinai!“

Rasutė.

kambarį, po to šeimininkė išėjo bažnyčion ir reikėjo pašildyti pietus, kuriuos paskui visi drauge valgė ligonio kambaryje, pristūmę staliuką prie jo lovos. Ir, kokia ta šeimininkė išdaigininkė! Nuolat pasakojo linksmus atsitikimus iš savo jaunystės, kad Jonas ir tas nuoširdžiai kvatojosi. Žodžiu, viskas išėjo puikiai, geriau kaip Petriukas tikėjosi. Ir pavakarį Jonas pasakė:

— Aš nepamiršiu, kad dėl manęs palikai namie, — ir atsisuko į sieną.

Tada suskambėjo žingsniai prieangyje ir linksmas balsas paklausė:

— Ar briedžiams galima įeiti į šią trobą?

Petriukas pašoko kaip įgeltas ir, išbėgęs į virtuvę, atplėšė duris: prieš jį stovėjo visi briedžiai ir linksmi kumščiaavosi, nes niekas nenorėjo pirmas įsiveržti į piktosios Ragaišienės karalystę.

— Mes atėjome pažiūrėti, ką darai, — pasakė draugininkas, — visur tavęs trūko: kitą kartą neleisim tau pasilikti namie.

Jie susėdo berniukų kambary ant lovų, o kai vietos nepakako — ant žemės, ir jei draugininkas būtų leides, sienos būtų aidėjusios nuo dainų. Atėjo taip pat Ragaišienė pyragu nešina, bet pamačiusi, kad svečių tiek daug, norėjo pabėgti. Tada Petriukas, visas spindėdamas džiaugsmu, jėga įtraukė ją į vidų. Su visais pasisveikinusi ji supiaustė pyragą į mažesnius gabaliukus, kad kiekvienam nors kiek tektų.

Po gero pusvalandžio svečiai sukilo išeiti, bet Jonas, paėmęs Petrą už rankos, pasakė:

— Kai pasveiksiu, stosiu į jūsų draugovę. Ar priimsite mane? Nors nežinau, koks iš manęs būtų briedis.

— Valio! — sušuko berniukai. — Valio, mūsų naujas draugas. Valio!

Tik Petriukas nešaukė: stipriai suspaudęs draugo ranką, jis spindinčiomis akimis žiūrėjo kažkur į tolį...

Pilkoji Pelėda.

Svečiuose pas LATVIJOS SKAUTES

Gegužės mėn. 15 d. keturiolika Lietuvos skaučių vadovų išvykome atlankyti savo mielas kaimynes latves.

Iš Kauno išvažiavome jau geroje nuotaikoje, tačiau kelionės išpūdziams didėjant ji vis gerėjo. Pakeičiui stotyse mus išlydėdavo skaučių būriai su gėlėmis ir dainomis. Mūsų skyrius vagone virto kvapiu gėlynu, iš kurio sklido skambi lietuviška daina. Artėjant prie Joniškio, atsirado pradininkių, kurios panoro surengti popietinę kavą. Pasipylė skanumynai iš lagaminų. Tuoju radosi valgiais apkrautas stalas, kava ir gražiai pasipuošusi padavėja.

Baigėsi kava, artėjo latvių siena. Štai jau ir Meitenės (Mergaitės) stotis — Latvija. Visos savo laikrodžius pasukome vieną valandą pirmyn — tuo prisitaikėme prie latvių laiko. Vienoje stotyje, jau sutemus, visai netikėtai sutiko mus būrys latvių skaučių. Jos kiekvienai iš mūsų įdavė gražių gėlių, mes gi užtraukėme lietuvišką „Bijūnelis žalias“.

Artėjome prie Rygos. Matėsi miesto žiburiai. Tą vakarą Ryga ypač gražiai atrodė: latviai šventė Tautos Dieną. Veik kiekvienas namas buvo iluminuotas ir pasipuošęs Tautos Vado Ulmanio paveikslais. Ryga. Stotyje pasitiko latvių skaučių vadė Rozenberg ir būrys skaučių, tarp kurių radome ir lietuvačių. Greit mus visas išskirstė po dvi nakvynei į skaučių ar rėmėjų šeimas.

Rytojaus dieną aplankėme išpūdingus Brolių Kapus ir ant paminklo uždėjome rožių puokštę. Taip pat aplankėme ir civilius latvių kapus, kuriuose yra daug simboliškų ir meniškų paminklų. Tą dieną apžiūrėjome zoologijos sodą ir Rygos miestą. Rygos miestas senas, tačiau gražiai susitvarkęs. Miesto centre stovi didžiulis Laisvės paminklas, prie kurio kasdien budi garbės sargyba. Mieste yra daug sodų, todėl ir vasaros kaitra ten nėra taip baisi. Vakare aplankėme latvių Tautos operą „Ugnyje“.

Antrą dieną, nepajutome, kaip atsidūrėme Latvijos „Šveicarijoje“ — Siguldos kurorte, kuris yra už 80 kilometrų už Rygos. Ir gražumėlis tos Siguldos! Vaizdas prie vaizdo ir vienas už kitą žavesnis. Mūsų foto mėgėjoms prakaito nemaža teko išlieti.

Pilys, žaliuoją kalnai ir upės priminė žilą senovę; gražios vilos, moderniški tiltai ir plentai aiškiai ro-dė, kad čia klesti jauna, naujai atgi-

jusi ir puikiai susitvarkiusi latvių tauta.

Iš tolo nuo Siguldos matyti Krimoldos pilis ir kalnas, kuriame puikiai įrengta erdvi džiovininkų sanatorija. Sunki buvo kelionė į tą kalną — kalnas status, o lipti reikia, nes įdomu. Šiaip taip užlipome. Pasirodo, buvo kitas, daug lengvesnis kelias, bet mūsų ekskursijos vadovas, vienas skaučių bičiulis, norėjo išmėginti mūsų jėgas ir todėl vedė tiesesniu keliu. Apžiūrėjome sanatoriją, kurioje gydos arti 200 džiova sergančių ligonių. Visi ligoniai atrodo gerai nusiteikę. Jie pamatę mus tuoju prašė dainuoti. Sudainavome keletą dainelių, kurios, kaip atrodė iš gausių katučių, ligoniams labai patiko. Po skanių pietų atsisveikinome su maloniomis sanatorijos šeimininkėmis ir skubėjome į Siguldą, iš kur važiavome į vieną apskrities miestą Cesį.

Cesis švarus ir gražiai apsitvarkęs Latvijos miestas. Čia matėme Livonijos ordono pastatytus XIII šimt. pilies griuvėsius ir naujai atremontuotą pilies bokštą. Apžiūrėjome evangelikų bažnyčią, kurioje yra daugybė įvairių bajorų ir didikų herbų.

Nežinau, kuri iš mūsų tarpo be-pamirš Cesį ir tuos malonius skautų bičiulius, kurie mus taip nuoširdžiai priėmė ir pavaišino. Savo kalboje Cesio miesto burmistras pažymėjo, kad jis esąs labai patenkintas mūsų atsilankymu ir jis norėtų, kad lietuviškos dainos dažniau skambėtų Cesio mieste ir kad lietuviai cesiečius tik geru žodžiu minėtų.

Labiliausia mus sužavėjo simpatingas profesorius Maldonis. Jo charakteris mus verčia prisiminti mūsų mylimą a. a. Tumą-Vaižgantą. Jis žilas ir baltas, kaip žydinti obelis, senelis. Malonus jo žvilgsnis, dvelkias gera nuotaika ir bičiuliškumu, mus visas pavergė. Prof. Maldonis yra buvęs Lietuvoje. Jam labiausiai patikusi Čiurlionies paveikslų galerėja. Jis yra latvių ir latvių susiartinimo draugijos narys ir didelis Lietuvos ir skautų prietelis. Prof. Maldonis buvo giliai sujau-dintas mūsų liūdnais tautišku dainų motyvais, kurių latviai labai pasigenda. Atsidėkodama už jų nuoširdų priėmimą, kalbėjo mūsų ekskursijos vadovė vyr. sktn. E. Barščiauskaitė ir vyr. sk. Lastienė. Iš Cesio grįžome 24 val.

Trečią dieną dar kartą apžiūrėjome Rygos miestą ir skaučių štabą.

Iš Rygos išvažiavome gegužės mėn. 18 d. 14 val.

Per visą tą laiką jautėme malonią latvių skaučių draugystę. Pati vadė Rozenberg visur važiavo su mumis. Nors ji nuvargusi buvo, tačiau vis besišypsas jos veidas vertė mus pasimokyti iš jos jaunatviško linksmumo, šypsenos ir ištvermės. Taip pat malonios buvo ir visos kitos sesės latvės. Mes jautėmės, kad tikrai esame giminingų sesių tarpe. Vadė Rozenberg tarp kitko atsisveikindama pasakė: „Mes viską jums davėm, ką galėjom...“

Taip, mielos latvės, Jūs parodėt

savo latvišką nuoširdumą, o mes stengsimės jums atsidėkoti 1938 metais tautinėje skaučių stovykloje Lietuvoje.

Palikome Latviją, seses latves, o drauge ir savo mielą ekskursijos vadovę sktn. E. Barščiauskaitę. Ji likosi ten atostogauti ir savo sveikatą pataisyti. Linkime jai sustiprėti, kad grįžusi sėkmingai galėtų vadovauti, ruošti tautinei stovyklai.

I Lietuvą grįžome kupinos gražiausių išpūdžių, kuriuos patyrime per tą trumpą laiką Latvijoje.

Pasktn. V. Papečkienė.

Skautiškų piešinių konkurso laimėtojai kalba!

Paskelbė šio konkurso išdavas prašėme I ir X prem. laimėtojus atsiųsti savo atvaizdus ir parašyti, kaip jie dirbo, kad konkursą laimėjo.

Šį syk spausdiname X prem. laimėtojo laišką. I prem. laimėtojai duosime žodį kitam numery.

X premijos laimėtojas Cipras Paulauskas yra Nevarėnų pradžios mokyklos IV skyriaus mokiny. Štai ką jis rašo redakcijai apie skautiškų piešinių konkursą.

„Neapsakomai nudžiugau, kai sužinojau, kad mano piešiniai buvo įvertinti. „Skautų Aidą“ aš neturiu užsi-prenumeravęs, tik gaunu iš kitur retkarčiais pasiskaityti. Man labai rūpėjo mano piešinių likimas, nes pasiuntęs ilgą laiką apie juos nieko nežinojau.

Bet štai vieną dieną klasėje per pamoką mokytojas prabilo: „Mums garbė, nes vienas mūsų mokyklos mokiny skautiškų piešinių konkurse laimėjo premiją“. Iš to aš sužinojau, kad mano piešiniai liko įvertinti ir reikalaujama atsiųsti fotografiją.

Namiškiai mane dažnai bara, pyksta, kad aš netikęs fiziniam darbui. „Tau tik peckelioti rūpi“ — sako. O aš labai noriu paįsyti. Esu susirūpinęs ateitimi, nes neturiu lėšų mokslui.

Tuos piešinius, kuriuos atsiunčiau konkursui, nupaišiau nemanydamas jų niekur siųsti. Paskutinėmis dienomis prieš konkurso pabaigą pateko į mano rankas „Skautų Aidas“ ir, sužinojęs apie konkursą, nieko nelaukdamas juos pasiunčiau. Šiaip įvairių piešinių turiu labai daug — jais nukabinėtos visos mūsų buto sienos.

Turiu pranešti, kad „Skautų Aide“ neteisingai atspausdinta mano pavardė — aš esu Paulauskas, bet ne Petrauskas, kaip ten parašyta“.

D
R
A
U
G
I
N
I
K
E

Čia tau šis tas įdomaus

L
A
U
Ž
A
V
E
D
Y
!

a) Prieš laužą atskiruose savo užrašų knygutės puslapiuose užsirašyk dainas, pokštus ir šūkius laužą pradėti ir baigti. Dainas parink tokias, kurias daugumas skautų moka. Kelis knygutės puslapius palik laužo programai surašyti.

b) Pasirūpink, kad skiltis, kuri kurs laužą, mokėtų savo darbą arba priskirk jiems prižiūrėti ir geram kurui parūpinti prityrusį skautą. Gražiai liepsnojanti ugnis visuomet kelia nuotaiką.

c) Po pietų (arba kitu patogiu laiku) budinti skiltis surenka pasirodymų sąrašus, ir bent pusvalandžiu prieš laužo pradžią tu privalai būti surašęs laužo programą.

d) Kiekviena skiltis (stovyklauja dr-vė) pasiūlo bent po vieną dainą ir vieną jos pačios sugalvotą pasirodymą. Laikas aprėžtas (3 min.). Vaidinimas, nors ir kukliausias, turi būti rūpestingai paruoštas.

e) Laužas įvyksta kas vakarą ir trunka apie valandą.

f) Sugalvok įdomų atidarymą arba įvesk tradicinį būdą laužui pradėti.

g) Būk pasiruošęs įterpti dainą, jeigu kuri skiltis pavėluotų ruoštis.

h) Jei pats nemoki, paprašyk kito sekti pasaką, bet iš anksto įsitikink, ar ji tinka.

i) Jei nėra nusistojusio papročio, iš anksto apgalvok, kaip baigsi laužą. „Ateina naktis“ arba vienas giesmės posmelis, po to trumpas susikaupimas ir „Labanaktis visiems“ visuomet tiks. Gražu taip pat pasimelsti už buvusius dr-vės skautus arba sergančius brolius.

j) Paskutinį laužą stovykloje paruošk ypatingai gražiai. Gali leisti pakartoti senų pasisėkusių pasirodymų, bet šis tas būtinai turi būti nauja ir išpūdinga.

Iš „The Scout“ vertė Saulaitienė.

KĄ TURI ŽINOTI IR MOKĖTI LAUŽO KŪRENTOJAS.

Stovyklos laužą kūrenti pas mus dabar dažniausiai skiriamas kas vakarą kitas skautas arba net visi paeiliui. Tai, be abejo, turi daug teigiamų pusių. Praktika tačiau parodė, kad labai gera yra kiekvienai draugovei turėti ir nuolatinį laužo kūrentoją-tvarkytoją. Ypač skautams vyčiams būtų patartina turėti tokius pareigūnus savo vienetuose. Nuolatinio laužo kūrentojo pareigos nėra jau visai lengvos. Todėl, juo ilgesnį laiką šiose pareigose skautas būna, juo daugiau jis įgyja tam reikalingo patyrimo.

Kokios yra laužo kūrentojo pareigos? Svarbiausios yra šios:

1. Parūpinti visai stovyklai (virtuvei ir laužui) reikiamos kurui medžiagos.

2. Mokėti gerai ir greitai sukrauti laužą.

3. Žinoti įvairias malkų rūšis, jų kokybę ir kainą įvairiais laikotarpiais.

4. Gerai susipažinti su įvairiaspalvėmis liepsnomis, žinoti kaip jos gaunamos ir, reikalui esant, panaudoti jas laužui.

5. Turėti žinių apie rakietas ir mokėti jomis pajvairinti laužo programą.

6. Sugėbėti keliais būdais ir su tam tikromis tradicijomis uždegti laužą.

Sk. vyt. K. Tr.

Tai ką, norite sužinoti daugiau apie greitumą? Apie tai yra daug kas pasakoti. Kai ką jūs čia rasite.

Žmogus savo pajėgomis gali nukeliauti vandenyje tik 2,62 mylias per valandą; vaikščiodamas — 9,08 mylias; bėgdamas (1648 jardus) jis gali nubėgti į valandą 11 mylių. Bet trumpesniame atstume (100 jardų) jis gali padaryti apie 20,45 mylias į valandą. Tokia yra dabartinė greitumo riba.

Daugumas gyvulių tuo gali daug geriau pasirodyti. Žmogus, palyginti, kaip mes pamatysime, yra daug lėtesnis. Už tat žmogus turi smegenis, kurios jam daug padeda padidinti greitį. Jam nereikia gaudyti aukų su dantimis ar rankomis. Jo protas išmokino jį mėtyti akmenis, laidyti strėles ir šaudyti iš ginklų.

Gyvulių yra labai maža, kurie yra tiek gudrūs, kad galėtų panašius metodus pavartoti. Tokių žinom tris: tai beždžionės, vadinamos babūnomis, smilčių liūtas (Myrleon) ir labai įdomi žuvis, pavadinta „Archer“ (Jactator). Šita žuvis atplaukusi į krantą ir pamačiusi musę ant kabančios šakos, nuostabiai tiksliai iššvirkščia lašą vandens, kuris pataiko į musę ir ši nukrinta ant kranto, o paskui ji, žinoma, skaniai ją nuryja.

Žmogus ne tik vartoja visokius būdus, kurie padidina jo greitumą, bet taip pat naudoja visokiomis mechaniškomis priemonėmis. Jis yra tik vienas toks gyvis pasaulyje, kuris naudoja išradimais, padaranciais jį greitesnį.

Paprastiausias ir ankstyviausias šitų dalykų yra pačiūžos. Greitumo rekordai: Čiuoždamas 100 jardų, žmogus yra tik $\frac{2}{5}$ -mis sekundės greitesnis už bėgantį. Bet jo greitis ketvirtadaliui mylios yra 35,6 sekundės, arba devyniomis sekundėmis jis yra greitesnis negu ketvirtadalio mylios bėgikas (Ben Eastman 46,4 sek.).

Ar žinai

Ant ledo jis gali nučiuožti mylią per 1 minutę 28,1 sekundes greičiau negu jis tą mylią gali nubėgti. Čiuoždamas visą valandą, jis beveik dvigubai toliau gali nučiuožti, negu bėgdamas valandą tą gali padaryti.

Kitas išradimas, gal būt, dar senesnis už pačiūžas yra pašliūžos (slidės). Slystant nuo šlaito su pašliūžomis greitumas buvo numatytas pasiekti 110 mylių į valandą tik prieš jo pakilimą ore. Pakildamas ore šuoliu jis pasikelia daugiau kaip 300 pėdų, arba 100 jardų truputį daugiau kaip trijų sekundžių laikotarpį. Jis tada nušoka 100 jardų vienu šuoliu (tik du vyrai tai padarė) ir jo greitis yra beveik mylia į minutę. Tai bent keliavimas! Čia yra greičiausia, ką žmogus gali pasiekti be pagalbos jokių mechaniškų jėgų. (Pastaba: Pasaulio rekordas — Reider Anderson, Jugoslavija, 1935 m. kovo m. 17 d. — 311,6 pėdų. Burger Ruud, Jugoslavija, 1934 m. kovo m. — 301,76 pėdų).

Gyvuliai viršija ir geriausią žmogaus greitį. Liūtas gali nubėgti 100 jardų per tris sekundes. Dramblio greitis buvo patikrintas 6,4 sek., bet niekas, kiek mes žinome, nėra tikrines jo greičio myliomis arba valandomis.

Zuikis gali nubėgti 40 mylių trumpam atstume.

Arklys greitesnis zovada bėgdamas. Jis gali nubėgti beveik 60 mylių į valandą.

Antilopės greitis buvo patikrintas ir pasirodė, kad ji daugiau nubėga negu 62 mylias į valandą.

kas
pasauly
yra
greičiausias?

Kai kurie paukščiai, kur kas greitesni. Ir mažytis žvirblis gali nulėkti 17 mylių į valandą. Bet Frank Wykoff arba Jesse Owens gali jį pagauti, ir užpilti druskos ant uodegos, bet kokiam atstume iki 100 jardų.

Žuvėdra ir varna gali nulėkti ir 60 mylių į valandą. Balandžiai pasirodė dar greitesni. Vanagas paprastai nuskrenda 65 mylias į valandą, bet keliuose atsitikimuose, numatytame atstume jis nuskrido 180 mylių į valandą. O puldamas auką iš aukščio, jis gali pasiekti greitį iki 200 mylių į valandą. Sakalo normalus greitis yra 62 mylios į valandą, o paskubėdamas jis gali nuskristi 150 mylių. Oro greitumo karaliai yra plėšrieji ereliai, vanagai ir sakalai mėsdžiai. O žemės greitumo karaliai yra didelės laukinės katės, irgi plėšriosios, bet jos nėra tokios greitos,

Pėdsekys

J. E. Cooper

(Tęsinys iš Nr. 9).

— Jeigu tai yra gyvo balsas, man tenka džiaugtis. Mes visi manėme, kad jis paskutiniame sumišime žuvo. Bet, pone Pėdseky, nors Kapo bičiulystė ir nuoširdi — aš ją išmėginau per dvi dienas, būdamas urve, — mes vis dėlto netekome seržanto Dunhamo ir visų narsių vyrų, kuriuos jis buvo išvedęs į ekspediciją. Jie visi žuvo. Lundy taip norėjo, nors būtų geriau padaręs, paskirdamas tikrą karininką. Bet Dunhamas buvo jo numatytas kaip drąsus vyras ir taip turi būti apie jį manoma. Mes visi savo padarėme.

— Jūs dar kartą suklydot, ūkvedy, — sušuko Pėdsekys, griebdamasis gudrumo, kad parodytų igulos stiprumą. — Seržantas yra čia, name, kur susirinkusi visa šeimyna, apsaugotas.

— Puiku! Aš džiaugiuosi tai girdėdamas, nes seržantą mes iš tikrųjų laikėme žuvusiu. Jei gražioji Mabel yra dar Rastų Name, tai dėl dangaus malonės, neabejokit jį palikti, nes priešas yra pasiruošęs jį padegti. Jūs pasielsit, kaip privalo elgtis prityręs karys, ir atiduosit vietą, kurios negalit apginti.

— Aš pažįstu ugnies jėgą ir man nereikalinga šią nakties valandą pasakoti, kad ji yra vartojama ir kam kitam, ne tik mėsai kepti. Vyras, kuris mėgins pakišti po šiais sienojais ugnį, turės susipažinti su „Killdeer“. Strėlos šio triobesio neuždegs, nes stogas dengtas ne lentomis, o nudailintais rąstais ir žalia žieve; viduj mes turime daug vandens. Stogas yra lėkštas, — galima juo vaikščioti, — ir jūs patys žinot, kad ten nėra jokio pavojaus. Aš esu gana taikus, jei mane palieka ramybė, bet jei kas norės man namą uždegti, tegul žino, kad ugnis bus jo paties krauju užgesinta.

— Pėdseky, jūs nestatysite į tokį pavojų Mabel, gražiosios Dunhamo dukters.

— Mabel yra šalia savo sužeisto tėvo, ir Dievas pasirūpins doro vaiko saugumu. Jai nenukris joks plaukas, kol mano sveikos akys ir sveiki pirštai. Jei jūs, ponas Muirai, ir tikite mingomis, tai aš, iš savo pusės, jais visai netikiu. Savo bičiulystėje jūs turit niekšą tuskarorą, kuris yra gana klatingas, kad išnaikintų visą giminę, su kuria turi reikalų. Bet gana

apie tai. Kiekvienas gali apie savo gabumus ir būdus pagal save spręsti.

Pėdsekys tuo tarpu stovėjo dar vis prisidengęs. Jis paprašė Kapo užlipti ant stogo, kad būtų galima greit gintis nuo pirmo priešų puolimo. Kapas ten rado jau apie dešimtį rūkstančių strėlų, išmigusių į žievę. Oras sudrebėjo nuo laukinių karo šūkio, ir visas šuvių lietus susmego į sieną. Pirmas puolimas jau prasidėjo.

Ne tik Pėdsekys, bet ir Kapas neišsigando. Net ir Mabel neišsigando. Jos tėvą šie gana gerai pažįstami balsai išjudino iš letargo. Jo akys pradėjo blizgėti, ir kraujas grįžo į nubalčiusius veidus, iš kurių pirmiau buvo išnykęs. Klausydamas triukšmo, jis pradėjo klejoti.

— Išstatykit lengvai ginkluotus, — murmėjo jis; — liepkite šaudyt grenadierams. Jie neišdris mus tvirtovėje užpulti. Kodėl nepradeda šaudyti artilerija?

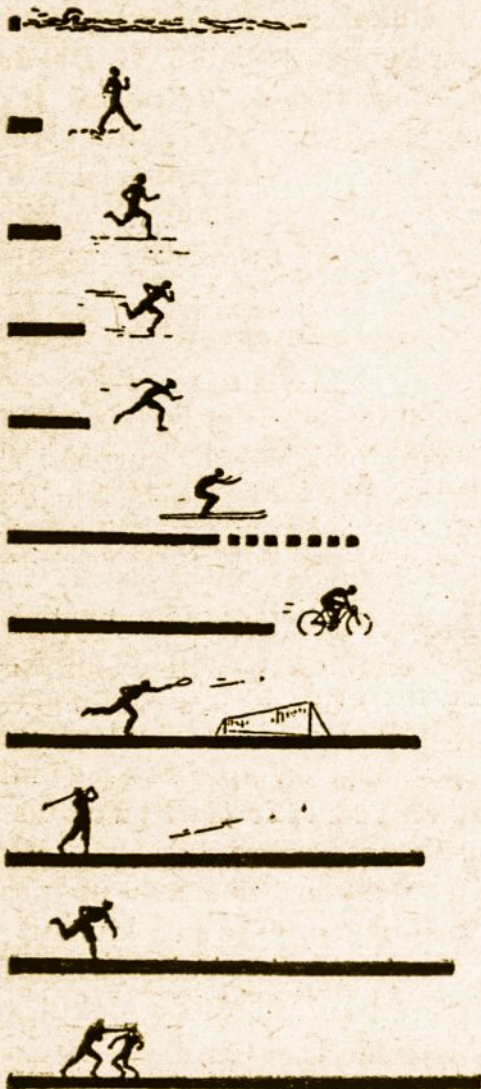
Tą akimirksnį driokstelėjo armotos šūvis ir drauge subraškėjo aukštai pataikytas sienojus. Visas namas sudrebėjo. Pėdsekys išsisaugojo — šūvis jo nekliudė. Šoviniui sproguos, Mabel negalėjo susilaikyti nesusukus, nes manė, kad viršuje viskas — gyva ir negyva — yra sunaikinta. Dar padidindamas jos išgąstį, tėvas sukomandavo:

— Pradėkite ugnį!

kaip žolėdžiai gyvuliai, žinoma, tik didesniuose atstumuose.

Tačiau greičiausias sutvėrimas pasaulyje, ore arba žemėje, nėra žmogus. Kiek mes žinome, yra briedžio musė Amazonėje. Jos dydis yra tarp žaliagalvės musės ir mūsų juodosios arklinės musės, bet ji yra tikrai greita. Entomologas Thompson beskraidydamas ties Amazone, surado tą musę, ir apskaičiavo, kad jos greitis gali būti 650 mylių į valandą. Jis sako, kad ta Amazonės musė gali palikti New-Yorką auštant, skristi į vakarus iki San Francis-

ko, gali pradėti kartu su orlaiviu American Clipper, bet pasiekti Singapūrą gali anksčiau negu orlaivis pasieks Honolulu. Skrisdama per Indiją, skersai Raudonąją jūrą, per Mediterranę ir per Atlantiką ji gali parlėkti New-Yorkan į Central Parką ir vakarienei nutūpti ant antilopės nugaros. Vadinasi, aplink pasaulį ta musė apskrenda nuo saulėtekio iki saulėlydžio. Tai greičiausias gyvis pasaulyje ir greitesnis už viską, ką žmogus iki šiol yra išgalvojęs greitumui pasiekti.

Greitumas bėgant sporto aikštės tiesiu ir lygiu taku yra vienas dalykas, bet yra ir kitokios rūšies greitumų. Pavyzdžiui:

Rudgurklis paukštėlis turi tik slieką pagauti; jam nereikia skristi paskui slieką, bet užtenka būti vikriam su snapu, nes sliekas, nors judėjimo pajėga ir lėtas, bet moka greitai išmukti į išraustą skylutę pievoje.

Katė vikri su nagais, gyvatė su savo smūgiu, o kumščiuodamasis žmogus turi taip pat parodyti savo vikrumą.

Greitumas visokių kūno dalių turi didelės reikšmės gyvenime ir atletikoje. Rankos greitumas daug patarnauja mėtant sviedinį; kojos greitumas ir miklumas padeda iškelti kūną į orą aukštai šokant.

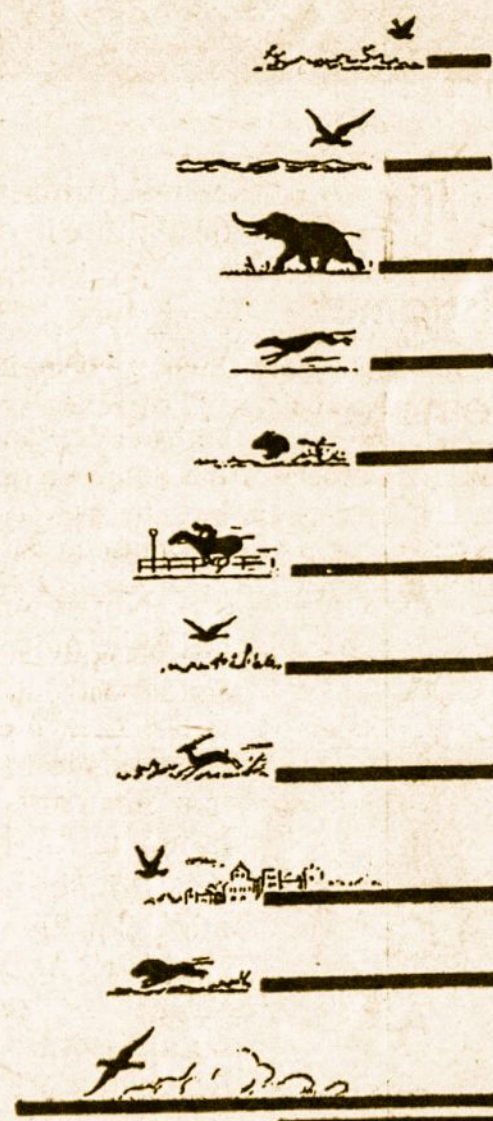
Nustatyta, kad smūgio greitis žinomų boksininkų Joe Louis ir Jack Dempsey yra nuo 127 iki 135 mylių į valandą. Šis greitis atitinka smarkiai lekiančio sviedinio greičiui.

Golfo ir teniso sviedinių greitis buvo apskaičiuotas nuo 100 iki 150 mylių į valandą. Palyginant su automobiliu ar orlaiviu, tai gana lėtas greitis.

Joks žmogus negali išmesti sviedinį, kuris galėtų pasivyti Sir Malcolm Campbello automobilį, keliaujantį per 300 mylių į valandą. Tai dvigubai greičiau kaip bet koks žmogus galėtų išmesti sviedinį tik, žinoma, nevartodamas parako.

Greitis! Mes dar nepradėjome kalbėti apie tikrąjį greitį. Atsiminkite tik, kad žmogus nėra nei greičiausias, nei didžiausias, nei stipriausias sutvėrimas pasaulyje. Tik todėl, kad žmogus yra mokyta, išsilavinęs ir išmintingas, jis gali nugalėti greičiausią gyvulį ir paukštį. Jo galva padeda jo kojom ir suteikia jam sparnus... Tik mokslas suteikia tas jėgas, o svarbiausias mokslas yra savęs pažinimas.

O. B. S.

— Mabel, — sušuko Pėdsekys iš viršaus, — tai yra tikras mingų darbas — daugiau triukšmo, negu žalos. Valkatos rado gaubicas, kurias mes buvom atėmę iš prancūzų, ir jomis šovė į namą. Bet, laimė, jie iššovė paskutinį šovinį ir dabar su tuo jau baigta. Jokių rimtų nuostolių nėra. Pirmiau mane tos gaubicos gąsdino, bet dabar jie gali jų turėti kiek tik nori.

Mabel jam padėjo ir vėl rūpinosi savo tėvu, kuris veltui stengėsi atsikelti. Jos visas dėmesys taip buvo nukreiptas į ligonį, kad ji maža rūpinosi laukinių triukšmu, dėl kurio pirmiau tikrai būtų sumišusi.

Kapas dirbo labai šaltai. Užlipęs ant namo stogo, jis tarsi buvo ant savo laivo dangčio. Be menkiausios baimės jis dirbo taip greit ir drąsiai, kad Pėdsekys tikrai būtų jį pagyręs, jei tik būtų galėjęs matyti.

Kai tik jis pasirodydavo, priešai ne tik šaudydavo, bet ir pradėdavo plūsti jį visokiais laukiniais keiksmiais. Jo rūbai daugelyje vietų buvo kulkų perverti, bet nė viena nebuvo sužeidusi jo kūno. Kai žemai prašvilpė armotos šūvis, jis metė savo kibirą žemėn, skrybėlę išmetė aukštyr ir suriko tris garsius „hura“; tai, gal būtų, jam ir gyvybę išgelbėjo. Šį akimirksnį indėnai nustojo į jį šaudyti, nes dėl to kio keisto jo elgesio jie pamanė, kad Sū-

rusis Vanduo išėjo iš proto. Jie turėjo tokį paprotį, kad prieš pamišusi niekas neturi rankos pakelti.

Pėdsekys elgėsi visai netaip. Jis slankiojo nuo langelio prie langelio, atsargiai slėpdamasis. Mabel jį išpėjo atsargiai elgtis; jeigu jį ištiktų nelaimė, tuomet ji jau tikrai patektų į didžiausią pavojų.

Netrukus jis išgirdo visai arti namo esančių žmonių žingsnius. Matyt, jie norėjo pamėginti uždegti namą. Dėl to jis pasisaukė Kapą žemyn, nes viršų daugiau tas nebuvo reikalingas. Irokėzai degančiomis strėlomis buvo nustoję šaudyti. Jis liepė Kapui su pilnu kibiru vandens stovėti prie tos angos, po kuria priešai ruošė puolimą. Pėdsekys ruošėsi ne tik užgesinti ugnį, kurios jis nelabai bijojo, bet ir duoti priešams pamoką, kad jie likusią nakties dalį jo daugiau neliestų.

Kai uždegtas laužas paskleis savo šviesą, jis tikėjosi galėsiąs matyti savo taikinį.

Priešai turėjo pririnkti sausų šakų, sudėti jas į krūvą, uždegti ir vėl sugrįžti į savo slėpynes. Kapas pasiruošė. Jis atrito pilną vandens statinę pas langelį, kad kiekvienu metu tuoj būtų galima gauti vandens.

Kai liepsna nušvietė artimiausius krūmus, Pėdsekys juose galėjo atskirti dvie-

jų ar trijų indėnų siluetus, kurie godžiai žiūrėjo į beįsidegančią ugnį. Jis nusprendė pradėti.

— Ar jau pasiruošę, drauge Kapai? — paklausė jis. — Karštis pradeda veržtis pro langelius ir, kai jis pasidarys per didelis, gali užsidegti medžiai. Ar paruošta statinė? Žiūrėkit, kad nė truputis vandens nenutekėtų be reikalo.

— Viskas paruošta, — atsakė Kapas jūrininko tonu.

Pėdsekys pakėlė savo „Killdeer“, gerai nutaikė ir šovė. Paskui pažiūrėjo pro langelį.

— Vienu kirminu mažiau! Aš jį jau pirmiau esu numatęs ir žinau, kad tai yra nevertas pasigailėjimo velnias, — murmėjo Pėdsekys. — Dar vienas toks niekšas, ir mes šiąnakt būsim be pavojaus.

Vėl nutaikė, ir kitas priešas krito. Visą gaują paliko Rastų Namą ir pasišalino į saugią vietą.

— Dabar į priekį, ponas Kapai. Mes davėm perspėjimo ženklą, ir jie šiąnakt su savo ugnimi mus daugiau netrukdyt.

Kapas vandenį taip sumaniai sunaudėjo, kad nė kiek jo be reikalo nenuėjo; pagaliau ugnį pasisekė visai užgesinti.

Likusi nakties dalis praėjo visai ramiai. Pėdsekys ir Kapas, pasimainydami,ėjo sargybą. Abudu pusėtinai pavargo;

Jūs
visuomet
einate

P
A
R
E
I
G
A
S

Atminkite, kad skautybė nepareina nuo rūbų dėvėjimo ir jūs ne tikrai uniformuoti esate skautai.

Atsimenu policininką Pietų Afrikoje, kaltinamą pasigėrus ir teisinantis, kad jis tuo laiku buvęs laisvas, „nėjęs pareigų“. Toks pasiaiškinimas jam nieko nepadėjo, nes niekuomet nežinia, kada policininkui reikės veikti.

Tas pats yra su skautu: jis niekuomet nėra laisvas ir visuomet turi budėti, ar nepasitaikys progos kam nors padėti.

Neperseniausiai skaičiau, kad vienoje Londono gatvėje motociklininkas pervaziavo seną žmogų, kuris netrukus mirė nuo žaizdų. Daugybė žmonių susirinko nelaimės vietoje, bet nė vienam neatėjo į galvą sustabdyti motociklininką ir, kas dar blogiau, nė vienas nesutiko papasakoti policininkui, kaip įvyko nelaimė ir ką jis matė.

Policininkas pasakė: „Jie neturi pilietinio jausmo“, bet aš esu tikras, kad jeigu minioje būtų buvęs skautas, jis būtų kitaip pasielgęs. Skautas būtų užsirašęs motociklo numerį, įsidėmėjęs jo išvaizdą ir, be abejo, pagelbėjęs sužeistajam ir pranešęs policijai, ką jis žino.

Skautas būtų atlikęs savo pilietinę pareigą.

buvo pastebima, juodu nemiegoję ir išalkę.

Mabel budėjo prie savo tėvo lovos. Iki šiol ji glaudesnių ryšių su tėvu neturėjo, bet dabar, kada reikėjo jo netekti, jai pasirodė, kad pasaulis po jo mirties bus tuščias, ir ji niekad daugiau nebus laiminga.

Prašvitus Pėdsekys ir Kapas užlipo ant stogo apsižvalgyti. Ten buvo žema priedanga nuo šūvių, kuri šiek tiek apsaugodavo. Nuo čia, iš tokios geros žvalgybai vietos, buvo galima matyti visa sala ir daugelis kanalų, kol tankūs krūmai baigė akirati.

Dar pūtė lengvas pietų vėjas. Sala buvo pailga iš rytų į vakarus; taigi laivas, naudodamasis vėju, galėjo plaukti tiek į vieną, tiek į antrą salos platumo pusę.

Apgultieji labiausiai tikėjosi pagalbos iš Osvego forto.

— Būrės, ho! — sušuko Kapas linksmiai. Ir Pėdsekys, pažvelgęs, kur Kapas rodė, pamatė laivą, kuris iš rytų-pietų kanalu plaukė artyn. Jis buvo tik dalį savo būrių iškėlęs, bet vėjas buvo pakankamai stiprus, ir laivas plaukė smarkiai, iščia bėgančio arklio greitumu.

— Tai negali būt Jasperis, — pasakė nusivylęs Pėdsekys, nes laivas jam atrodė nepažįstamas. — Tai yra laivas, kurį prancūzai pasiuntė mingoms, savo pra-

keiktiems bičiuliams.

— Jūs tikrai klystat, Pėdseky, — sušuko Kapas linksmiai. — Tai yra „Debesis“. Aš jį puikiai pažįstu iš burių. Aš stebiuosi; tikrai maniau, kad jūsų akys viską mato. Aš jį matau labai puikiai; atrodė, kad jūsų akys pablogėjo.

— Jeigu Jasperis tikrai atvyksta, tai mums nėra ko daugiau bijotis. Dabar mes ir taip Rastų Namą galime ginti nuo visos mingų giminės. Aš nė kiek neabejoju, kad Gėlajam Vandeniui atvykus, mes išsigelbėsime. Tik, Dieve duok, kad vaikinai nesustotų prieplaukoj ir, kaip seržantas, nepakliūtų į tų velnių rankas.

— Taip, tai būtų bloga. Reikia duoti signalus. Jeigu jis sustos netoli salos, tai kuterį tikrai galime laikyti žuvusiu. O tada, Pėdseky, ar mes laikysim Jasperį prancūzų sąjungininku, ar mūsų bičiuliu? Ir seržantui taip rodosi, ir man viskas labai panašu į išdavimą.

— Mes tai tuoj sužinosim, pone Kapai, nes kuteris dabar atvyksta visai laisvai, ir už penkių minučių bus viskas aišku. Viskas būtų gerai, jei mes duotume vyrukui perspėjimo ženklą, kad jis nepakliūtų į spąstus, nežinodamas, kad jie jam yra paspėsti.

Bet tai buvo sunku padaryti. Tuo tarpu kuteris, skrodamas savo krūtine ban-

Padėkos

(Pavėluotos dėl redakcijos kaltės)

Šiaulių amatų mokyklos D-ro J. Basanavičiaus vardo dr-vės skautai dėkoja: p. Ruseckui už patalpas, ren-giant š. m. balandžio 17 d. žibuoklių vakarą; panevėžiečiams amatų mokyklos mokiniams ir skautams, atlikusiems įdomią programą: Vyt. Čelinskui, sk. vyčiui Dilkai ir „Vinkšnėnų Barbei“; p. p. mokytojams: dailin. G. Bagdonavičiui, Barčiauskui, Petraičiui ir kt.; sesėms skautėms: vyr. skiltn. Katkūnaitei, skiltn. Vitartaitei, sk. Vilcinaitei ir visiems kitiems prisidėjusiems tariame nuoširdžią skautišką padėką.

D-ro J. Basanavičiaus draugovė.

Visiems padėjusiems suruošti š. m. V.6 d. paskaitą — koncertą, kurio pelnas skiriamas tragiškai žuvusių skautų St. Niemčiniavičiaus ir J. Garmaus žuvimo vietą paminkline lenta atžymėti, o ypatingai pulk. Michilevičiui už skaitytą paskaitą, inž. M. Chmieliauskui už moralinę paramą, p. p. Mongirdui, Kuprevičiui ir Geštautui, sutikusiems pajvairinti koncertą, Karvelio prekybos namams už paskolintą pianiną, p. Olšauskui už leidimą pasinaudoti „Pažangos“ rūmų sale, skautiškai nuoširdų dėkui taria visų rengėjų vardu

Pasktn. K. Chmieliauskaitė.

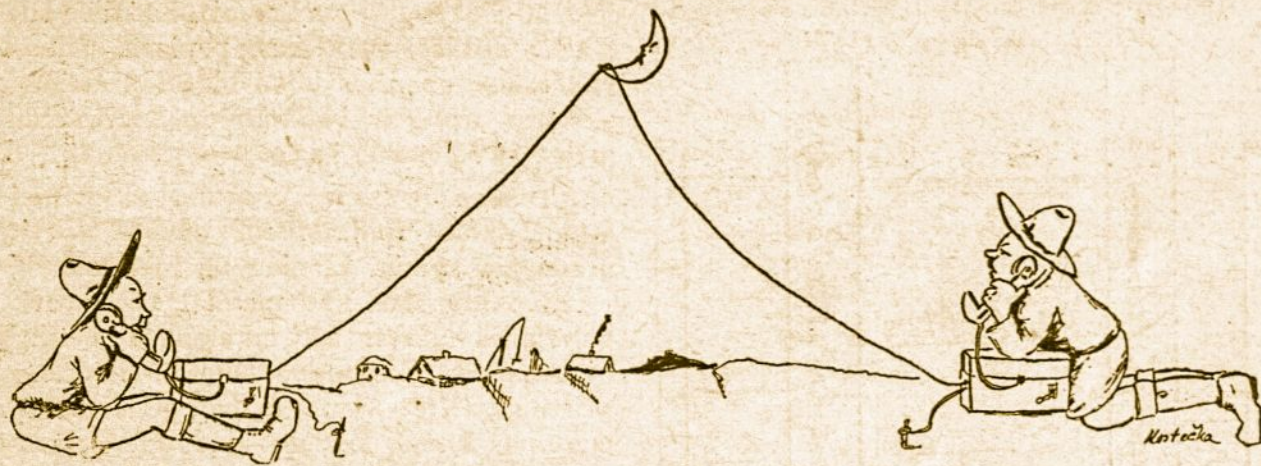
guojančias vilnis, smarkiai plaukė salos linkui. Ant dangčio nebuvo nieko matyti, kam būtų galima ženklas duoti. Ir net prie vairo nebuvo jokio žmogaus, nors laivas tiksliai plaukė savo kryptimi.

Kapas stovėjo tylėdamas, nustebęs tokiu nepaprastu reginiu. Bet kai „Debesis“ priplaukė arčiau, jis pastebėjo, kad prie vairo yra pririšta virvė, ir vienas pasislėpęs žmogus laivą visai gerai valdo. Žmonės, matyt, buvo pasislėpę už laivo sienų, kad apsisaugotų nuo priešo šūvių. Rodėsi, kad laive buvo tik jūrininkų.

— Tur būt, Čingachukas Osvego nepasiekė, ir mes negalime laukti iš igulos pagalbos. Manau, kad majoras Lundy jau nuoliui vietos neatėmė, nes šitokiu atveju Jasperis atstoja visą būrį. Mes trys, pone Kapai, sudarytume puikią karo jėgą: jūs, kaip jūrininkas, turėtumėt savo valioj kuterį, Jasperis šiaip viską puikiai žino vandenyse, o aš esu išsilavinęs, kaip tikras minga. Mabel mes galėtume vyriškai ginti.

— Žinoma, mes taip ir padarytume, — atsakė Kapas nuoširdžiai. Žiūrėdamas į „Debesį“, jis vis labiau pradėjo tikėtis išsaugoti savo skalpą. „Debesies“ atvykimas yra viena paslaptis, o Gėlojo Vandens tolimesnis darbas yra kita. Tas Jasperis yra puikus vyrukas; jis yra atsar-

Leit. J. Paulėnas.

TELEFONIJOS PAGRINDAI

MĖGĖJAMS RYŠININKAMS.

Kam iš jūsų, mieli skaitytojai, būtų neįdomu susipažinti su kariuomenėje vartojamomis ryšių priemonėmis? Juk kiekvienas skautas svajoja sulaukti to amžiaus, kada galės pasimokyti, kaip ginti nuo priešo tėvynę. Skautas iš mažens pratinasi tam kilniam darbui. Stovyklaudamas patiria, kad balsu netoli tegalima susikalbėti: reikia kartais ir mostus pavartoti. Bet kaip mes perduosime pranešimą, kada vienas kito nematom ar esam labai toli? Čia ir ateina pagalbon telefonas, telegrafas, radiotelefonas ir radiotelegrafas. Šios priemonės laikomos pagrindinėmis ryšio priemonėmis.

Kad būtų aiškiau kas yra ryšis, duosiu čia porą pavyzdžių.

Miške keli berniukai grybauja. Norėdami surinkti daugiau grybų, jie išsisklaido. Tačiau, bijodami pasimesti, retkarčiais šūkteli viens kitam „aū... aū...“. Tai yra ne kas kita, kaip savitarpio ryšio palaikymas.

Nežinomam krašte, ieškodami priešo pėdsakų, sustojo du būriai kareivių nak-

vynėn. Viename iš šių būrių buvo jų bendras viršininkas. Tarpas tarp būrių — trys kilometrai. Antras būrys, kad galėtų informuoti apie padėtį savo viršininką, pravedė telefono liniją. Be to, antras būrys žinojo, kad telefono liniją priešas dažnai sugadina, ir nelaimės ištiktas būrys negalėtų apie tai pranešti pirmajam būriui. Tam tikslui telefono ryšį „dubliavo“, t. y. be telefono linijos dar turėjo šunis, kurie nešiotų rašytus pranešimus.

Iš šių pavyzdžių matome, kad joks sutartinis bendras darbas be ryšio neįmanomas.

Būsimuosius ryšininkus prašyčiau atei-tyje sekti kiekvieną čia dedamą straipsnelį, nes kitaip telefonija ir telegrafija, kurią su tamstomis nagrinėsiu, liks nesuprasta.

Plačiau kiekvieną dalyką nagrinėti, dėl vietos trūkumo, negalėsiu, todėl kilusius neaiškumus pasižymėkite ir kaip klausimus siųskite „Skautų Aido“ redakcijai.

Kas yra elektra?

Mažiausia medžiagos dalelė yra atomas. Dabar mokslo nustatyta, kad kiek-

vienas atomas susideda iš tam tikro branduolio — protono, kuris yra įkrautas teigiamosios elektros, ir aplink protoną nepaprastu greičiu skriejančių elektronų. Elektronų skaičius atome priklauso nuo medžiagos rūšies, pav.: vandenilio 1 elektronas, geležies — 26, vario — 29, cinko — 30, sidabro — 47, aukso — 79 ir t. t. Elektronai susideda iš neigiamos elektros.

Patyrimas rodo, kad teigiamoji elektra atome laikosi tvirtai, bet elektronai yra judrūs ir, palyginti, lengvai iš atomo gali būti pašalinti arba iš kitur į jį įsiskverbti. Jei atome atsiranda elektronų trūkumas, tada teigiamoji elektra ima viršų ir laikome atomą teigiamai įelektrintu. Bet jeigu elektronų yra perteklius, atomas laikomas įelektrintu neigiamai.

Elektronus iš atomo atimti arba jam jų pridėti galime įvairiais būdais, pav., patrynę kaučiuko lazdele gelumbę, mes atimame elektronus iš gelumbės, ir jie pareina į kaučiuką. Kaučiuke susidaro elektronų perteklius ir sakome, kad jis yra neigiamai įsielektrinęs. Trindami stiklo lazdele amalgamuota oda, elektronus iš jos atimame ir sakome, kad stiklas yra teigiamai įsielektrinęs.

Toks elektronų perbėgimas ir sudaro elektrą.

Galvaninis elementas.

Į stiklinį indą (stiklinę) pripilkime sieros rūkšties skiedinio (tokį skiedinį galima gauti vaistinėje) ir panerkime į jį vario ir cinko plokšteles (pieš. 1). Plokštelės viena kitos neturi liesti. Skiedinys, susidūręs su plokštelėmis, ims skaidytis. Dėl to skaidymosi vario plokštelė įgaus teigiamos, o cinko — neigiamos elektros.

Sujungę plokštelių galus su galvanometru (jautriu matavimo prietaisu), sudarysime grandinę, kuria tekės elek-

gus ir pirmiau nori sužinoti, kas dedasi saloje.

— O, aš jau žinau! — sušuko Pėdekys. — Ant dangčio guli Gyvatės valtis, o pats vadas, matyt, yra viduje ir nušė apie mus tikras žinias.

— Laivelis gali būti ir kuterio, — tarė galvodamas Kapas. — Jasperis turėjo vieną laivelį.

— Tikra tiesa, drauge Kapai. Bet jeigu jūs visur pažįstate bures ir stiebus, tai aš pažįstu savo valtis ir pėdsakus. Jeigu jūs matote lopą ant burės, tai aš matau naujas žieves ant valtys. Tai yra Gyvatės valtis. Matyt, tas puikus vyrukas, radęs apgultą Rastų Namą, keliavo į igulą, pakeliui sutiko „Debesį“ ir pranešė apie mus. Dieve duok, kad Jasperis Vesternas būtų laive.

Dabar „Debesis“ buvo jau visai arti priplaukęs. Vėjas pūtė dar gana smarkiai, net medžių viršūnės linko. Kaip paukščių pulkai, lėkė lapai nuo salos ant salos. Šiaip buvo tylu, kaip karste. Mingų valtis buvo prieplaukoj kartu su penkiasdešimt penktųjų laivais, ir iš to tik buvo galima spręsti, kad jie iš salos dar neišvykę. Šiaip jau, kad jie čia, niekas nerodė. Nors ir išgąsdinti staigaus laivo pasirodymo, jie tuoj susiieškojo priedangas ir pasislėpė. Ir Rastų Name viešpa-

tavo visiškai tylu. Kapas ir Pėdekys stovėjo prisiglaudę prie šaudymo langelių ir stebėjo kiekvieną „Debesies“ pasisukimą.

Mingos pradėjo nurimti. Tačiau Aštrijai Strėlai, daug kartų turėjusiam reikalų su baltaisiais, tas dalykas pasirodė keistas ir reiškiąs nelaimę.

Kai Kapas ir Pėdekys pasilenkė pro langelį, kad geriau viską galėtų pamatyti, juos labai pradžiugindamas ant dangčio išsoko Jasperis, Gėlasis Vanduo, ir sušuko tris stiprius „hura“, į kuriuos Kapas, visiškai pasilenkdamas pro langelį, tris kartus atsakė. Joks mingų šautuvas neiššovė; jie ramiai tūnojo savo slėpynėse.

Pamatęs Jasperį, Pėdekys sušuko jam stipriu savo balsu:

— Stok mūsų pusėn, jaunuoli, ir pergale bus mūsų rankose. Paleisk salvę į anuos krūmus, ir tu juos, kaip tilvikus, iššaudysi.

Tik dalis žodžių pasiekė Jasperio ausį; kitus nustelbė vėjas. „Debesis“ lėkė į priekį ir pagaliau pasislėpė už aukštų medžių.

Po dviejų minučių nekantraus laukimo, baltos „Debesies“ burės vėl švystelėjo tarp medžių.

Atrodė, kad Jasperis nori išsikelti, ir mingos laukė, kaip tigras, pasiruošę pulti savo grobį. Bet Jasperis, gerai žinodamas

tojų vietą vandens gilumą, be jokio pavojaus priplaukė mažąją įlanką, kurioje buvo kareivių valtys. Jasperis jas atrišo nuo pritvirtinimų ir nusivedė su kuteriu. Indėnų valtys buvo pririštos prie kareivių valčių ir, tokiu būdu, jos nuplaukė drauge. Dabar indėnai pabėgti galėjo tik plaukdami, ir tą pavojų jie suprato. Visi staiga pakildami, jie sudrebino orą savo spiegančiu kaukimu ir šovė nieko nekliudydami. Bet iš kitos pusės atsiliėpė du šūviai į bevaisį mingų šautuvų traukimą. Vienas buvo paleistas nuo stogo, ir vienas minga krito žemėn negyvas. Kitą paleido Gyvatė nuo „Debesies“. Šūvis padarė savo, bet priešininką tik sužeidė. „Debesies“ igula pakėlė triukšmą, ir indėnai vėl puolė žemėn.

— Tai buvo Gyvatės balsas, — tarė Pėdekys, kai pokštelėjo šūvis. — Aš pažįstu jo šautuvo balsą taip, kaip savo „Killdeer“. Dabar, kai Čingachgukas ir Jasperis laive, o mes abudu, drauge Kapai, Rastų Name, būtų gėda, jei tiems mingų plėšikams neparodytume, kas yra tikra kova.

Tuo tarpu „Debesis“ vis plaukė artyn. Nuplaukęs ligi salos galo, jis paleido savo grobį, ir valtys, nuplaukusios apie mylią pavėjui, sustojo. Tada kuteris grįžo kitu kanalu prieš srovę. Nuo Rastų Namų sto-

tros srovė. Srovės tekėjimą matysime iš galvanometro rodyklės nukrypimų.

Srovė elemento viduje eina iš cinko į varį, o išorinėje grandinėje — iš vario į cinką.

Plokštelė, iš kurios srovė išeina į išorinę grandinę, vadinasi teigiamu poliumi, iš kurio išeina į vidaus grandinę — neigiamu poliumi. Mūsų atvejuje varis tarnauja teigiamu poliumi arba + (pliusu), cinkas — neigiamu poliumi arba — (minusu).

Teigiami ir neigiami poliai vadinami elektrodais, skiedinys — elektrolitu, o visa tai sykiu su indu sudaro galvaninį elementą.

Srovės tekėjimą galima pažinti iš daugelio reiškinių: matuojamo prietaiso rodyklės, magnetinės adatėlės nukrypimo, vielos išilimo, taip pat iš vandenilio burbulėlių, esančių ant teigiamos plokštelės.

Elektros vienetai.

Jėga, kuri verčia elektrą tekėti laidais, vadinasi elektrovare jėga. Tą jėgą galima palyginti su vandeniu.

Norėdami atsigerti, jūs kišate puoduką po kranu. Vanduo bėga. Kas verčia vandenį bėgti? Atsakymas aiškus: vandens slėgimas. Tas vandens slėgimas ir bus toji jėga, kuri verčia vandenį tekėti.

Stovi du vienodo aukščio indai. Vienas iš jų pilnas vandens, kitame tik truputis. Sujunkime tuodu indus plonu vamzdeliu ir pamatysime, kad iš pilno indo vanduo bėgs į apytuštį indą tol, kol jų vandens paviršiai nesusilygins. Jei abu tuos indus sujungtumėm storesniu vamzdeliu, aišku, vandeniui bėgti kliūtis būtų mažesnė ir vanduo bėgtų didesne srove.

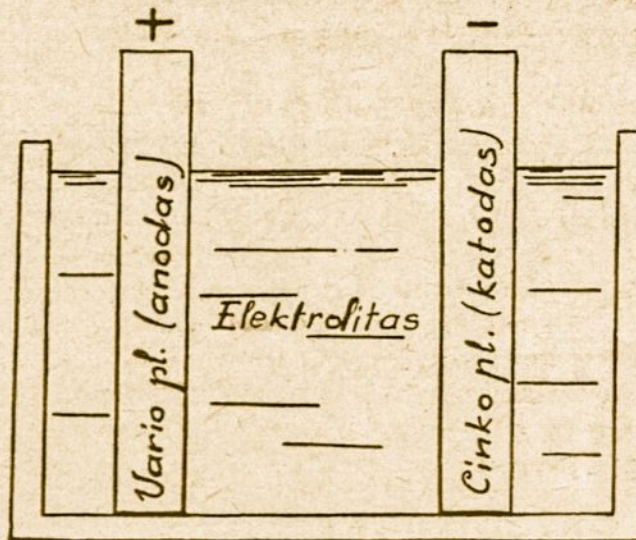
Panašiai ir su elektra. Jei vienur jos yra daug, ji stengiasi laidais (viela) tekėti kol neišsilygins. Tačiau laidas, lyg koks

go buvo galima matyti, kad ant „Debesies“ dangčio kažkas ruošama. Pagaliau, labai nudžiugdami, juodu pamatė, kad tai yra gaubicos. Jos tuoj pradėjo savo darbą; debesies geležų pasipylė į krūmus. Greičiau, kaip putpelių pulkas, pašoko irokėzai iš savo slėpynių, o Pėdsekio ir Čingachguko šūviai vėl rado savo aukas. Indėnai tuoj susirado naujų priedangų ir rodėsi, kad kova tęsis. Bet lydima Muir ir prancūzų karininko pasirodė Junithau su balta vėliavėle, kad būtų padarytos paliaubos.

Derybos buvo vedamos prie Rastų Namų taip, kad vieta galėjo būti visiškai Pėdsekio „Killdeer“ valdoma. Jasperis tuoj išsikėlė ir pasiėmė vieną gaubicą, kuri buvo tiesiai į priešų pasiuntinius atsuksa.

— Jūs nugalėjot, Pėdseky, — pradėjo Muiras — ir kapitonas Sanglieras pats atėjo pradėti derybas. Jūs neatsakysite garbingo pasitraukimo priešui, kuris visa, ką galėjo, darė savo karaliaus ir savo krašto garbei. Man yra paliepta prieš vardu pasiūlyti salos išvadavimas, pasikeitimas belaisviais ir atidavimas skalpų.

Kadangi dėl vėjo ir dėl didelio atstumo reikėjo garsiai kalbėti, tai ir kutery ir Rastų Name buvo galima suprasti kiekvieną žodį.

1 brėž.

vamzdelis vandeniui, normuoja srovės tekėjimą: suvaržo ją ir neleidžia greičiau tekėti.

Vanduo vaizduoja mums elektros srovę, vandens slėgimas, kuris verčia vandenį tekėti į kitą indą — elektrovare jėgą. Indus jungias vamzdelis, nuo kurio priklausė vandens bėgimo kiekis, vaizduoja varžą.

Elektrovare jėga dar vadinama potencialų skirtumu, įtampa ir voltažu.

Elektros srovės vienetas yra amperas; elektrovare jėgos — voltas; varžos — omas.

Prietaisai, kuriais matuojami elektros vienetai, turi sekančius pavadinimus: elektros srovei matuoti — ampermetras; elektrovarei jėgai — voltmetras ir varžai — omometras.

Laidininkai ir nelaidininkai.

Įvairūs kūnai nevienodai praleidžia elektros srovę: metalai, anglis gerai pra-

leidžia elektrą ir vadinami laidininkais; stiklas, parafinas, popieris, šilkas, kaučiukas, ebonitas labai blogai praleidžia elektros srovę ir vadinami nelaidininkais arba izoliatoriais.

Druskos ir sieros rūgščių skiediniai, nors laikomi laidininkais, tačiau elektrą praleidžia žymiai blogiau už metalus.

Žinokime dar, kad metalai, pav., varis, geležis, švinas ir kiti praleidžia elektrą nevienodai. Kiekvieno metalo laidumas skirtingas. Net vieno ir to paties metalo laidumas kitėja, keičiant laidininko skerspjūvį ir ilgį. Kuo storesnis laidas, tuo geriau praleidžia elektros srovę ir tuo mažesnė jo varža, kuo ilgesnis — tuo varža didėja.

Elementų polerizacija.

Veikiant elementui, apie teigiamą polį susidaro vandenilio burbulėliai, kurie varžo srovės tekėjimą, t. y. padidina elemento vidaus varžą. Toks reiškinys vadinasi polerizacija.

Depolerizacija yra polerizacijos pašalinimas. Polerizaciją šalinti mechaniniu būdu (nubraukiant burbulėlius) nepatogu; tam tikslui vartojama speciali medžiaga, kuria apsupamas teigiamas polius.

Sausas Leklanše elementas.

Neigiamu poliumi tarnauja cinko Zn keturkampė dėžutė su dugnu. Cinko dėžutės išorė išklota juoda smala ir padengta kartonu (2 brėž.). Teigiamu poliumi tarnauja presuotos anglies stiebelis C. Stiebelį supa audeklinis maišelis, pripildytas smulkios anglies, sumaišytos su mangano dvideginiu, kuris tarnauja depolerizatoriumi. Maišelis prie anglies stiebelio stipriai pritvirtintas, kad visa toji masė neišsijudintų. Maišelio dugnas nuo cinko atskirtas kartonu. Tarpas tarp

— Ką jūs sakote, Jasperi? — sušuko Pėdsekys. — Ar mes turime valkatas paleisti, ar pažymėti, kaip avis kaimenėje, kad vėl pažintume?

— Kas atsitiko panelei Mabel Dunham? — paklausė šis greit. — Jei nors vienas jos plaukas yra paliestas — visiems irokėzams bus blogai.

— Ne, ne. Ji yra čia apačioj be pavojaus ir rūpinasi savo mirštančiu tėvu. Seržantas yra sužeistas garbingoje kovoje, ir mes neprivalome murmėti; o dėl Mabel...

— Ji čia, — sušuko mergaitė nuo stogo; ji ten užlipo, kai tik pamatė, kur reikalai krypta. — Ji yra čia. Mūsų šventos tikybės ir Dievo vardu, kuris mus visus laiko, baikite kraujo liejimą. Jei tie žmonės nori pasitraukti, Pėdseky, jeigu jie nori taikintis, Jasperi, nesulaikykite jų nė vieno. Mano vargšas tėvas jau beveik miršta; leiskite jam numirti, kada pasaulyje yra taika. Eikit, prancūzai ir indėnai: mes daugiau nesam jūsų priešai ir nenorim jums nieko blogo.

— Palauk, palauk, Mabel! — sušuko tuo tarpu Kapas. — Tai skamba labai religingai, bet ne protingai. Mes esam gerai pasiruošę kautynėms ir turėsime puikų laimėjimą ir naudą, jei jūs dar pusę valandos nesikišite.

— Na, o aš, — sušuko Pėdsekys, — aš geriau manyčiau pagalvoti apie Mabel pasiūlytą būdą. Mūsų tikslui ir karaliaus garbei jau pakankamai kraujo pralieta. Leiskite mums išgirsti, leitenante Muirai, ką jūsų bičiuliai, prancūzai ir indėnai, nori mums pasakyti.

— Mano bičiuliai! — sušuko Muiras skubėdamas. — Jūs karaliaus priešus nevadinkite mano bičiuliais, Pėdseky, jei likimas mane į jų rankas atidavė. Ponas Kapas gali paliudyti — juk mes viską padarėme, kad išvengtume nelaimių.

— Taip, taip, — atsakė sausai Kapas; — išvengti yra geras žodis. Mes bėgome giliai į požemį ir pasislėpėme taip puikiai, kad ir dabar tame urve galėtume būti, jei būtume turėję maisto. Jūs šliaužėt į urvą taip vikriai, kaip lapė; aš net stebiuosi, kaip jūs taip greit galėjot tą vietą susirasti.

— O ar jūs paskui mane nesekėt? Yra žmogaus gyvenime momentų, kada protas virsta instinktu.

— Ir tada jis lenda į urvą, — pertraukė jį garsiai juokdamasis Kapas. Pėdsekys ir kiti irgi nesąmoningai juokėsi. Kad ir kaip tas juokas nepatiko ūkvedžiui, bet jis to neparodė ir padėjo greičiau įvykdyti taiką.

maišelio ir cinko užpildytas medžio piūvenomis, kurios sugeria įpilamą naštiro skiedinį — elektrolitą.

Elemento viršus užpildytas smala. Viena — elemento krašte yra skiediniui įpilti vamzdelis, kitame — vamzdelis dujoms išeiti. Pirmasis vamzdelis užkišamas kempine.

Anglies stiebelis iš viršaus turi laidui prijungti gnybtą.

Nevartoti elementai laikomi sausais; naštiro skiedinys pilamas tik prieš pradėdant dirbti, t. y. prieš 24 val. arba mažiausiai prieš 2 val. Nurodymai, kaip už-

taisyti elementą, yra prie kiekvieno elemento sienelės prilipdytame popierėly.

Pasenusių elementų atgaivinimas.

Jei sausame elemente susinaudojo cinkas arba depolerizatorius, tai elementas laikomas nepataisomu. Sunaudotas cinkas dažnai prakiūra, ką galima pastebėti iš išsipūtusio elemento. Atsitinka, kad elementas neveikia dėl išgaravusio elektrolito (naštiro skiedinio), todėl šitokiu atsitikimu reikia pripilti paprasto vandens, o dar geriau būtų, jei ištirpdytume jame naštiro miltelių.

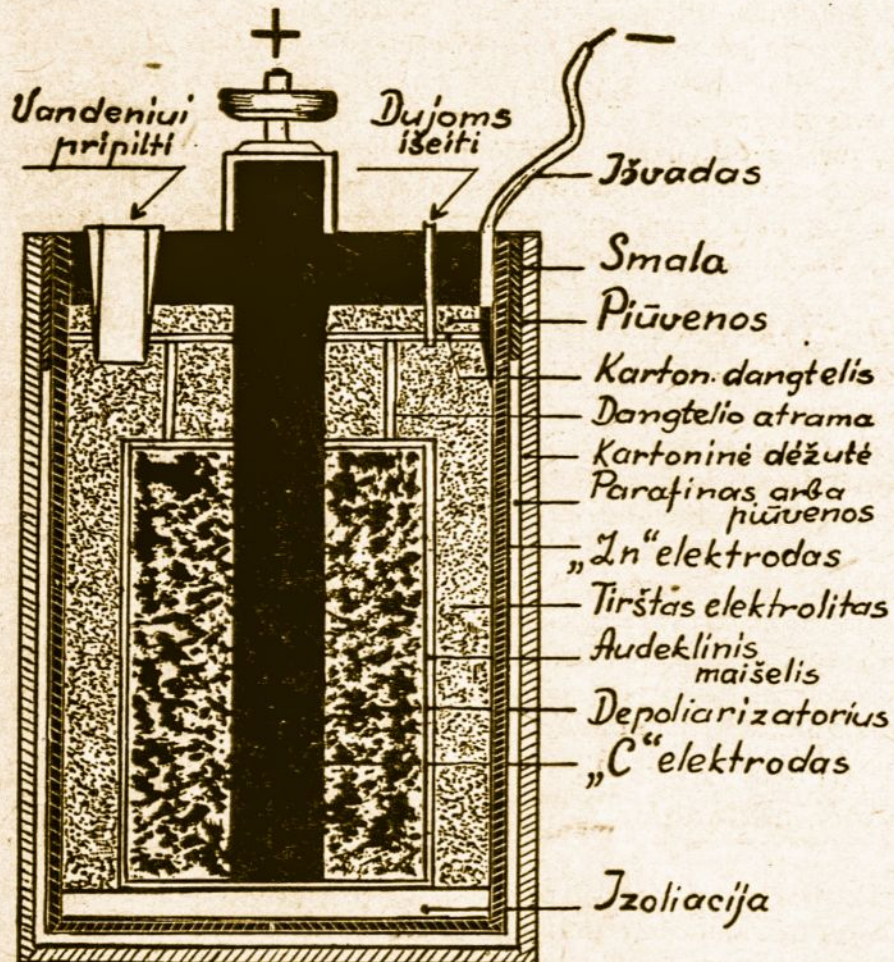
Nustatant elemento tinkamumą vartoti, reikia, matuojant voltmetru, nuspausti baltą mygtuką, kuris prijungia atitinkamą varžą. Tokia matuojamoji įtampa (elektrovare jėga) vadinasi darbo įtampa. Jei elemento darbo įtampa bus 0,8 volto, elementas vartoti dar tinka; esant darbo įtampai žemiau 0,8 v. — laikomas netinkamu.

Elementų jungimas į baterijas.

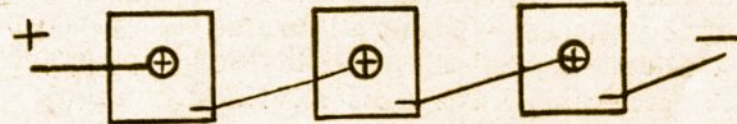
Dažnai darbui nepakanka vieno elemento — reikalinga jungti kelis. Keli sujungti elementai sudaro bateriją.

Jei elementų bateriją jungti taip, kad vieno elemento teigiamas polius būtų su-

2 brėž.

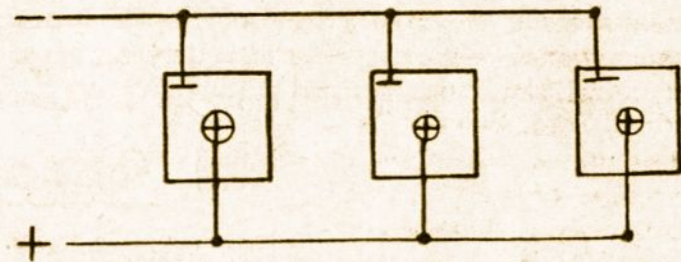
3 brėž.

jungtas su neigiamu poliumi kito elemento (3 brėž.), pastarojo teigiamas polius su trečiu neigiamu poliumi ir t. t., tai toks elementų jungimas vadinasi nuoseklusis jungimas.

Tokios baterijos elektrovare jėga padidės tiek kartų, kiek bus nuosekliai sujungtų elementų; srovės stiprumas liks kaip vieno elemento.

4 brėž.

Toks jungimas vartojamas tada, kada išorinė varža (laidų, aparatų) yra didelė.

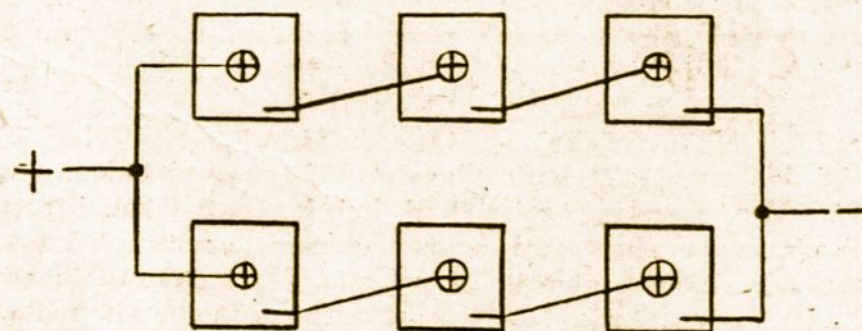
Jei visus elementų teigiamus polius sujungsime į vieną vietą, neigiamus polius į kitą, tai toks jungimas vadinasis lygiagretusis jungimas (žiūr. 4 brėž.).

Čia elektrovare jėga bus kaip vieno elemento (jei elementai nauji), bet už tai srovė padidės tiek kartų, kiek yra elementų.

Lygiagretusis jungimas vartojamas, jei išorinė varža yra mažesnė už baterijos vidaus varžą.

Jei esant mažai išorinei varžai reikalinga pakelti įtampą, tuomet vartojamas mišrusis jungimas (5 brėž.). Šis jungimas susideda iš nuoseklaus ir lygiagretaus jungimų suderinimo. Atitinkamas tiems jungimams bus įtampos dydis ir srovės stiprumas.

(Bus daugiau).

5 brėž.

Po trumpo tolimesnio pasitarimo, visi laukiniai buvo surinkti apie šimtą metrų nuo Rastų Namo, taip, kad juos galėjo pasiekti gaubicos, kai Pėdsekys diktavo sąlygas. Pagal tas sąlygas priešai turi iš salos išvykti. Indėnai turėjo atiduoti visus savo ginklus, net peilius ir tamahaukus; reikalinga buvo elgtis atsargiai, nes jų buvo bent keturis kartus daugiau. Nors kapitonas Sanglieras ir protestavo, bet Pėdsekys, kuris buvo abiejų indėnų su-ruošų skerdynių liudininkas, liko nepajudinamas.

Be to, kapitonas Sanglieras turėjo atiduoti visus belaisvius, kurie buvo saugojami toje pačioje oloje, į kurią buvo pabėgę Kapas su Muiru. Jie buvo tuoj atvesti. Keturi buvo visai nesužeisti, o kiti du taip lengvai, kad prireikus galėjo būti naudingi. Kai buvo atnešti ir jų šautuvai, Pėdsekys apsidžiaugė tokiu jėgų padidėjimu ir liepė jiems saugoti Rastų Namą, kur buvo sunešti priešų ginklai. Kiti kareiviai buvo negyvi; sunkiai sužeistieji buvo užmušti, kad būtų galima pasiimti seniai laukti skalpai.

Kai Jasperiui buvo pranešta apie susitarimą, jis tuoj su „Debesiu“ atgabeno valtį ir priyrė jas prie salos. Laukinius į jas susodinus, Jasperis vėl su jomis nu-
plaukė apie mylią nuo kranto ir atidavė vėjo ir srovės valiai. Iki kito ryto jos tu-

rėjo būti nuneštos prie Kanados krantų. Dėl atsargumo kiekviena valtis gavo tik po vieną irklą, kuriuo buvo galima vairuoti.

Tik kapitonas Sanglieras, Aštrioji Strėla ir Junithau pasiliko. Pirmas norėjo pa-
imti nuo Muir dar kai kuriuos dokumentus, o pats Muiras irgi turėjo pagrindo nepalikti salos su savo naujaisiais bičiuliais.

Tuo tarpu Kapas ir Pėdsekys ruošė gerus pusryčius, nes kai kurie buvo jau dvidešimt keturias valandas nieko nevalgę. Tuoj sugrįžo ir palydėjęs irokėzus „Debesis“. Pėdsekys aplankė seržantą ir Mabel; ši, kadangi Pėdsekys labai prašė, truputį pasistiprino paruoštaisiais pusryčiais. Sargyba iš Rastų Namo buvo pašalinta, nes ten ji daugiau nebuvo reikalinga.

(Bus daugiau).

MŪSŲ ŠEIMOS NAUJIENOS

Sąjungos Centre

Vyriausioj seserijos vadijoj

SKAUČIŲ SESERIJS ŠIŲ METŲ STOVYKLOS.

Š. m. birželio mėn. 1 d. skaučių seserijos vyriausioji vadija išsiuntinėjo visoms tuntininkėms ir vietininkėms aplinkraštį stovyklų reikalui. Šiais metais skaučių tuntai, kur nėra kliūčių, stovyklauja 1938 m. tautinei stovyklai numatytais rajonais. Kiekvienam rajonui paskirta viršininkė ir pavaduotoja. Nurodoma rajonų vadovybės sudėtis, rajonų būdingumas, stovyklos įrengimai, dienotvarkė ir programa, pasirodymai, ceremonijalai ir t. t. Visų darbų tikslas — pasirengti tautinei stovyklai. Daugiausia kreipti dėmesio į pionierijos darbus, iširengimą ir skautiškosios dvasios pareiškimą praktiškame stovyklos gyvenime.

Rajonų viršininkės ar skyrių stovyklaujančių tuntų tuntininkės skuba iš anksto pranešti vyr. seserijos vadijai, kada ir kur koks rajonas ar tuntas stovyklaus. Seserijos vadė, vyr. vadijos ir tautinei stovyklai rengti komiteto narės aplankys kiekvieną stovyklą.

VADOVIŲ MOKYKLOS STOVYKLA.

Vadovių mokyklos stovykla šiemet įvyks liepos mėn. 5—17 d. d. Kauno apylinkėse. Į šią stovyklą gali vykti vad. m-las dalyvės, padavusios pareiškimus ir atlikusios bent dalį teoretinių darbų, anksčiau buvusios šios mokyklos dalyvėmis, bet dar nestovyklavusios, ir visos skaučių vadovės bei skautininkės. Stovyklos mokestis 20 litų. Norinčios šioje stovykloje stovyklauti praneša skaučių seserijai (Kaunas, Nepriklausomybės a. 4) ir atsiunčia avansinio mokesčio 10 litų. Liepos mėn. 5 d. 8—10 val. registruojasi skaučių seserijos raštinėj.

Brolijos vyriausioj vadijoj

IŠLEISTAS PROSPEKTAS UŽSIENIŲ SKAUTAMS APIE TAUTINĘ STOVYKLĄ.

Vyriausios vadijos užsienių skyrius išleido gausiai iliustruotą 8 puslapių prospektą užsienių skautams apie mūsų tautinę stovyklą. Tekstas atspausdintas anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis. Įdėta nuotraukų, vaizduojančių stovyklavietę ir Nemuno pakrantes, Kauną, lietuviškus kryžius, Neringos kopas, Kuršių Mares ir tautinius šokus. Be to, įdėtas ir žemėlapis, kuris parodo Kauną tarp kitų Europos sostinių. Prospektui originalų viršelį nupaišė dail. Kosciūška. Jis bus platinamas tarptautinėje skautų stovykloje Olandijoje ir jubiliejinėje Jungtinių Amerikos Valstybių skautų stovykloje. Taip pat bus išsiuntinėtasi ir užsienių skautų organizacijoms.

KAS VYKSTA Į AMERIKOS SKAUTŲ STOVYKLĄ.

Mūsų delegacijos į jubiliejinę Jungtinių Amerikos Valstybių skautų stovyklą Vašingtone galutinė sudėtis tokia: vyr. sktn. K. Laucius, pskn. J. Vosylis, sktn. J. Vainauskas, sktn. Juozas Bulota, pskn. Petras Neniškis ir skautas vytis S. Jurjonas. Išvyksta birželio mėn. 13 d., grįš apie rugpjūčio mėnesio vidurį. Mūsų delegatai vežasi liaudies meno išdirbinių, pirkčių iš „Marginių“, lietuviškų „Columbia“ plokštelių, foto nuotraukų, skautiškų ir propagandinių leidinių, Rokiškio skaučių audinių, „Rūtos“ saldinių, laiškų Amerikos lietuviams skautams ir kt. Taip pat veža mūsų jaunųjų ūkininkų dovanas Amerikos lietuvių jaunimui.

Akademinio skautų jaunimo padangėje

KAUNE.

Gražiai pavykęs akademinis laužas.

Gegužės mėn. 26 d. vakare gražioje Linksmadvario pašlaitėje įvykęs akademinis laužas neapvylė gausiai į jį atsilankiusių žiūrovų. Įeinantį į studentiškojo gyvenimo tradiciją akademinį laužą suruošė stud. skaučių draugovė ir stud. skautų korp! „Vytis“. Tarp laužo svečių buvo ir Šefo Pavaduotojas, vyr. sktn. dr. J. Alekna, kuris yra ir stud. sk. korp! „Vytis“ garbės narys, brolijos vadas pulk. vyr. sktn. J. Šarauskas, prof. Končius, Kauno rajono vadas pulk. Budrevičius, daug Kauno skautų, skaučių ir jų bičiulių, daug studentų ir moksleivių.

Akademiniam laužui uždegti buvo pakviestas prof. Končius, kuris keliais nuoširdžiais žodžiais ir pradėjo šią iškilmę. Su liepsnojus laužui ir sutemoms apgaubiant tą ramų Linksmadvario kampelį, laužo dalyvių nuotaika kilo ir iš visų krūtinų pasigirdo tradicinė laužo daina, o temstančią padangę raižė raketos, marguodamos įvairiaspalvėmis varšomis, sproginėjo kibirkštelių grupėmis, tartum, reikšdamos galingą pava-

sariškų jaunimo širdžių nuotaką atsipalaiduoti nuo kasdienių pilkumų ir kilti aukšty, aukšty. Šią nuotaką sugavo ir tolimesnieji programos dalyviai ir tartum bandė ne kokias palaidas mintis berti, bet ieškoti kažkokio bendro, visa vienijančio tikslo.

Po pirmos sutartinės, „Vyties“ korporantas senj. Obuchavičius padeklamavo savo kūrybos. Jo eilėraščių apie laužą ir apie Nemuno naktį forma gal būt ir nebuvo aukšto lygio, bet jų mintys nustelbė formos neįgumus. Toliau tą pačią nuotaką palaikė lietuvišku kupletišku „popuri“ korporacijos trio: senjorai Milvydas, Mikuta ir Dučmanas, kurie populiariomis melodijomis ir linksminimo ir džiugino ir griaudino klausytojus. Tas pačias mintis ryškino ir studentės skautės savo nuotaikingais inscenizavimais, pasiversdamos į arabus arba gandrų bei gerves. Toliau senj. Kairys, bajano priitariamas, smuiku pagrojo kelis gražius dalykėlius, tik gaila, kad kai kurie dalykėliai daug kartų girdėti, o norėtusi kai ko naujesnio. Dar pagrota bajaranu charakteringesnių lietuviškų dainų rinkinys.

Laužo programoj dalyvavo ir Kauno tuntų skautės ir skautai, vieni pašokę tautiškų šokių, o kiti paskudučiavę. Gilesnį įspūdį padarė tautiški šokiai. Apskritai, laužą labai įvairino ir nuotaką kėlė gausūs ir įvairūs skautiški šūkiai, iš kurių paminėtini patriotiniai apie Lietuvą, Vilnių, Klaipėdą ir Baltiją. Reikia dar pridurti, kad bendras sutartinės dainuojant miniai žmonių sunku buvo dainų ritmingumą išlaikyti, bet laužo nuotakai tas nekenkė. Apskritai, laužas buvo vykęs savo mintimi — ryškia linija, dainomis, kupletais, inscenizavimais, šokiais, muzika... Akademinis laužas, raketas leidžiant, baigtas Gaudeamus.

Guondrė.

Tebūnie išklaudyta ir antroji pusė —

sako romėnų priežodis. Apie akademinį laužą redakcijai parašė du asmens ir abu skirtingai jį vertina. Norėdami būti abiem pusėm nešališki, spausdiname ir antrojo, kitaip kaip Guondrė galvojančio, korespondenciją. Štai ką rašo „Laužo žiūrovas“.

„Į akademinį skautų laužą nusivedžiau ir porą neskautų, nes tikėjaisi, kad jie čia galės

pamatyti, kokie turėtų būti skautų ruošiamieji visuomenės laužai, nes juk šį laužą ruošė mūsų studentai skautai ir skautės, kurie geriausiai pažįsta skautiškąjį gyvenimą ir nuovoka skautybės dvasią.

Deja, nusivyliau. Skautiškos dvasios čia negalėjo būti ir jei nežinotum, kad tai skautų laužas, manytum, kad kas nors kitas juos pasekdamas susikūrė laužą. Kodėl? Dėl to, kad laužo programoje nebuvo nieko būdinga skautiškai. Pagrindinis jos motyvas, galima sakyti, buvo pigūs kupletai meilės temomis ir šiaip be turinio išdaigos žiūrovams palinksminti. Dainavo tuos kupletus ir trise ir po vieną. Publikai pajuokinti gal jie ir geri, bet kad studentai skautai turėtų juos dėti savo laužo programos pagrindą, sunku būtų pritarti. Studentų skaučių pasirodymai irgi tokio pobūdžio, kad ne tik gimnazistės, bet ir vyresniųjų skyrių pradžios mokyklos mokinės su jomis gali drąsiai konkuruoti. Ypatingai silpnas buvo liaudies pasakos apie gervę ir gandrą inscenizavimas. Ne ką geresnis ir „arabų“ pasirodymas. Jei ne Kauno skautai, kurie pašoko tautiškų šokių, sunku būtų nežinančiam

SKAUTŲ IR SKAUČIŲ TUNTUOSE.

Taip žygiavo Kaune studentės skautės kariuomenės ir visuomenės šventės metu.

Nuotr. K. Lauciaus.

Šių metų Dievo Kūno procesijoj Kaune vieni skautai dalyvavo organizuotai, o kiti — rūpinosi ištroškusiems mažaisiais procesijos dalyviais.

žiūrovui susivokti, kad čia yra skautiškas laužas. Taigi laužo programos turinys — didžiausias trūkumas. Kitas trūkumas — per ilgas laužo ištesimas. Tęsė ji apie trejetą valandų ir tarp pasirodymų pertraukos, kurios buvo ilgokos, stengėsi užpildyti bendromis dainelėmis. Tačiau jos per daug jau nesisekė, nes žiūrovų daugumas, matyti, užsikrėtė programos vykdytojų kupletais sukurta nuotaika.

Gal aš kiek ir per aštriai pasakiau tą, ką jaučiau šiam laužui pasibaigus, bet pasakyti reikėjo, nes paskiau iš daugelio žiūrovų ne skautų girdėjau tą, ką čia parašiau. Nenorėdamas būti klaidingai supastas, noriu pažymėti, kad aš nesakau jog ši

laužą reikia tik neigiamai vertinti. Turėjo jis ir teigiamų pusių, bet bendras įspūdis susidarė neigiamas. Žinoma, galima pasakyti, kad nėra ko norėti, kad šis laužas būtų toks, kaip skautų paprastai ruošiami laužai, nes tai akademinis laužas. Tiesa, akademinis gyvenimas turi savo skirtingų savumų, kurie turi šitokiame lauže atsispindėti, tačiau sykiu reikia nepamiršti, kad tai buvo akademinis skautų laužas. Dėl to jo programa turi būti sykiu ir skautiška. Rengdami tokius laužus ateityje, mūsų studentai turėtų daugiau pagalvoti apie programos pobūdį, nes juk laužą ruošia ne vien sau linksmai laiką praleisti, bet ir visuomenei.

Laužo žiūrovas.

JURBARKO SKAUTŲ VIETININKIJA.

Ir Jurbarko bus jūros skautų.

Pirmąją Sekminių dieną atplaukė iš Kauno dalis „Vaidoto“ ir „Birutės“ laivų jūros skautų. Susirinkę jurbarkiečiai laukė mylimų svečių. Žavėjo mus sutartiniai irklų mojavimai ir linksmi brolių veidai. Svečiams atsilsėjus draugiškai pažaidėm.

Svečiams dalyvaujant įsteigta Jurbarko jūros skautų valtis. Kauniečių kelionės tikslas, kaip kalboje pareiškė pskt. Aglinskis, buvo ne tik padaryti žygį, pamatyti sužaliavusius Nemuno krantus, bet įgyvendinti seniai kilusią mintį įsteigti Jurbarko jūros skautus. Sąlygos tam yra labai patogios: Nemunas, Mituva, uostas. Naujosios skilties skiltininku paskirtas V. Vilkėnas.

Vakare įvyko laužas. Prie

laužo dalyvavo kauniečiai skautai, dalis jurbarkiečių ir gausiai susirinkusi Jurbarko visuomenė. Sudainuota keletas dainelių. Gražiai pasirodė su visokiais „seksafonais“ kauniečiai. Prie laužo išpūdingai kalbėjo apie jūros skautus „Vaidoto“ laivo vadas pskt. Aglinskis. Jurbarkiečių vardu kalbėjo ilgus metus buvęs laivo vadu vietininkas skt. E. Korzonas. Po kalbų naujosios skilties skiltininkui buvo įteikta valties vėliava. Daug gražių linkėjimų teko būsimiems jūros skautams jurbarkiečiams.

Baigiantis mokslo metams, uoliai ruošiamasi stovyklai. Stovyklauti numatoma toliau nuo Jurbarko. Iki malonaus pasimatymo, lieknos pušaitės!

Jovaras.

KLAIPĖDOS SKAUTŲ TUNTAS.

Kaip mes minėjome šv. Jurgį.

Smarkiai padidėjusi „Kęstučio“ draugovė, kurioj iš viso yra 87 skautai, balandžio mėn. 25 d. suruošė šv. Jurgio paminėjimą, į kurį atvyko Klaipėdos raj. tunto tuntininkas leit. Lesniauskas, skaučių tunto tuntininkė ponija Žemgulienė,

draugovės globėjai p. p. Babilius ir pskt. Grudzinskis ir Vytauto Didžiojo gimn. vicedirektorius p. Krukis. Taip pat buvo skautų tėvelių, skaučių, studentų ir daug kitų — beveik pilna salė.

P. Krukis pasveikino skautus gimnazijos direktoriaus var-

du, skatindamas nepasitenkinti vien uniforma, bet išties suprasti, kas gera, kas bloga, ir padėti įgyvendinti gera pasaulį, būnant ir toliau savo moksladraugiams geru pavyzdžiu. Tuntininkas leit. Lesniauskas priminė įsakymą: „Naikink pikta pasaulį, o pirmiausia pats savyje“, ir keletu malonių žodžių nurodė, kiek daug skautai pasiekė auklėjimosi srity.

Po trumpos pertraukos pskt. Medelis papasakojo apie šv. Jurgį. Programinė dalis puikiai pavyko. Paskilt. Liūzinas padainavo savo komponuotą

MARIJAMPOLĖS SKAUTŲ IR SKAUČIŲ TUNTAL.

Įkurtas Marijampolės skautų rajonas.

Iki šiol Marijampolėje veikė du skautų tuntai — skaučių ir skautų. Kad sėkmingiau eitų darbas ir jaunuomenės auklėjimas duotų daugiau vaisių, Marijampolėje įkurtas skautų rajonas. Rajono įkūrimo proga gegužės mėn. 19 d. Marijampolėje, Ryg. Jono valst. bern. gimnazijoje, įvyko iškilmės, kuriose dalyvavo brolijos vadas pulk. Šarauskas, seserijos vadės įgaliota skautininkė Arminaitė ir daug visuomenės atstovų, skautų rėmėjų, abu skautų tuntai ir jaun. skautai.

Marijampolės skautų rajono vadu paskirtas gen. štabo pulk. Gaušas, 9-to pėst. pulko vadas. Pulk. Šarauskas šia proga išsirikiavusiems skautams pasakė ilgą kalbą, o sktn. Tribė perskaitė rajono vado paskyrimo aktą. Po to kalbėjo naujasis rajono vadas pulk. Gaušas,

dainą „Ten, kur šilai“. Buvo paskaityti du visiems patikę sk. Vitkausko eilėraščiai. Su dideliu pasisekimu vyr. skilt. Spertalis ir šuo Dunda suvaidino: „Jonas ir Dunda gaudomusė“. Skautas Gavelis paskaitė skautiško gyvenimo nuotykį „Didysis Baubas“. Programą baigė vyr. skilt. T. Braks, pagrieždamas akordeonu nepaprastai visiems patikusį lietuviškų dainų rinkinį.

Red. prierašas. Šventė įvyko IV.25, o jos aprašymą redakcija gavo tik V.10. Tikimės, kad toks pasivėlavimas yra paskutinis.

kuris pabrėžė, kad skautas visuomet turi būti darbštus ir sąžiningas.

Po parado, per kurį skautės, skautai ir jaun. skautai pasirodė labai gražiai, gimnazijos salėje įvyko pirmoji Marijampolės skautų rajono sueiga. Garbės prezidiumą sudarė: pulk. Šarauskas, dir. Daniliauskas, dir. Treigys, rajono vadas Gaušas, skautininkė Arminaitė ir prokuroras Baranauskas. Po garbės prezid. narių kalbų vilnietis skautas Kanopka skaitė įdomų pranešimą apie lietuvių persekiojimus Vilniaus krašte.

Vakare gražus rėmėjų būrys, skautų-čių pareigūnai ir Kauno svečiai karininkų ramovėje susėdo prie baltų skobnių užkasti. Vakarienės metu dar kalbėjo pulk. Šarauskas, seserijos atstovė Arminaitė ir pulk. Gaušas.

Pulk. Šarauskas pasidžiaugė, kad Marijampolėje skautai vi-

Marijampolės rajono įkūrimo aktas. Aktą skaito s-gos reikalų ved. sktn. Tribė. Pirmoje eilėje stovi rajono vadas, brolijos vadas ir sktn. Arminaitė.

suomenės tarpe vis daugiau ir daugiau randa pritarimo, padėkojo gimnazijų direktoriams — dir. Daniliauskui ir dir. Treigiui — už sudaromas skautams kles-tėti sąlygas, o seserijos atstovė Arminaitė papasakojo apie skaučių stovyklą Latvijoje, kur lietuvaitės labai gražiai pasižymėjo. Rajono vadas pulk. Gausas padėkojo visiems šventės

dalyviams ir pažymėjo, į ką reikia kreipti dėmesys, kad skautas išaugtų ne tik skautas, bet ir tikras lietuvis.

Nuo šios dienos Marijampolės skautų tuntą grįžęs perėmė pulk. Reichertas, o pask. mok. Klemas, kuris iki šiol ėjo tuntininko pareigas, grįžo prie savo tuntininko pavaduotojo pareigų. **J. B-tas.**

RASEINIŲ SKAUTŲ TUNTAS.

Likome be vado, bet nenusime-name.

K e l m ė.

Nevisada galime džiaugtis. Kartais tenka ir paliūdėti. Štai 1937 V 1 d. išvažiavo iš mūsų tarpo brolis draugininkas pskn. Antanas Valaitis ir mes likome našlaičiai, be vado. Išvažiudamas mums palinkėjo toliau tęsti skautišką darbą, kol paskirs mums naują vadą. Dabar mes jo žodžius pildom: tvarkomės patys, kiek mūsų jaunos jėgos leidžia.

Aplankė mus tuntininkas.

Liūdėdami turėjome ir nemaža džiaugsmo. Išgirdome, kad

gegužės mėn. 17 dieną atvyks į Kelmę brolis tuntininkas. Tas džiaugsmas sujudino visus, nuo mažo iki didelio. Visi pradėjo ruošti tai iškilmingai dienai. Ir štai rytą vadai pasitiko savo vyresnįjį brolių, tuntininką. Tuntininkas atvažiavo su savo padėjėju vyr. sklt. Ant. Stancevičium. Keturi skautai ta proga išlaikė į III p. laipsnį ir iškyloje davė įžodį. Iškyloje tuntininkas papasakojo apie 1938 m. tautinę stovyklą ir pranešė, kad šiemet Lyduvėnų apylinkėje įvyks paruošiamoji stovykla. Mes tautinei stovyklai gerai pasiruošime. **Gairelė.**

ROKIŠKIO SKAUTŲ TUNTAS.

Dainelėmis sužavėjome knygnešį.

Obeliai.

Obelių 6-ji „Kęstučio“ draugovė š. m. gegužės mėn. 9 d. suruošė pirmąją šiais metais pavasario iškylą į Deksnės mišką prie durpyno, kur pasirinkę gražią aikštelę iki 20 val. vakaro linksmi praleido laiką. Iškylon buvo atvykę draugininkai: mokyt. L. Nemickas ir mokyt. St. Banevičiūtė ir daug svečių. Svečiai, o ypatin-gai skautai, pirmąją iškylą buvo labai patenkinti, nes vakare buvo laužas, kurio metu įvyko įvairūs gražūs skautiški pasirodymai su trumpais vaidinimėliais, išpildytais pačių skautų ir skaučių.

Po iškylos grįždami į namus, skautai padainavo gražių skautiškų ir liaudies dainelių. Dainuojant išgirdęs grįžtančius Obelių miestely pasitiko senukas knygnešys p. J. Zauka ir įteikė skautams puokštę gražių gėlių.

P. Kulys.

Bendra iškyla — atsisveikini-mas su baigusiais mokyklą.

S a l o s.

Gegužės mėn. 30 d. „Šarūno“ ir „Birutės“ dr. vės surengė iškylą prie gražiosios Šetekšnos. Į iškylos vietą nužygiavom žvalgų paliktais ženklais. Baigę užsiėmimus sukūrėm laužą. Draugininkas vyr. sklt. Miežatavičius ir adjutantas sklt. Liaudanskas gražiai apibūdino skautų vaidmenį visuomenėje ir paskirų skautų veikimo sąlygas.

Ši iškyla buvo paskutinė, kurioje dalyvavome visi, nes antro kurso mokiniai šiemet apleidžia mokyklą. Dėl to buvo prisiminti kartu nuveikti darbai ir palinkėta mokykloje pasiliekan-tiems sėkmingo veikimo kitais metais. Pasiliekančių skautų vardu tarė žodį sklt. Šteinas, apgailestaudamas, kad tenka išsiskirti ir mokyklą apleidžiančių linkėjimus priėmė su pasižadėjimu nenuilstamai dirbti skautišką darbą ir kitais metais.

Po vakarienės, kurią paruošė sesės skautės, pailsėję, patelefonui griežiant įvairias melodijas, pažaidėm. Vienu žodžiu, linksmi-nomės, juokavom, dainavom, šokom. Baltas rūkas liūliavo savo vėsiam glėby, laužas tratėjo, degė. Kibirkštys kilo į nakties skraiste pridengtą erdvę. Pamažu laužas gėso. Paleidžiam raketą „Liepsnok“, bet negelbsti... Sustojam ratu. Baigiam tą džiaugsmingą dieną giesme „Marija, Marija“. Lauželiui tariam labanakt ir vėl žygiuoja gretos dulkėtu keliu. Pasipila dainos iš plasdančių krūtinų. Visi grįžta pavasariška nuotai-ka, kurioje jaučiamas pasiryži-mas gyventi, kurti, aukotis.

Pagerbėme tėvynės gynėjus.

P a n d ė l y s.

Š. m. gegužės mėn. 27 d. visos Pandėlio organizacijos minėjo kariuomenės ir visuomenės šventę. Ta proga Pandėlio XXVI skaučių draugovė, vedama mok. K. Lukaševičiūtės, IX jaunesniųjų skautų, vedama

Noreikevičiaus ir IX vyresniųjų skautų draugovė, vedama St. Čebilio, surengė gegužinę, kurios pelnas skiriamas ginklų fondui, o vakare sukūrė didelį laužą kariuomenei pagerbti. Skautų dalyvavo apie 60. Laužą pradėjo draugininkas St. Čebilis, kuris pakvietė laužui užkurti skautams remti draugijos pirmininką p. M. Daščarą.

Skautų choras, ved. draugininko St. Čebilio, sudainavo gražių, linksmų skautiškų dainelių. Skautės atvaizdavo savo sukurtą vaizdelį „Vilniaus pilį“, su-

ŠIAULIŲ SKAUTŲ TUNTAS.

Šiemet stovyklausime Neringoje.

Šių metų stovyklai vieta parinkta Nidoje, uosto direkcijos sklype, netoli sklandymo mokyklos. Maistą stovyklai pristatys „Maistas“ ir „Pienocentras“ iš Klaipėdos. Stovykla tęsis nuo š. m. birželio mėn. 22 d. iki liepos mėn. 4 d. Stovykloje norima ne tik skautiško prityrimo įgauti, bet dar susipažinti ir su vietos žvejais, jų vaikučiais ir p. Mažiukai žvejų vaikai bus nuolatiniai stovyklos svečiai. Tautinė propaganda stovykloje rūpintis pavesta pask. D. Venslauskaitėi.

Stovyklaus drauge šie tuntai: Šiaulių, Biržų, Mažeikių ir Raseinių — jie sudarys vieną vie-

ŠIAULIŲ SKAUTŲ TUNTAS.

Veikiame ir be draugininko.

Šiaulių skautų tunto draugovių eilėje septintieji stovi kuklūs basanaviečiai. Kas jie? Visi amatų mokyklos mokiniai, nors ir maža nuo tiesioginio darbo atliekamo laiko turėdami, susispietę prie skautiškos lelijos lavinasi ir rengiasi tapti gerais, dorais amatininkais ir šviešiais, naudingais tėvynei sūnumis.

Draugovės draugininkas paskautin. leiten. J. Gaižutis dėl tarnybos jau pusmetis kaip išvykęs. Ir be draugininko darome sueigas, ruošiamės į patyrimo laipsnius ir kt. Negalėdami dėl mums nepatogaus laiko stovyklauti tunto ruošiamoj stovykloje, visi jau planuojame ir rengiamės tradicinei savo draugovės III-čiai stovyklai Bubiuose.

Draugovėj veikia keturios skiltys: lapinai, elniai, žirgai ir vilkai. Draugovės vadovybės sudėtis paskutiniu laiku žymiai pasikeitė: dėl baigiamųjų egzaminų baigiantieji mokyklą vadovai nuo pareigų pasitraukė, užleisdami savo vietas jaunesniems, energijos kupiniams broliams.

Balandžio 17 d. buvome su-

vaidino J. Butkaus vaizdelį „Laužas ir vaidila“. Pašoko linksmą polkutę su lankais ir imitavo dainelę „Saulė nusileido už aukštų kalnelių“. Skautai komiškais pasirodymais linksmi-no svečius. Ypatingai daug juoko sukėlė „Naujokų apmokymas“. Skautiškos raketos Tautos Vadui, kariuomenei ir vilniečiams buvo pajvairintos fejerverkais.

Svečiai visi linksmi skirstės, o skautai pasivaišinę gautomis „tradicijomis“ iš svečių skubėjo pas tėvelius. Laužą vedė draugininkas St. Čebilis. **Skautė.**

netą ir jaunieji skautai — antrą vienetą.

Minime Tautos Vado vardines.

Skaučių tuntas Tautos Vado ir mūsų Šefo vardinių išvakarėse daro iškilmingą sueigą, skirtą Šefui pagerbti.

Skautės mokosi statyti palapines.

Skaučių tunto skautės mokosi statyti palapines, kad stovykloje savo jėgomis galėtų tvarkytis. Rajono vado rūpėčiu palapinių paskolino 8 pėstininkų pulkas.

Nauja tunto vadijos sekretorė.

Vyr. sklt. Irenai Ruseckienei iš tunto sekretorės pareigų laikinai pasitraukus, tas pareigas eis vyr. skautė Ona Geležiūnienė. **Sesuo Vaiva.**

rengė žibuoklių vakarą. Programą atlikti padėjo specialiai kvieisti panevėžiečiai, amatų mokyklos mokiniai-skautai: Vyt. Čelinskas, sk. vytis Dilka ir „Vinkšnėnų Barbė“. Be to, mes suvaidinome „Kaip Melch. Putelė skautu tapo“. Panevėžiečiai ypač gražiai reprezentavosi. Visus žavėjo Vyt. Čelinsko malonaus tembro dainos. Jam sesės scenoje įteikė pirmųjų pavasario gėlių — žibuoklių. Tikimės, kad jam kas nors sudarys progos ir toliau lavinti savo balsą, nes iš jo, kaip visi įsitikino, gali išeiti rimtas dainininkas.

Sk. vytis Dilka savo linksmomis monologais ir įdomiu „pasikalbėjimu“ telefonu visus linksmi nuteikė, susilaukdamas katučių. Linksmas ir šamojaus kupiniais kupletais, apie Šiaulius bei šiauliečius, armonikai pritariant padainavęs „Vinkšnėnų Barbė“ taip gražiai tą „Barbė“ pamėgdžiojo, kad nieks nenorėjo tikėti, jog tai būta vyro.

Vakarą režisavo dailin. mok. p. Gerardas Bagdonavičius ir mok. p. Bačiauskas, o jį globojo mok. p. Petraitis.

Melchijoro Putelės sūnus.

KĄ PASAKĖ LAPELIS

(Iš lordo Baden-Powellio knygos „Girl Guiding“, kurią į lietuvių kalbą verčia pasktn. A. Saulaitienė).

Kartą Matabelų kare čiabūvis ir aš išėjome žvalgyti žolėtoje lygumoje netoli Matopo kalnų Rodezijoje. Staiga mes užtikome šviežų taką, kuriame žolė buvo dar žalia ir drėgna, bet nutrypta. Ji buvo nulinkusi vienon pusėn, kas parodė, kuria linkme žmonių buvo eita. Kiek paėjėję radome smėlio kelyje ir pastebėjome kelių moterų (mažos kojos tiesiais kraštais, maži žingsniai) ir berniukų (mažos kojos išlenkais kraštais, ilgesni žingsniai) pėdsakus, kurie vedė į esančius už penkių mylių kalnus, kur — taip mes spėjome — slėpėsi priešas.

Po to, maždaug už dešimties metrų nuo tako šone, radome lapą. Lygumoje jokių medžių nebuvo, bet mes žinojome, kad medžių su tokiais lapais esama kaime už penkiolikos mylių, iš kur moterų ir vaikų eita. Taigi, spėjome, kad jų keliauta iš to kaimo į Matopo kalnus.

Pakėlę lapą, įsitikinome, kad jis drėgnas ir kvepia alum. Trumpi žingsniai rodė, kad moterų eita su naštomis, ir todėl nusprendėme, kad jų, pagal čiabūvių paprotį, ant galvos nešta ąsočiai alaus, kurių kakleliai užkimšti lapais.

Vienas tokių lapų nukrito, bet mes jį radome už dešimties metrų: vadinasi, tuo metu pūtė vėjas. Dabar, t. y. septintą valandą buvo visiškai ramu, bet apie penktą valandą buvo pakilęs šioks toks vėjelis.

Taigi, iš visų šių mažų ženklų suvokėme, kad būrelis moterų ir berniukų iš kaimo naktį nešė priešams alaus ir pasiekė juos apie šeštą valandą.

Vyrai alų greičiausiai bus tuojau išgėrę (jis per kelias valandas surūgsta) ir, kol mes ten nuvyksime, bus gerokai apsnūdę. Jie blogai saugosis ir mes turėsime gerą progą apžiūrėti jų stovyklą.

Taip mes ir padarėme — nusekė paskui moterų pėdsakus, suradome priešą ir sužinojome visa, ką norėjome sužinoti.

Šiame žygyje mums daugiausiai padėjo mažas lapelis. Taigi, matai, kaip svarbu įsidėmėti net ir smulkų ženklelį.

Ką ir kaip fotografuoti konkursui „Skautė stovykloje“

Šį straipsnėlį, sprendžiant iš antraštės, reikėtų pradėti nuo to, ką fotografuoti, o tik paskui kalbėti apie tai, kaip fotografuoti. Bet aš pradėsiu nuo to, kaip fotografuoti, nes tai yra svarbiau. Ką fotografuoti daug kas žino.

Vartydamos žurnalus ar vienkartinius leidinius dažnai gausiai matome tokių nuotraukų: stovi ar sėdi eilė žmonių, vieno veidas linksmas, jis šypsosi išsišiepęs kone iki ausų, kito veidas tiek „rūgštus“, kad rodos ims ir pravirks, trečio lyg suakmenėjęs. Po tokiomis nuotraukomis skaitome parašus „Linksmas būrelis Pažaislio miške“ arba „Ant laivo plaukiant į Rambyną“. Ačiū šiam parašui, mes suvokiame kas norėta nuotraukoje pavaizduoti, nes nuotrauka pati nieko mums nesako.

Šitokių nuotraukų darymas dažniausia prasideda nuo to, kad fotografuojas pirmiausiai paskelbia: „Dėmesio, fotografuosiu!“, panašiai, kaip mažo miestelio profesionalus fotografas, kuris negali pa-

daryti nuotraukos be tradicinio: „Linksmos minos! Minutučku spakojno“. Šitoks fotografavimo būdas pas mus dar tebėra giliai įsišaknijęs. Jei toks sakinytis, kaip aukščiau minėjau, ir nepasakomas prieš fotografuojant, tai fotografuojamieji ir be jo susitvarko pagal šį dėsni, nes jie prie to jau pripratę. Aš žinau tą iš patyrimo. Vazinėjant su ekskursijomis dažnai ekskursininkai, pamatę gražesnę vietelę ar paminklą, patys sustodavo ramiai ir prašydavo mane, kad juos nufotografuočiau.

Šitaip padarytos nuotraukos yra neįdomios ir nevertingos. Tai blogai supras to foto meno išdavos. Tu visuomet stenkis daryti savo nuotrauką tada, kai niekas ir nemano, kad rengies fotografuoti. Kodėl? Štai kodėl. Sakysime, skautė triūsia apie ugnį — gamina pietus. Ji skuba, galvoja kaip čia gardžiau ir greičiau pagaminus. Jos veidas ir visi judesiai laikas nuo laiko įgauna kitą išraišką, jos galvelė papurusi ir gelsvi plaukai saulės apšviesti apdengia galvą, tartum aureole.

Pataikyk progą, kada ji, tavo manymu, atlieka jos darbą apibūdinantį judesį ar veiksmą ir nufotografuok. Jei tinkamai apšviesi, pamatysi tada, kokia puiki bus tavo nuotrauka. Ji labai skirsis nuo tos nuotraukos, kurią tu padarei liepdama skautėi atsistoti ramiai ir papozuoti. Jei tavo nematant nufotografuota skautė būtų žinojusi, kad tu ją fotografuosi, nuotrauka būtų visai kitokia: ji būtų susiškavusi plaukus, atsistojusi ramiai, gal dar rankon būtų pasiėmusi samtį ir, dirbtinai šypsodamasi, žiūrėjusi į aparatą.

Gaila, šiuo tarpu negalima čia įdėti vykusių momento nuotraukų, vaizduojančių skaučių gyvenimą, iš kurių būtų matyti, kaip reikia fotografuoti. Pavartyk senų metų „Skautų Aido“ numerius, ten rasi tokių nuotraukų. Tuojau pamatysi, kurios padarytos nepastebimai ir kurios specialiai pozuojant.

Todėl pirmas patarimas, kurį galėtum duoti — fotografuok, kai fotografuojamoji nemano, kad rengiesi tai daryti. Nepamiršk tik vieno, kad judesius nuotraukos reikalingos trumpo apšvietimo. Jei judesiai lėti, galima apšviesti ir apie $\frac{1}{25}$ sek., bet jei staigoki — reikia apšviesti neilgiau, kaip $\frac{1}{100}$ sek. ar dar trumpiau, nes kitaip fotografuojamasis objektas nuotraukoje išeis neryškus. Kiek reikia apšviesti kokius judančius objektus, rasi lentelių foto vadovėliuose. Dėl to, jei tenka fotografuoti judantį daiktą vėlai vakare, kada reikalingas ilgesnis išlaikymas, mėgink fotografuoti tik tada, jei negaili filmos.

Kai darysi foto konkursui nuotraukas, nevaikščiok po stovyklą pasiėmusi aparatą, prašinėdama, kad kas nors tau papozuotų, bet slankiok tyliai, kaip pelytė, ne kieno dėmesio į save neatkreipdama, ir gaudyk momentus. Jų rasi daug: skautė miega ant pievelės saulės spindulių gražiai apšviesta, laužo žagarus, kuria ugnį, plauna indus, rašo laišką, valo batus, ado kojines, meldžiasi, dainuoja, prausiasi, žaidžia sviediniu ir daugybė kitų tolygių vaizdų. Beje, turiu priminti, kad nebūtinai reikalinga, kad nuotraukoje būtų matyti skautė. Nuotrauka tiks konkursui ir tada, jei joje skautės nebus, o iš nuotraukos bus suprantama, kad atvaizduota stovykla ir jos gyvenimas, pav., gali būti atvaizduoti įvairūs stovyklos papuošimai, įrengimai ir kt. Konkurso tikslas — parodyti stovyklą ir jos gyvenimą. Skautė stovykloje — sąvoka gana plati. Tarp kitko fotografuojant reikėtų kreipti dėmesį į tai, kas parodo, kuo skiriasi skaučių stovykla nuo skautų stovyklos. Jei turėsi visada prieš akis konkurso tikslą, bus aišku, ką fotografuoti konkursui.

Fotografavimas yra menas, ir todėl fotografuojant reikia skonio ir pajautimo. O tų dviejų dalykų trūkumu mergaitės, rodos, negali skūstis.

Iškėliau vieną kitą mintį ką ir kaip fotografuoti. Tikiuosi jūs, foto mėgėjos, visos jau pasiryžote šiame foto konkurse dalyvauti.

Sekite „Skautų Aidą“, nes sekančiame numeryje bus paskelbta kokios premijos skiriamos foto konkurse laimėjusioms. Dovanos yra labai vertingos ir įvairios.

Nepraleiskite progos, kad paskui nesi-gailėtumėt. Geros šviesos jūsų objektyvams!

A. L-nė.

Psktn. K. Janavičius.

Daugiau dėmesio SKLANDYMU

Skautystė yra praktiško gyvenimo mokykla. Šiandien savo tarpe steigiamie specialius jūrų skautų, ugniagesių, raitelių ir kitus vienetų bei plečiame jų veiklą, pasistatę sau aiškų tikslą — savo įgytomis žiniomis norime būti naudingi savo gimtajam kraštui, o ypač tuomet, kai ateis sunkūs jam laikai. Kuriasi jau ir degazatorių, sekėjų komandos.

Šiandien noriu atkreipti dėmesį į kitą sritį, kuri yra nemažiau kaip kitos, anksčiau minėtos, dėkinga mūsų užsimojimams. O ja susidomėti jau pats laikas. Turiu galvoje sklandymą.

Tiesa, savo tarpe turime keliolika sklandytojų, tačiau to maža — mes turim turėti jų šimtus! Į trisdešimtus savo veiklos metus turime įžengt ir su skautų-sklandytojų grupėmis. O esu tikras, kad ne vienas tų grupių skautas sugebės būti naudingas savam kraštui, jo laisvę padangėjį begindamas. Brolijos vyr. vadija savo paskutinio posėdžio nutarimu — leisti nešioti prie skautiškos uniformos sklandytojų - pilotų ženklukus — pabrėžė svarbą mūsų brolijai šios oro sporto ir darbo srities, atskleidžiančios mūsų tikslams plačius savo horizontus.

Tad stokim į sklandymo mokyklą! Didelio sklandymo mėgėjo lakūno p. Pyragiaus žodžiais noriu drąsiai tvirtinti, kad „daugelis iš tų, kuriems pirmą kartą besisukinėjant virš Nidos kopų švilpė pro ausis vėjas, pasiryš neatsileist, kol netaps lakūnais. Galime būti tikri, kad nė vienas lakūnas, tapęs karo ar susisiekimo lakūnu ar, pa-

galiau, šiaip oro sporto mėgėju, žengęs pirmą nedrąsų žingsnį erdvėn nuo Nidos kopos, niekad nepamirš šmaikštaus sklandytovo ir smagumo to jausmo, kurį teikia tylus erdvės nugalėjimas“.

Tad virskim auksinių smėlio kopų, saulės ir vėjo draugais! O Nida mūsų laukia — ji duos mums poilsio ir džiaugsmo.

SĄLYGOS ĮSTOTI Į NIDOS SKLANDYMO MOKYKLĄ.

Lietuvos aero klubo sklandymo mokykla Nidoje šiais metais veiks nuo gegužės mėn. 1 d. ligi spalio mėn. 1 dienos.

Į mokyklą priimami vyrai ir moterys, nejaunesni 16 metų amžiaus. Prašymai paduodami L. A. K. sklandymo komitetui (Maironio g. 14) mažiausia per dvi savaites prieš norimo eiti kurso pradžią. Jei norinčių įstoti mokyklon būtų daugiau, kaip mokykloje yra vietų, prašymai svarstomi padavimo eilėje.

Prie prašymo reikia pridėti:

1. Gydytojo pažymėjimą apie sveikatą (žyminiu mokesčiu neapmokamas).
2. 2 paso formato atvaizdus.
3. Nepilnamečiams — tėvų ar globėjų raštišką sutikimą.
4. 60 cent. pašto ženklų atsakymui.

Prašymo ir gydytojo pažymėjimo blankai gaunami aero klube nemokamai.

Naujos grupės sudaromos kiekvieno mėnesio 1 ir 15 d. d.

Mokėtis už mokslą šiemis metams nustatyta 50 lt. už kiekvieną (A, B ir C) laipsnį. Gavę vieno sezono metu visus tris

Skautui vyčiui skiltininkui
KAROLIUI TREIKANUI,
jo sesutei mirus, brolišką užuojautą
reiškia
I-oji sk. vyčių dr-vė.

laipsnius, moka 120 lt. Per vieną mėnesį vidutiniškai galima gauti A ir B laipsnius.

Vykstant į mokyklą reikia pasiimti: asmens dokumentus, patalinei baltinius, treningo ar sporto kostiumą, lengvą apavą, beretę ir tualetu reikmenis. Visą kitą suteikia mokykla.

Sklandytuvams užtraukti į kopą šiais metais bus pora arklių.

Maistas mokykloje kainuoja 2 lt. 25 ct. dienai.

Žaibas

Vis dar atsitinka, kad žaibas žmones pritrenkia, nors jau seniai, kaip žinome, saugumo priemonės yra žinomos. Koks nors dviratininkas audros metu važiuoja gatve. Bijodamas sušlapti, staiga ima dvigubai greičiau važiuoti, ir — jį trenkia žaibas. Kitas atsistoja po medžiu. Tiesa, jis truputį apsisaugo nuo lietaus, bet visai ne nuo žaibo.

Atminkit, kad ne tik kaminas ar medis pritraukia žaibą; toks pat geras pritraukėjas yra ir stačiai stovįs žmogus. Todėl nepatartina audros metu plikam lauke stovėti, eiti, arkliu joti, važiuoti vežimu ar dviračiu. Vienintelė apsauga yra tik tuoj gultis žemėn, bet ne po medžiu, nes visi medžiai nuo šaknų iki viršūnių savo sulčių gyslomis yra geri laidininkai.

Pavojinga yra taip pat rankoje laikyti metalinius daiktus — dalgius, kastuvus arba dviračio ragus, nes ir maži metaliniai žaibui teikia gerą trenkimo kelią. Kas audros metu rankoj laiko metalą, jaučia smūgį, nors žaibas trenktų ir toliau nuo jo. Tas smūgis gali nemažai sužaloti ranką.

Kambary audrai siaučiant nieko neatsitiks, jei stovėsit kambario vidury. Mat, žaibai daugiausia eina paliai sienas ir lubas ir lietaus sušlapintas vietas naudoja kaip laidininkus į žemę. Kai šiais laikais miestuose dirba žaibolaidžius, dažniausiai jie tiesioginiu ar netiesioginiu būdu yra susijungę su vandentiekiu, radijatoriais ir pan. Dėl to nereikia prie tų daiktų būti arba bent juos liesti.

Skautas.

1932 — 1937

Penkerių metų sukakties proga avalynės kremo firma

„B I T E L Ė“

sveikina skaites ir skautus.

AMERIKOS SKAUTAI PARODĖ DAUG VEIKLUMO PER DIDIJĄ POTVYNĮ.

Amerikoje šį pavasarį, išsiliejęs Ohio ir Misissippi upėms, buvo labai dideli potvyniai.

Per potvynius, gelbstint apsemtuosius ir skęstančiuosius, labai daug nuoširdumo, sumanumo ir atsidėjimo parodė vietos skautai. Jie dirbo daugiausia kontakte su Amerikos raudonuoju kryžium. Jų darbas ir pareigos buvo įvairios. Vieni, gavę žinių apie sunkiai sergančius, vežė valtimis jiems gydytojus ar gailėstingąsias sesutes, kiti važinėjo po apsemtas vietas ir rinko žinias apie esamą gyventojų padėtį, suteikdami jas vėliau gelbėjimo punktams, dar kiti aprūpino nukentėjusius maistu, aprėdu ir kt.

Vienas skautų būrelis net keletą dienų gamino šiltus valgius ir maitino nukentėjusius nuo potvynio kelias šeimas, kol buvo ten įsteigtas gelbėjimo punktas.

Nuraminti pagalbos šaukiantiems žmonėms, skautams tekdavo imtis net tokių priemonių — viena negrų skautų d-vė lankė apsemtas vietas ir savo muzika, dainomis, šokiais bei žaidimais linksmino gyventojus iki jiems buvo suteikta pagalba. Skautai tuo įsigijo visuomenės tarpe daug simpatijų.

Gražiai atsiliepė apie juos Amerikos spauda. O vyriausias Amerikos raud. kryžiaus valdytojas admirolas Cary T. Grayson yra tiesiog sužavėtas skautų suteikta pagalba potvynio metu.

KĄ DABAR VEIKIA ISPANIJOS SKAUTAI.

Šiuo metu, kada Ispanijoje vyksta pilietinis karas, tenyškščiai skautai neturi laiko stovyklauti ar iškylauti. Dauguma jų uoliai dirba, kaip sanitarai, ligoninėse. Jie slaugo ir prižiūri sužeistuosius karius. Be to, jie rūpinasi ir iš dalies globoja vaikučius, kuriais patys tėvai negali rūpintis.

Kai kuriose Ispanijos vietose skautai turi pasistatę palapines, iš kur siunčiami skautai atlikti savo pareigą tėvynei ir artimui.

Tarptautinio skautų biuro direktorius Hubert Martin rašo gaunąs laiškus iš ispanų skautų vadų. P. Martin viename savo

straipsnyje tarp kitko rašo: „Ispanų skautai pergyvena labai baisų laikotarpį ir aš esu tikras, jog viso pasaulio skautai, juos atjausdami, drauge su manim linki jiems daug laimės ir kuo greičiausiai išeiti iš tos liūdnos padėties, kuri šiuo metu yra jų tėvynėje“.

ANGLŲ SKAUTAI IR KARALIAUS JURGIO VAINIKAVIMO IŠKILMĖS.

Karaliaus Jurgio vainikavimo iškilmėse labai uoliai dalyvavo ne tik Londono, bet ir visos Anglijos, o taip pat ir jos dominijų, skautai.

Apie 7.500 Londono skautų nešiodami pardavinėjo specialią vainikavimo programą. Programos pardavinėjimas buvo labai tvarkingai organizuotas. Tam tikslui parkuose ir kitose vietose buvo pastatytos palapinės, iš kur programos buvo ne tik Londono skautams išduodamos, bet ir kituose kraštuose gyvenantiems anglų skautams išsiuntinėjamos. O pritrūkę programų, kitų kraštų anglų skautai jų vis daugiau ir daugiau reikalavo. Manoma, kad programas platino iš viso apie 100.000 skautų.

Vyresnieji skautai ir skautai vyčiai daug padėjo policijai. Jie drauge su policija susikibę rankomis į grandines atlaikė minias žmonių, kurie veržėsi pirmyn artinantis vainikavimo iškilmų eisenai.

Prie karaliaus rūmų nuolat budėjo 125 skautai vyčiai. Jie pasitiko ir išleido atvykstančius ir išvykstančius ypatingus karaliaus svečius.

Už didelį pasidarbavimą karaliaus vainikavimo iškilmėse dauguma skautų bei skautų vadų, tarp jų ir skautų šefas Lordas Baden Powellis, yra įrašyti į karaliaus vainikavimo dalyvių garbės sąrašus.

Sk. vyt. K. Tr.

DIDŽIOJI BRITANIJA.

Anglų skautų sąjunga gavo dovanų: 400 akrų milžiniško miško Asdhdrown Foreste, netoli Eeast Grinstead. Šis plotas pavasarį buvo atidarytas, kaip vieta tarptautinėms stovykloms. Anglai tikisi, kad visų kraštų skautai stovyklaus šiame miške drauge su anglų skautais.

I VILNIŲ, I VILNIŲ...

Šią vasarą daugelis skautų-čių vienetų stovyklaus pagal demarkacijos liniją. Stovyklautojų dainų garsai nuplautos toli toli į okupuotąjį kraštą. Patys stovyklautojai lankys pademarklinį ir atsisukę į Vilnių, skautiškuoju saliotu prisieks kovoti už lietuvių teises, kovoti už tai, kad okupuotasis kraštas būtų grąžintas jo tikriesiems šeimininkams. Tačiau, ne visi vienetai galės minėtose apylinkėse stovyklauti, bet tai nereikia, kad ir jie negalėtų valandėlei susikaupti, kad ir jie negalėtų prisidėti prie Vilniaus atvadavimo.

Šiais metais visoj Lietuvoj vykdoma Vilniaus pasų registracija, o tu, sese skaute ir broli skaute, ar jau prisidėjai prie šio darbo, ar įsigijai Vilniaus pasą, ar jau įlipinai Vilniaus ženklelį? Jei ne — skubėk, nes jau laikas.

Tuntininkai ir vietininkai skautų-čių ir vyresnių skaučių-tų vienetams išsiuntinėjo Vilniaus pasų registracijos lapus, tad patikrink, ar jame dar neliko vietos, kad galėtum įregistruoti dar kokį Vilniaus pasą.

Tuoju, visi kaip vienas, stokime į Vilniaus kovotojų eiles.

Vienetai, įsigiję didžiuosius Vilniaus pasus, apie tai tuoju praneša savo vyriausioms vadijoms (seserijoms ir brolijoms), nurodydami paso nr., datą, kada pasas įsigytas, pilną vieneto pavadinimą ir adresą.

Didžiuosius Vilniaus pasus dar įsigijo (tesinys): 8) I D. L. K. Kęstučio dr-vė Klaipėdoje — 1936.XI.23. Nr. 580; 9) Žagarės skaučių vietininkijos Gražinos dr-vė — 1936.XII.12. Nr. 750; 10) Šiaulių skautų tunto III D. L. K. Kęstučio dr-vė — 1937.I.31. Nr. 105.

Tokių gražių piešinių, kaip šis, daug rasi mūsų Šefo kalbų skautams rinkiny

„VADO PASĖKE“

Knygą gali gauti už 2 lt.

skautiškų reikmenų tiekimo skyriuje.

FOTOGRAFUOTI GALI KIEKVIENAS

„Geriausia mano atostoginė nuotrauka“

tai tema mūsų šios vasaros foto konkurso, kuris prasideda birželio mėnesio 15 dieną ir baigiasi rugsėjo mėn. 15 d.

Tema tokia plati, kad šiame konkurse tikrai gali dalyvauti kiekvienas, kas tik turi foto aparatą. Fotografuokit kas tik **pa-tinka**, o mums atsiųskit geriausias šios vasaros savo nuotraukas. Pageidautinos skautiškąjį gyvenimą vaizduojančios nuotraukos. Reikia laikytis šių sąlygų:

1. Konkurse gali dalyvauti visi „Skautų Aido“ skaitytojai, vis vien, ar jie yra prenumeratoriai arba skaito laikraštį pirkdami paskirais numeriais. Negali dalyvauti tik redakcijos nariai.

2. Nuotraukų galima atsiųsti ne daugiau, kaip 10 ir tik tas, kurios padarytos šią vasarą nuo birželio mėn. 15 d. iki rugsėjo mėn. 15 d.

3. Galima siųsti įvairaus formato kopijas arba padidinius iki 18×24 cm. Siunčiant padidintą nuotrauką reikia pridėti ir originalaus didumo kopiją.

4. Nuotraukos gali būti prilipdytos prie kartono arba palaidos, tik netonuotos (nespalvotos).

5. Kiekvienos nuotraukos antroje pusėje turi būti pažymėti šie duomenys: a) autoriaus slapyvardė ir konkursui atsiųstų nuotraukų skaičius, b) nuotraukos pavadinimas, t. y., kas joje atvaizduota, c) objektyvo pavadinimas, d) negatyvinės medžiagos pavadinimas ir e) jei autorius yra „Sk. Aido“ prenumeratorius, tai pažymėti. Pavyzdžiui: Ramutis 5. Mūsų virėjai darbe. Objektyvas Agfa-Appotar. Filma „Selochrom“.

6. Visas nuotraukas reikia sudėti į voką, kurį užadresuoti šiaip: „Skautų Aidas“ (foto konkursui), Kaunas, Nepriklausomybės aikštė 4“. Į šį voką įdėti kitą voką, ant kurio 5 punkte

nurodytu būdu pažymėti savo slapyvardę, pav., „Ramutis 5“, ir prilipdyti konkurse dalyvauti kuponėlį (žiūr. sąlygų 12 punktą). Į šį antrąjį voką reikia įdėti raštelį, kuriame turi būti pažymėta autoriaus slapyvardė, tikroji pavardė, vardas ir adresas.

7. Nuotraukoms išsiųsti paskutinis terminas — 1937 IX 15. Tie vokai, kurie turės vietinio pašto, t. y., to, iš kurio nuotraukos išsiųstos, nurodytos datos antspaudą, bus laikomi išsiųsti laiku.

8. Už geriausias nuotraukas skiriamos premijos. Jas paskelbsime rugsėjo mėn. 10 d. numery. Vieno autoriaus bus premijuota tik viena nuotrauka. Be to, „Skautų Aidas“ stengsis įsigyti ir nepremijuotas, bet laikrašty ar kituose skautiškuose leidiniuose spausdinti tinkamas nuotraukas.

9. Nuotraukoms įvertinti bus sudaryta juri komisija, kurios sprendimas galutinis.

10. Premijuotos nuotraukos lieka autoriaus nuosavybė, bet jų išimtiną reprodukovimo teisę pasilaiko „Skautų Aido“ redakcija.

11. Nepremijuotos nuotraukos bus gražintos autoriams, jei bus įdėta tam reikalui pašto ženklų. Ženklų neįdėjus nuotraukos paliks redakcijoje ir ji neima už jas atsakomybės.

12. Kas nėra „Skautų Aido“ prenumeratorius, tas ant voko turi prilipdyti tam tikrą kuponėlį, kuris bus spausdinamas kiekviename „Skautų Aido“ numery, pradedant liepos mėnesio numeriu.

KA GAUS FOTO KONKURSO „SKAUTĖ STOVYKLOJE“ PIRMOS PREMIJOS LAIMĖTOJA?

Kokios premijos skiriamos skaučių seserijos vyriausios vadijos propagandos skyriaus paskelbtojo foto konkurso „Skautė stovykloje“ laimėtojomis, iki šiol tebėra paslaptis, nors jau visas mėnuo, kaip konkursas paskelbtas. Paskelbti jas žada tik už mėnesio ir sako, kad premijos būsiانčios tokios, kokių niekas nesitiki (žiūrėk straipsnį skyriuje „Jaunoji skautė“). Kalba, kad skautės nenorinčios paskelbti savo premijų, kol „Skautų Aido“ redakcija nepaskelbė šios vasaros foto konkurso. Esą, manančios, kad „Skautų Aido“ redakcija sužinojusi, kokias originalias premijas skiria skautės, galinti dar ypatingesnių premijų išgalvoti... Mat, esame varžovai.

Kaip jos man, taip aš joms — išduosiu paslaptį, kokia bus jų pirmoji premija. O tai aš gerai žinau, nes ji guli redakcijos stalčiuose. Mat, neseniai turėjau progos sutikti pas „Agfa“ firmos atstovą Lietuvai p. Vitkopą vieną iš tos firmos direktorių — p. Bleymüller, kuris buvo atvykęs į Kauną prekybos reikalais. Ponas Bleymüller, sužinojęs iš savo atstovo, kad „Skautų Aidas“ yra vienintelis Lietuvoje laikraštis, kuris jau kelinti metai turi pastovų skyrių foto mėgėjams, suorganizavo pirmąjį Lietuvoje foto konkursą, išleido knygą „Fotografuoti gali kiekvienas“ ir, apskritai, visą laiką rūpinasi foto kultūros Lietuvoje ūgdymu, padovanojo redakcijai foto aparatą, kaip „Agfos“ premiją šios vasaros foto konkursui.

Neiškenčiau nepasigyręs žmonai, kad gavau konkursui puikią premiją. To ir tereikėjo, kad jos netekčiau — tol mane „itikinėjo“, kad šį aparatą reikia atiduoti skaučių foto konkursui, kol atidaviau... Manau, skautai foto mėgėjai supras, jog atsidūręs tokioje padėtyje kitos išeities nebeturėjau, ir nesigailės, kad šis aparatas jiems nebeteks, nes pagal teisybę jis skautėms ir turi priklausyti. „Skautų Aidas“ ruošia jau trečią foto kon-

kursą, o skautės tik pirmą. Kad šiose „varžybose“ tarp redakcijos ir skaučių propagandos skyriaus būtų maždaug vienodos sąlygos, skaučių premijos turi būti geresnės už redakcijos, nes pastaroji turi kitą pirmenybę — patyrimą konkursams organizuoti ir „prisiekusių“ dalyvių būrį. Pasekmėje abu konkursus visvien laimės „Skautų Aidas“, nes gaus puikių nuotraukų savo puslapiams papuošti.

MENIŠKOS IR PIGIOS ATVIRUTĖS.

Gražių, meniškų atviručių, vaizduojančių mūsų krašto grožį, seniai laukiame. Daug kas ruošiasi jų išleisti, bet iki šiol neišleido. Pirmą žingsnį šioje srityje padarė Lietuvos matininkų ir kultūrtechnikų sąjungos foto mėgėjų sekcija, kuri šiomis dienomis išleido 4 tokias atvirutes. Geriausios iš jų: „Galulaukė“ ir „Artojas“. Klišės gamintos Čekoslovakijoje, o atvirutes spausdino „Spindulys“. Pardavinėjamos labai pigiai — po 10 centų, nes s-ga siekia ne pelno, o nori propaguoti gražias, meniškas atvirutes. Jas pardavinėja ir mūsų skautiškų reikmenų tiekimo skyrius.

Foto konkursą laimėsi, jei
vartosi gerą negatyvinę medžiagą.

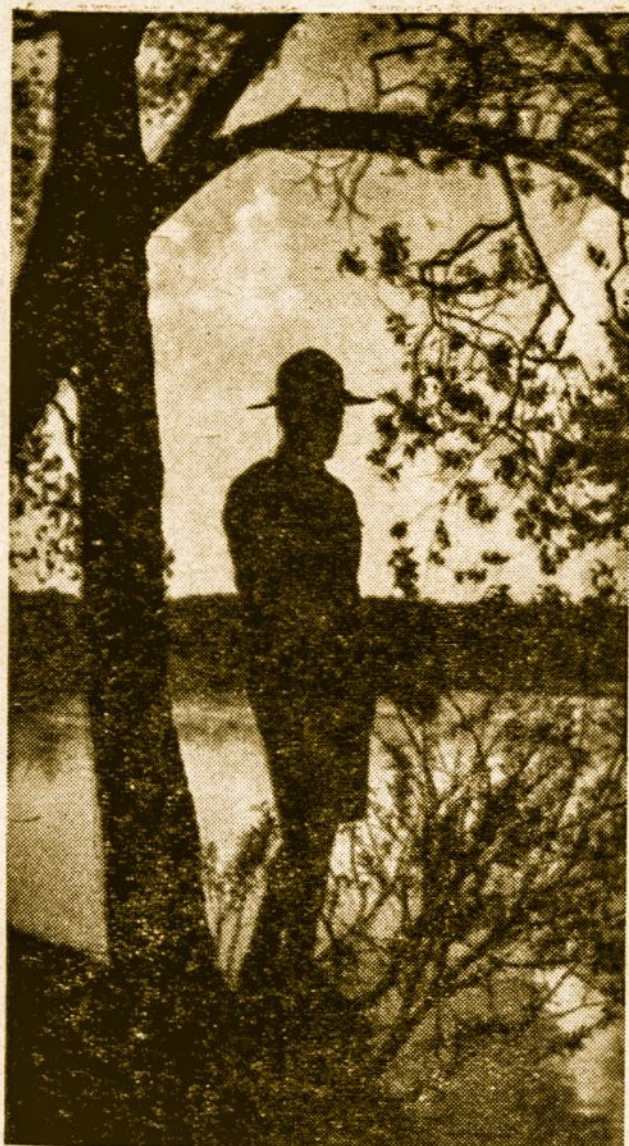
Ar žinai, kad 1934 m. „Skautų Aido“ foto konkurse „Lietuvių žemė — lietuvių butis“ visas premijas, išskyrus antrąją, laimėjo tie, kurie naudojo

A G F O S NEGATYVINĘ MEDŽIAGĄ.

Konkurso nuotraukoms vartokite „Isochrom“ arba „Isopan“ pavadinimo filmas ar plokšteles. Reikalaukite visose foto krautuvėse. Atstovas Lietuvai:

O. VITKOPAS, KAUNAS, DUONELAIČIO G. 7.

V. Balčiūno nuotr.

Ten jie
stovyklauja...

Patarimai pėdsekiams

Eidamas kelionės ženklais:

1. Įsivaizduok save ženklus dėjusio vietoj. Jis nepadarė to, kas būtų negalima.
2. Neužmiršk, kur matei paskutinį ženklą. Paklydęs grįšk prie jo, pažymėk tą vietą aiškiai matomu daiktu, o tada ieškok aplinkui kitų ženklų.
3. Neieškok ženklo ten, kur jo palikt negalima.
4. Atsimink, kad ženklą galėjo kas nors paslėpt ar panaikinti.
5. Nebėk — gali ženklus praleist.
6. Neik per ženklus — nepastebėjęs gali ištrinti.
7. Būk tikras, kad pėdsakai staiga nenutruks.
8. Suvok tikrą kryptį.
9. Nedaryk išvadų gerai neįsitikinęs.
10. Jei nesi paskutinis sekėjas, ženklą palik nepakeitęs, laišką padėk visiškai taip pat, kaip radai. Jei esi paskutinis — ženklus rūpestingai panai-kink.

Pėdsakus sekdamas:

1. Pėdsakų dairykis visur, o ne vien žemėje.
2. Eik taip, kad pėdsake saulėtą dieną aiškiai matytųsi šešėlis. Eik prieš saulę, jei pėdsakai pievoj.
3. Retkarčiais pamatuok, ar tai tie patys.
4. Apsvarstyk, kurion pusėn sekamam gyviui iščia eit būtų geriausia.

Parinko s. v. Rymantas.

Redaktoriaus kampelis

IR „SKAUTŲ AIDAS“ NORI
ATOSTOGŲ.

Skaitytojai atėjus vasarai atostogauja, ilsisi. Tik „Skautų Aidas“ ir jo bendradarbiai neturi jų. O patostogauti ir mes norėtumėm. Tačiau jei „Skautų Aidas“ panorėtų išvykti atostogų, skaitytojai tikriausiai neleistų jam to padaryti. Todėl gal rasime abiem pusėm priimtina išeitį — paleiskit „Skautų Aidą“ vasaros laikui „pusiauatostogų“. Birželio, liepos ir rugpiūčio mėnesį tegu išeina po vieną — didįjį — numerį. Šis numeris išeina Šefo Vardinių išvakarėse, liepos mėn. numeris išeis to mėnesio 15 d., o rugpiūčio mėnesį apie 25 dieną. Nuo rugsėjo mėn. pradžios vėl eis du syk per mėnesį.

● **Voverei Nr. 1 ir Kiškiui Žemdirbiui.** Judviejų korespondencijos į „Skautų Aidą“ nepateko tik todėl, kad labai vėlai atsiuntėte. Na, tik pagalvok, mie-loji Voverėle, — šv. Jurgį mįnėjote balandžio mėn. 25 d., o paminėjimo aprašymą mes gavome tik gegužės mėn. 10 d., laikraščiui išėjus. Kam bebūtų įdomu skaityti, kaip kėdainietės minėjo šv. Jurgį, kai visas mėnuo laiko praėjo? Su Žemdirbiu dar blogiau — jis balandžio mėn. 25 d. iškilnių aprašymą atsiuntė tik gegužės mėn. 18 d. Ateity rašykite tuojau po įvykio.

● **D. Šuravinui.** Dėkui už laišką, patarimus ir linkėjimus. Kiekvienas patarimas „Skautų Aido“ tvarkymo ir tobulinimo reikalu mums labai brangus. Tikiuosi, kad jaunesniųjų skautų skyrius ateity bus tinkamai tvarkomas, nes ši skyrelį tvarkyti pasiima šiame darbe prityrę ir nusimaną žmonės (žiūr. kronikos skyrių). „Vienas tarp laukinių“ spausdinsime.

● **E. Spiridavičiui.** Rašinys „Skautai ugniagesiai dirba“ tikrai įdomiai parašytas, bet įdėti jį negalėsime. Į pereinimą num. įdėti negalėjau dėl to, kad jį užėmė mūsų jūros skautai, o šio mėnesio numerin dėti per vėlu — rašinys yra nustojęs savo aktualumo. Be to, parašei labai daug — visą 10 puslapių. Tokius ilgus rašinius įdėti labai sunku.

● **Z. Turneivičiui.** Straipsnį „1937 m. jamboree ir esperanto“ anksčiau įdėti, matyti, negalėjo, o dabar jis jau nustojęs aktualumo — vyksiantiems į stovyklą dabar pradėti mokytis esperantiškai jau per vėlu. Todėl dabar jį dėti nebėra prasmės.

● **Suvėluotų kronikos žinelių** šiame numery yra dėl to, kad dalis jų paliko iš pereinimo numerio, o ir tada jau buvo suvėluotos. Ateity pavėluotų žinelių nedėsime. Dėl to prašome visus bendradarbius rašyti laiku, kaip skautams ir dera — tuojau pat po įvykio.

* Lietuvos lankytinų vietų ir jaunimo kelionių globos komitetų sąrašas 1937 m. Lietuvos keliavimo s-gos leidinys. Kaina nenurodyta.

Kišeninio formato, 64 psl. knygelė. Reikalinga kiekvienam skautui, kuris nori šią vasarą keliauti Lietuvoje. Knygelę paruošė Lietuvos keliavimo s-gos pirminkas skautininkas dr. K. Avižonis.

* **J. Krilovas, PASAKĖČIOS.** J. Talmanto eiliuotas vertimas. Leidinėlis skiriamas buvusiam vertėjo stilistikos Mokytojų Lietuvos Respublikos Prezidentui A. Smetonai. Gražiai iliustruotas „Sakalo“ leidinys. 64 psl.

* **K. Jakubėnas, ČYRU-VYRU.** Eilėraščiai vaikams. Iliustruota dail. D. Tarabildaitės. Gražios poezijos rinkinėlis. 84 psl. Spaudos Fondo leidinys. Kaina Lt. 2,—.

* **S. Maršak, VAIKAS IR KNYGOS.** Sulietuvino Petras Cvirka. Iliustravo dail. Rimtas Kalpokas. Sakalo leid. Kaina Lt. 1,—.

* **P. Cvirka, NAPALYS BAILYS.** Iliustravo dail. M. Katiliūtė. Spaudos Fondo leidinys. Kaina Lt. 1,—.

Pastarosios trys knygelės skiriamos priešmokyklinio amžiaus ir I–II skyriaus pradžios mokyklų vaikučiams. Knygelės yra labai įdomiai parašytos ir mūsų jaunųjų dailininkų gražiai iliustruotos. Tai gražiausia dovanėlė mūsų mažiesiems, mūsų jauniems skaitytojams.

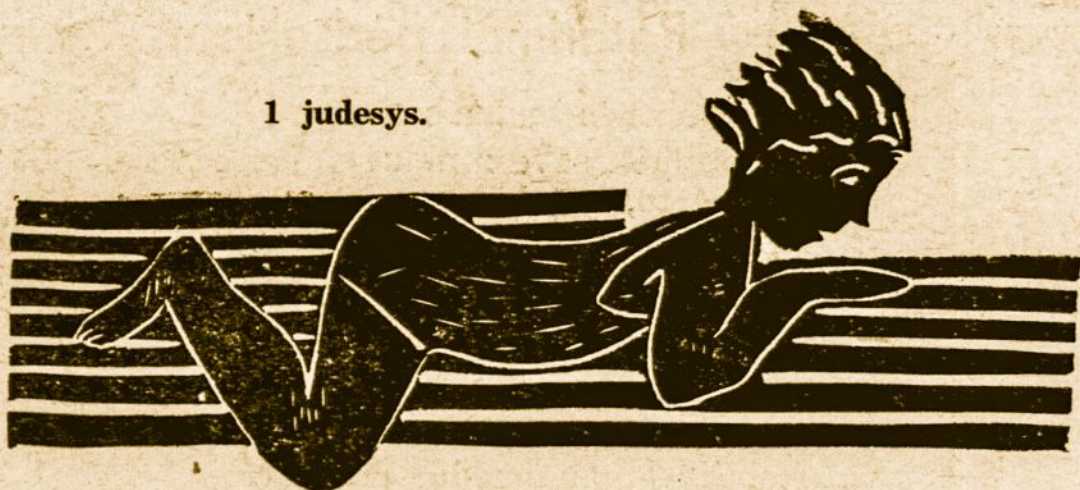

Ar

visi

mokat plaukti?

1 judesys.

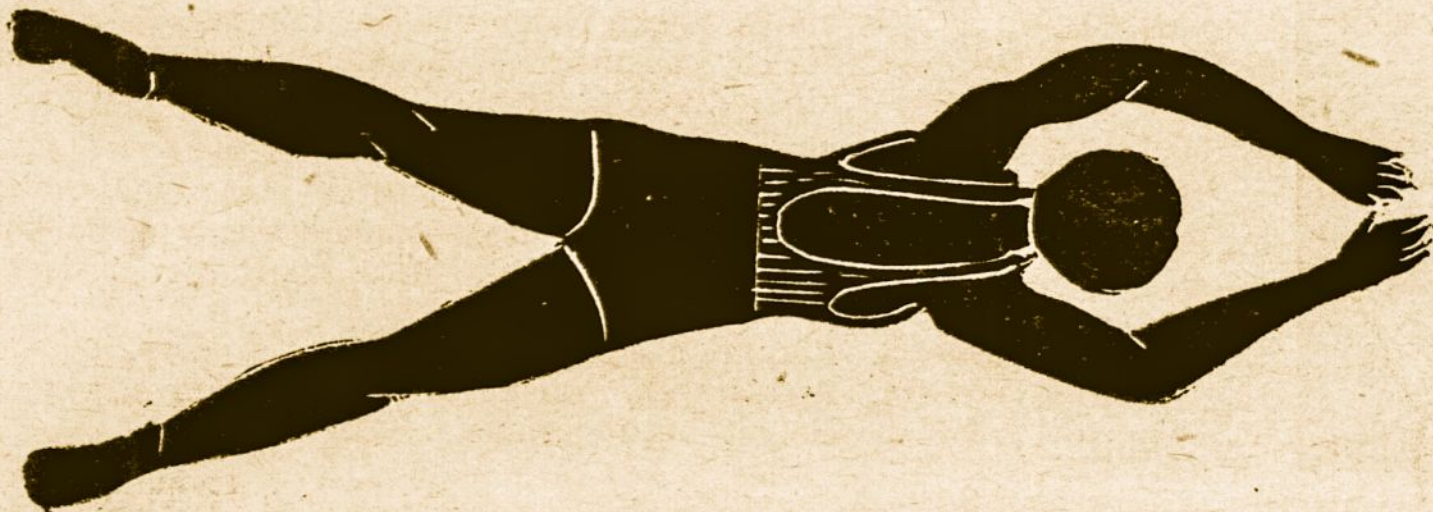
Kojos ir rankos sudėtos kaip pas varlę. Delnai plokščiai ištiesti.

**VISI, BROLIAI IR SESĖS,
TURIT MOKĖTI PLAUKYTI!**

Kas nori išmokti gerai ir greitai plaukyti, turi būti vandeny „lengvas“, t. y., panerti į vandenį visą kūną, išskyrus galvą.

Toliau, reikia išmokti ritmingai, prisitaikant prie judesių, kvėpuoti.

Įkvėpti reikia rankas išskėčiant, o iškvėpti jas suglaudžiant.

2 judesys.

Rankas ištiesk į priekį. Tuo laiku, kai rankas suglaudi, kojas išskėsk.

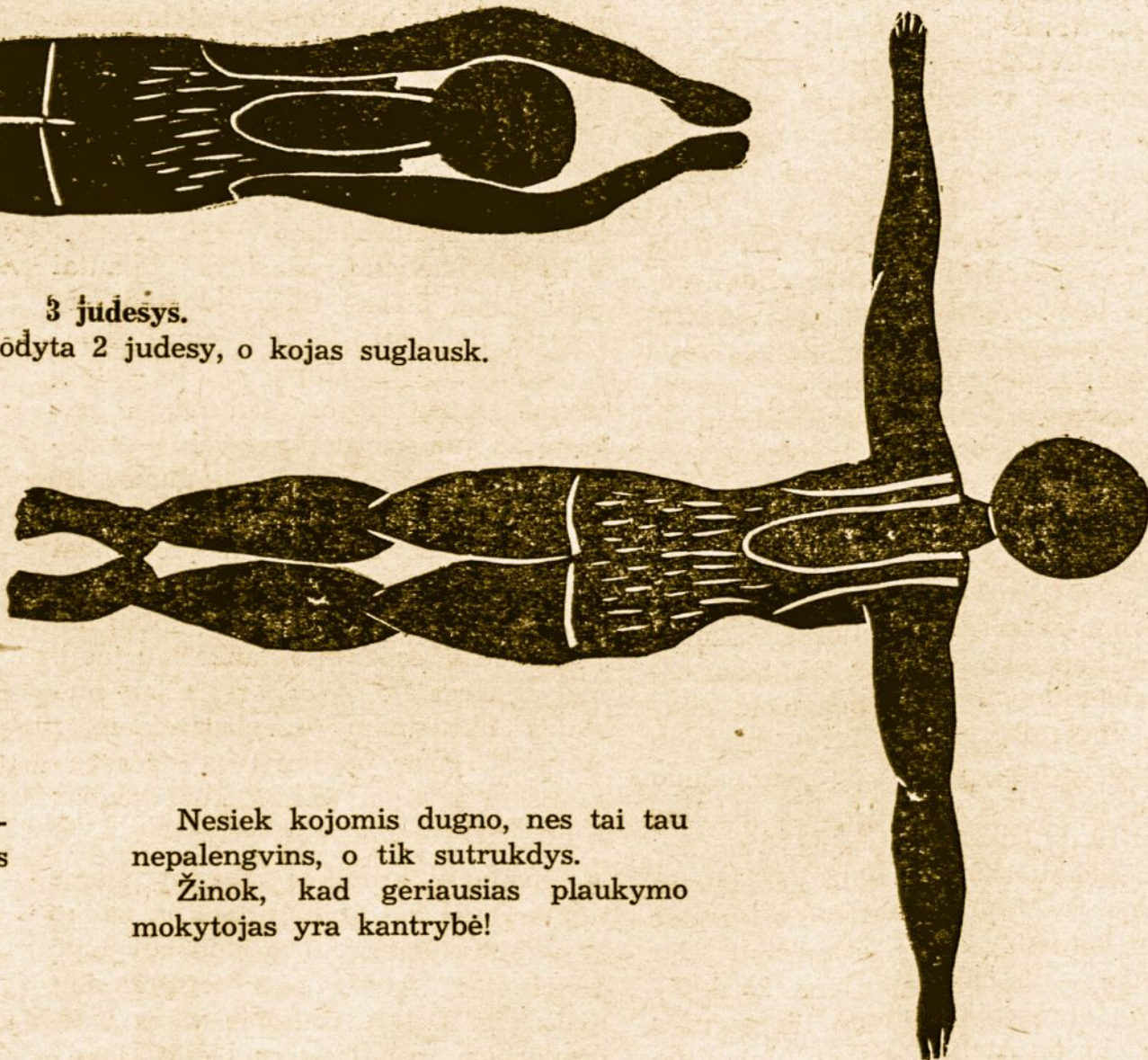

3 judesys.

Rankas palik kaip nurodyta 2 judesy, o kojas suglausk.

4 judesys.

Kojas palik suglaustas, o rankas išskėsk.

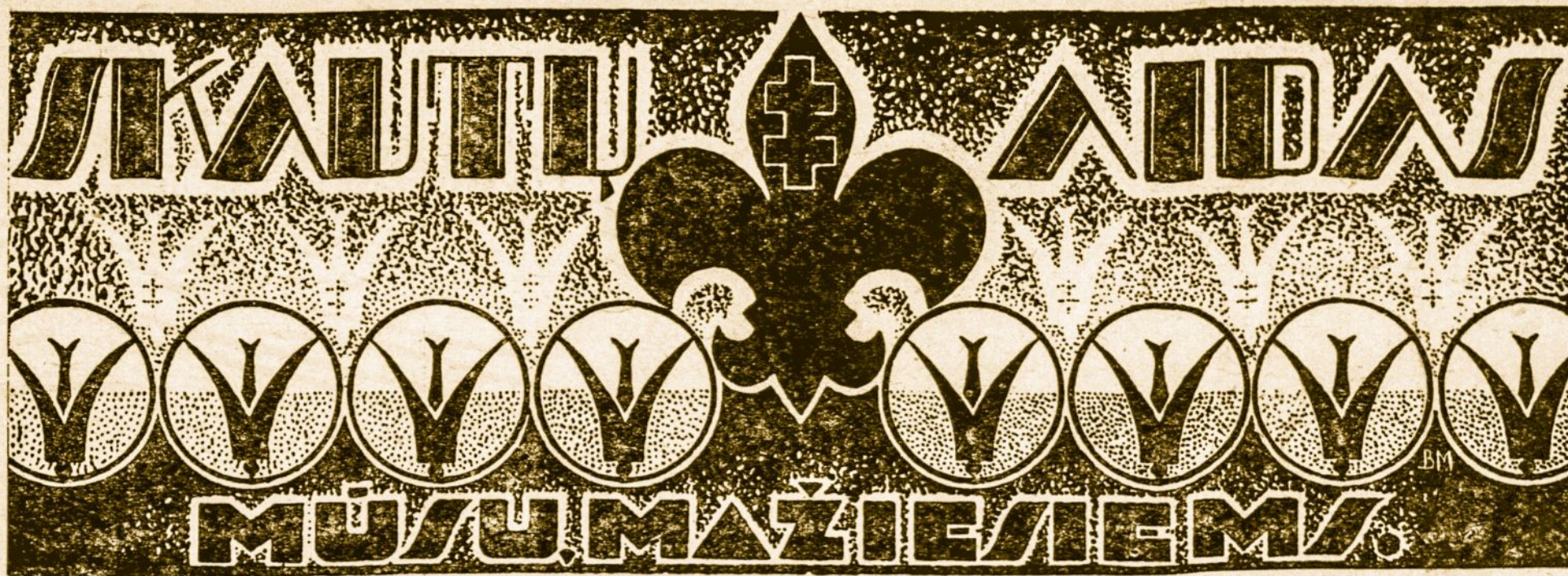
Tai yra keturi pagrindiniai judesiai, kuriuos nuosekliai kartodamas greitai išmoksi plaukti.

Judesiai turi būti tikslūs.

Nesiek kojomis dugno, nes tai tau nepalengvins, o tik sutrukdys.

Žinok, kad geriausias plaukymo mokytojas yra kantrybė!

Skyrių tvarko psktn. V. Šimkus.

Brolijos atstovas psktn. Nesavas.

Seserijos atstovė sktn. Gudatienė.

MŪSŲ LINKĖJIMAI ŠEFUI

(Vardinių proga).

Plevėsuoja vėliavos trispalvės,
Iškeltos į padangę aukštai.
O mąstom mažychiai tautos sūnūs
Mes nulenkdami galveles žemai.

Gyvenk su saule, Tautos Vade,
Gyvenk, mes trokštam, Tavo skautija.
Linkėjimus nuoširdžius vien siunčiam
Vardinių proga, mūs širdies karalija...

J u o z a s M a s i u l i s.

Tikrasai skautų gyvenimas

Sesute, broliuk! Ar tu žinai, kur tikrasai skautų gyvenimas pasireiškia? Tai stovyklose. Skautiškojo gyvenimo malonumus tik tuomet tu tikrai patirsi, kai stovyklausi.

Sakais kvepiančiuose žaliuose pušynuose, pušų ošimo supami, paukščių giesmių liūliuojami; skautai ir ilsisi ir dirba. O vakaro laužai! — visų dienos darbų vainikas. Visų skautukų gyslomis džiaugsmo banga, kaip elektros srovė, nusrovi, kai jie išgirsta tokį pasakymą.

Greitai jau užsibaigs darbas mokyklose. Tu, sesyt, ir tu, broliuk, stenkis nors vieną dieną pabūti po atviru dangumi, pušų pastogėje. Nors vieną vakarą pasėdėk prie degančio laužo, pažiūrėk, kaip tiesialiemenių pušų šešėliai, šakų rankomis kabindamiesi, įvairius šokių šoka. Nors vieną vakarą pasi-

stenk pernaktuoti palapinėje ir, besiklausydamas upės krantų krūmuose devyniais balsais čiulbančių lakštučių, užmigęs sapnuoti. Taigi, vasara — stovyklavimo laikas. Naudokitės jos teikiama malonumais.

Vasara — skautams patyrimų ir poilsio laikas. Išnaudokite ją. Gal nematei kiškelio gyvo, stovyklauk — pamatysi. Jei nematei, kaip atrodo ta puikioji paukščių karalienė — lakštingala, stovyklauk — turėsi progos pamatyti. O gal nepatyrei širdį žavinčios miško muzikos? Stovyklauk — tikrai patirsi. Tad, kai vadai veda, o pušynas jums pastogę žada — visi į mišką stovyklauti, iškylauti!

Bet visa tai, ką tu, sesyt, ir tu, broliuk, patirsi, negailėk pasidalinti ir su kitais. Parašyk, nupiešk, nufotografuok ir siųsk „Skautų Aidui“.

KOJOTO NUOTYKIAI

Iš indėnų pasakų

Kojotas ir gyvatė

O-vei-vei-chem-bajo, tai yra labai labai seniai gyveno oloje, prie pat upės kranto, vandeninė Gyvatė. Netoli nuo jos gyveno Kojotas.

Jie dažnai susitikdavo ir labai susidraugavo.

— Užeik, sesute Gyvate, kada nors, progai pasitaikius, pas mane į svečius, — pasakė jai kartą Kojotas. — Galėtum užėti ir rytoj, vidurdienį, kai visi žmonės namuose ilsisi, ir tavęs niekas nepamatys.

— Gerai, — atsakė Gyvatė.

Kitą dieną, vidurdienį, Gyvatė nušliaužė prie Kojoto namų.

Jos uodega buvo tokia ilga, jog turėjo susirangyti, kad galėtų įsitemti Kojoto oloje. Uodegos rangų bu-

vo tiek, jog jie užėmė visą olą, ir Kojotui teko išeiti lauk.

Ir visą laiką, kol jie plepėjo, Gyvatė buvo šiltoje jaukioje oloje, o Kojotas stovėjo, vėjo pučiamas, už angos.

Nepatiko tatai Kojotui.

— Rytoj, vidurdienį, užėik ir tu pas mane į svečius, — pasakė atsi-sveikindama Gyvatė.

„Gerai“, — galvojo Kojotas, — „jau aš tau atlyginsiu“.

Jis prisilaužė spygliuotų šakų ir nupynė iš jų labai ilgą uodegą; nupynęs prisirišo prie savo uodegos. Pririšo stipriai stipriai, kad neatsirištų ir, vidurdieniui atėjus, išėjo aplankyti Gyvatę. Pamačius naują Kojoto uodegą, Gyvatė nesusilaikė garsiai nenusijuokus! Tokia jau ji

buvo juokinga, kad Gyvatė sumanė dar iškrėsti Kojotui juoką...

Kai jis prisirengė eiti namo, Gyvatė išėmė iš kišenės titnagą ir padegė tos spygliuotos uodegos galiuką. Spygliai ėmė spragėti.

Kojotas apsidairė ir suprato, kas atsitiko. Kai pamatė, kad uodega dega, puolė prie mazgo, norėdamas ją atrišti. Bet jis buvo labai stipriai ir nevykusiai sumegstas.

Kojotas nusigando ir pasileido bėgti. Bėga, kiek tik kojos įkabina, o uodega liepsnoja, o uodega dega. Spygliai vis labiau ir labiau įsidega.

Visas tas nuotykis pasibaigė tuo, kad spygliai sudegė, bet ir Kojoto uodega pasidarė trumpesnė, kaip buvo anksčiau.

Nuo to laiko Kojotas jau į svečius pas sesutę Gyvatę nebeužaina.

Taip šoka Viduklės jaun. skautai.

Lordas Baden-Powellis

Susisiekimo taisyklės žiopliams

Žioplys yra tas, kuris prieš pereidamas gatvę neapsižvalgo.

Žioplys yra tas, kuris išlipa iš autobuso ir nepažiūri, kas iš paskos atvažiuoja.

Žioplys yra tas, kuris pereina gatvę prieš vežimą arba automobilį. (Skautas pereina pro vežimą arba automobilio galą ir apsidairo, kad jo nepervaziuotų).

Žioplys yra tas, kuris pereina gatvę nenustatytomis vietomis.

Žioplys yra tas, kuris, pamokoms pasibaigus, išbėga tiesiai į gatvę, nepažiūrėjęs, ar kas neatvažiuoja.

Žioplys yra tas, kuris žaidžia gatvės viduryje.

Žioplys yra tas, kuris vaikšto užmerktom akim.

Jeigu berniukas neprasizengs šioms taisyklėms, jis gali tikėtis priklausysias prie tų žmonių, kurie nereikalauja greitosios pagalbos automobilio, kad juos gabentų į ligoninę.

Pagalvok, ką tai reiškia tavo tėvams ir giminėms!

Kaip mes ruošėme darželį

Mūsų mokykla dar neturi savų namų. Ji talpinasi dideliuose ūkininko namuose. Mokykla užima visą namą. Ūkininkas jame negyvena.

Mokyklos namas prie pat plataus vieškelio. Prie namo — vieta gėlių darželiui. Bet anksčiau ten tik varnalėšiai ir kiečiai augo, žydėjo ir skleidė kvapą (jei tik koki turėjo). Augo jie ir bujojo aukščiau langų, nes dirvą puikiai turėjo: jau kelių rudenių sukritę medžių lapai pūvo ir tręšė žemę, nes jau keli metai kai niekas jų nevalė.

Pats mokytojas ten nevaikščiojo, nes eidavo iš kiemo pusės. Nejaukiai atrodė mokykla nuo vieškelio pusės. Tik iškaba bylojo mokyklą čia esant.

Mokytojas bijojo vienas mokykloj ir miegoti, nes gi visuomet kviesdavosi koki ūkininkaitį iš kaimo pas save nakvoti.

Senas uosis, storas klevas ir neapkabina liepa savo šakomis siekė namo stogą, dengė visą darželį ir, pro savo lapus mažai praleisdami dangaus šviesos, darė jį glūdų. Dėl to mokyklos priebutyje ir kaitrią dieną būdavo vėsu: medžių lapai nė vienam spindulėliui neleido ten įsiskverbti. Tačiau nei mokytojas, nei mokyklos sargas, niekas nepasirūpino apvalyti darželį, kad būtų jauku.

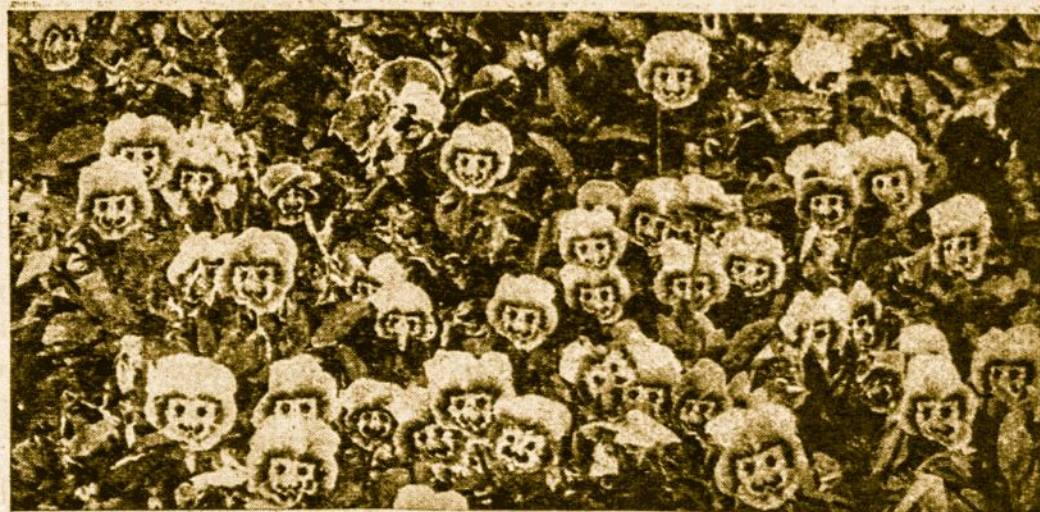
Bet štai sužinojom, kad nuo mokslo metų pradžios bus atkeltas naujas mokyklos vedėjas. O tai pasakė tėvelis, kuris sužinojo iš viršaičio. Jis sakėsi pats su naujuoju mokytoju kalbėjęs. Ir tikrai.

Vieną rugpiūčio mėnesio dieną, pavakare, pro langus pravažiavo miesto vežikas. Vežė kažin koki poną. Išbėgau laukan pažiūrėti. Vežimas sustojo prie mokyklos.

— Naujas mokytojas atvažiavo, — pasakiau įbėgęs trobon.

Mazgelis ir suriša ir paleidžia.

Po pusvalandžio apie tai žinojo jau viso kaimo vaikai. Mat, mes mokame ir be telegrafo greitai žinias perduoti.

* * *

Mokykloje prasidėjo darbas. Rugšėjo mėn., kol gražus oras, dažnaiėjome į lauką, mišką.

Vieną rytą atėję mokyklon nu-stebome: darželio tvoros dalis atitverta, pats mokytojas — ne mokytojas, o lyg koks ūkininko bernas: vienmarškinis, rankoves iki alkūnių atsiraitęs, su „tačka“ veža iš darželio supuvusius kaip mėšlą lapus. Kiečių nė varnalėšių stiebų jau nebuvo. Mokytojui padėti šokome ir mes.

— Tu, Jurgiuk, paimk grėblį ir sugrėbk visus likusius ir prie žemės prisiplojusius lapus į vieną krūvą — tarė mokytojas.

— O man kas veikti? — paklausiau aš.

— Tu rauk laukan piktžolių šaknis. Kurių negalėsi išrauti, tai paimk šitą mažąjį kastuvėlį ir iškask, bet šaknų neturi palikti, nes iš jų vėl augs piktžolės. O kad nenusidilgintum rankų, tai užsimauk šitą mano pirštinę, — duodamas pirštinę pasakė mokytojas.

Sušilę dirbome iki skambučio, o paskui ir visą pirmąją pampką, bet darželis dabar jau tikrai buvo vertas savo vardo.

Buvo sukastos dvi apvalios lysvės gėlėms. O kad gėlės geriau augtų, iš daržo prinešėme trąšios žemės. Vidury tų lysvių pasodinome po didelį kerą žieminių plačialapių gėlių. Sargo padedami, nuvalėme priebutį, sutaisėme vartelius, o takelį išbars-tėme geltonu smėliu. Buvo smagu ir jauku. Išbėgę į vieškelį žiūrėjome, kaip atrodo iš tolo. Mokyklos namas dabar, rodos, juokėsi iš tinginių ir džiaugėsi darbščiaisiais. O ir vakarais nustojo rėkę pelėdos ir apuokai, kurie anksčiau, pamėgę apleistame darželyje augančius medžius, gąsdindavo buvusį mokytoją. Moterėlės dabar nė viena nepraeidavo pro šalį, nesustojusi prie darželio. Prieis mokyklą, sustos, pasižiūrės, pasižiūrės, galva palinguos, kažin ką

pamurmės sau ir tik tuomet eina toliau.

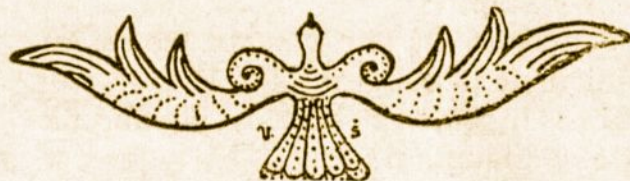
Mokyklos namo savininkas vieną šventadienį būreliui vyrų juokdamasis pasakė:

— Jau keli mokytojai šioj mokykloj buvo, bet tokio, kaip šis, nemačiau. Kai jis atvyko, tai net ir piktžolės nebeturi vietos. Žiūrėkite, nė viena dilgynė nebeauga namo patvoriuose: jis visas išrovė, išrinko. Tai bent mokytojas. O kokie darbštūs pasidarė jo mokomi vaikai.

— Taigi, taigi, — pritarė vyrai.

O aš pagalvojau, kaip malonu, kad ir mus ir mūsų mokytoją giria. Bet pamatysite, ką mes pavasarį padarysime. Darželis bus ne toks; tai bus ne darželis, o tikras rojus. Mokytojas sakė, tarp krūmelių įtaisy-sias stalelių, suoliukų, tuomet mes kitas pamokas ore galėsime atlikti. Tai bus gera.

Aliukas.

TAI SURENGSIM IŠKYLĖLĖ!

Tai surengsim iškylėlę,
Ok tra-lia-lia,
Labai gražią iškylėlę,
Ok tra-lia-lia.
Trad-ri-di ra-ta-ta,
Ok tra-lia-lia puf!
Tai surengsim iškylėlę,
Ok tra-lia-lia.

Talkon kviesim voverėlę,
Ok tra-lia-lia,
Labai gražią voverėlę,
Ok ir t. t.

Rudaplaukė voverėlė
Pririnks skautams riešutėlių...

Skautai riešutus kai valgys,
Voverėlė juos suskaldys.

Vlks.

Mūsų pramogos.

GUDRUS SPĖJIKAS.

Kalnėnų kaime gyvena gana didelis būrelis skautų. Visi jie mokosi pradžios mokykloje ir yra jaunesnieji skautai, tik „Jonukas gimnazistukas“ (taip jį visas kaimas vadina) — yra jau „tikras“ skautas, nes mokosi gimnazijoje. Mokosi gerai, ypatin- gai sekasi jam matematikos mokslas: jis didelis visokių uždavinių ir galvosūkių sumanytojas ir mėgėjas. Parvažiavęs atostogų, nesididžiuoja, draugauja su jaunesniais vaikais ir pasakoja visokias gudrybes, sugalvoja įvairių galvosūkių.

— Sukit galvą, draugužiai. „Matematika — tai smegenų gimnastika“, — taip dažnai mums sako vienas mūsų mokytojas.

Vieną sykį jis pasigyrė mokąs išpėti įvairių nežinomų jam daiktų skaičių.

— Ar nori, Kaziuk, aš išpėsiu, kiek tu šią savaitę gavai trejetukų, ketvertukų ir penketukų? Apie dvejetukus nekalbėsime, nes tu esi skautas ir turi būti stropus mokinys.

Kaziukas žinojo, kad Jonukas nejuokauja ir neapsiima spręsti neišsprendžiamų uždavinių, bet kaip jis išpės, kiek kokių gavo pažymių, negalėjo suprasti.

— Kažin ar išpėsi? — paabejojo jis.

— Pamatysi. Tik atsimink, kiek jų gavai. Atsiminei?

— Taip.

— Gerai. Paimk savo trejetukų skaičių ir padaugink iš 2. Pridėk dabar 3 ir gautąjį skaičių padaugink iš 5. Padauginai?

— Taip.

— Pridėk prie jo gautų ketvertukų skaičių. Padaugink iš 10.

— Padauginau.

— Pridėk gautų penketukų skaičių.

— Pridėjau.

— O kiek gavai?

— 384.

— Dabar žiūrėk: iš to skaičiaus aš atimsiu 150, gausiu 234. Pirmas to skaičiaus skaitmuo man rodo, kad trejetukų tu gavai 2, antras skaitmuo pasako, kad ketvertukų gauta 3, o trečias skaitmuo, kad penketukų pasisekė gauti net 4. Iš to matyt, kad tu ne prastas mokinys. Na, ar neteisingai išpėjau?

— Teisingai, — nustebe pasakė Kaziukas. — Tai tu viską gali išpėti?

— Visus skaičius nuo 1 iki 9. Galiu ir tave išmokyti. Matau, kad nori.

— Tikrai noriu.

— Na, tai daryk taip, kaip aš dariau. Išpėkim, pav., kiek Juozukas turi brolių, seserų ir dar kokių dalykų, na, sakysim, vadovėlių. Brolių

jis turi 5. Padauginkim iš 2, bus 10. Pridėk 3, gausi 13. Padaugink iš 5, bus 65. Dabar pridėk seserų skaičių. Jų, rodos, tėra viena. $65+1=66$. Padaugink iš 10, gausi 660. Juozuk, kiek turi vadovėlių?

— 4.

— Pridėkim 4, gausim 664. Iš to skaičiaus dabar atimk 150, gausi 514. Matot: pirmas skaitmuo rodo, kiek Juozukas turi brolių, antras — kiek seserų, trečias — kiek vadovėlių.

Vaikai užsirašė visus skaičius ir veiksmus, kuriuos reikėjo žinot, ir veikiai patys išmoko tokiu būdu išpėti nežinomus skaičius.

— Galėčiau išpėti, kiek jūs ir jūsų visi broliai turi metų. Bet apie tai papasakosiu kitą kartą. Dabar eikime pažaisť sviediniu. Kas žino, gal ir mums teks kada nors padėti mūsų krepšiasvydininkams apginti Europos nugalėtojų vardą...

Ir vaikai išdardėjo iš kambario.

T. Š.

IVAIRENYBĖS

Pieno upelis...

Guatemaliečiai turi medžių gojelius, panašius į mūsų beržus, kurių syvai yra tokie, kad nieku nesiskiria nuo pieno skonio. Vietiniai gyventojai jį vartoja vietoje pieno. Pasakos apie pieno upelius tat yra tikrenybė. Tą liudija prof. Record, iš Yale Universiteto, Šiaur. Amerikos Jungtinėse Valstybėse. (Ar. V-skas).

Dėl spilkutės.

Gaisras nuo kibirkšties — paprastas dalykas. Traukinio nelaimė nuo spilkutės, patekusios ant bėgių, — naujiena. O tuo tarpu, paprasta angliška spilkutė, įkritusi į iešmą stoties keliuose Siborge, prie Niagaros, sukliudė teisingai perkelti iešmą ir dėl to nuėjo nuo bėgių greitis prekinių traukinys, prikraitas vaisių. Sudaužta į šipulius 12 vagonų. Buvo kelios žmonių aukos. (Arėjas Vitkauskas).

Du žaidimu

Nesuspėsi. Vienas skautas paima nesuglamžyto popierio lapą ir atsis- toja prie sienos. Jis lapą prideda ranka prie sienos. Antrasai atsistoja prieš popierio lapą taip, kad, ištiesus ranką rodomuoju pirštu, pirštas nuo lapo būtų tiek nutolęs, kokio ilgumo yra popierio lapas. Pirštas reikia laikyti tokiame aukštume nuo grindų, kokiame randasi prie sienos pridėto popierio lapo apačia. Kai pirmasai skautas paleidžia popierį palei sieną kristi žemyn, antrasai turi spėti pirštu prismeigti lapą prie sienos. Pirštu lapas prismeigti galima nežemiau tos sienos vietos, kurioje buvo apačia lapo, kol jį laikė pirmasai skautas. Pamėginkite tai padaryti. Tik nenusilaužkite pirštuko.

Ūpataikysi. Paimkite paprastą butelį ir kamštį. Kamštį storuoju galu pastatykite ant butelio kaklo. Butelis turi stovėti peties aukštumu. Dabar, atsitraukę nuo butelio kokius 6—10 žingsnių, greitai eikite butelio link ir, praeidami butelį, stenkitės spragtuku (žiūr. pieš.) numušti kamštį nuo butelio kaklo.

Sąlyga: citi greitai ir praeinant butelį nesulėtinti ėjimo tempo. Mušant spragtuku kamštį, butelis negali būti sujudintas. V-s.

O kas taip šoka?

Taip šokti moka Šilutės jaun. skautai.

* MŪSŲ ŠEIMOS NAUJIENĖLĖS. *

Mūsų pirmoji šio pavasario iškyla.

Kaunas-Šančiai. Gegužės m. 30 d. Šančių tunto II j. skautų draugovė ir Nemuno tunto IV jaun. skaučių draugovė sutarė padaryti dienos iškylą. Tokia bendra sesių ir brolių iškyla tiko dar todėl, kad abi šios draugovės susidaro iš Kauno m. pradž. mokyklos Nr. 20 mokinių.

Iškylauta iki vakaro, kada buvo su- kurtas išpūdingas laužas, prie kurio ke- liolika sesių ir brolių davė įžodį.

Iškyla buvo gražioje Jėšios upės krantuose. Užbaigta sudarius sukryžiuo- tomis rankomis ratą gražia „Ateina nak- tis“ malda. Jums, sesute ir broli draugi- ninkai, esame dėkingi, kad nors vienai dienai išvedėt iš tvankaus miesto į gamtą.

Jaun. sk.

Štai kaip mes pagerbėme motules!

Stonaičiai (Telšių tuntas). Š. m. gegu- žės mėn. 6 d. Stonaičių pr. mokyklos jaun. skaučių „Minijos“ dr-vė šventė Motinos Dieną, kurios metu 21 skautukė davė įžodį. Į šventę atvyko tunto atstovės — sesės Šerpetienė ir Butėnaitė. Po įžodžio skautukės savo mamytės pa- puošė pavasario gėlėmis ir apdovanojo savo pagamintais darbeliais. Po to sesu- tės suvaidino „Laimės gėlę“, pašoko „Či- gones“, „Švedų polkutę“ ir „Pas močiu- tę augau“. Šventė užbaigta bendra arba- tèle.

Jėgų draugovės vadei psktn. Abelkie- nei, nes ji savo darbštumu ir kaime daug ko pasiekia!

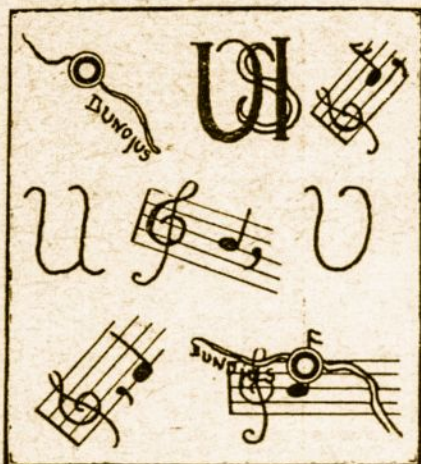

Skyrių veda psktn. H. Rudzinskas.

UŽDAVINIAI.

Užd. nr. 1.

Rebusas.

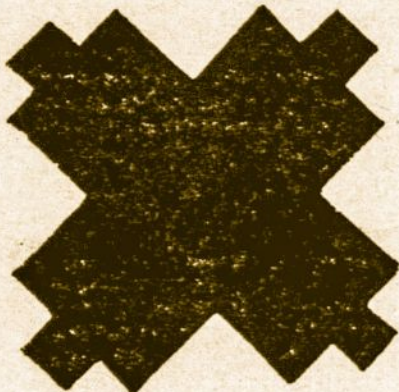

Užd. nr. 2.
Anbo iš Kaišiadorių.

Suraskit šiuos žodžius: 1) gėlė, 2) europietis, 3) mot. vardas, 4) mineralas, 5) Afrikos gyventojas, 6) Europos miestas, 7) miške būna, 8) Azijos dalis, 9) daržovė, 10) gyvulys. Vietoje skaičių paskaitykit visiems žinomą mūsų poeto vardą ir pavardę.

Užd. nr. 3.

Šią figūrą padalinkit į aštuonias lygias dalis.

Užd. nr. 4.

O. Akabo iš Kauno.

Šaradė.

Pelkei raidę pamainysi —
Stiprų žvėrį pamatysi.

Užd. nr. 5.

Liūdesio iš Kauno.

Šaradė.

Planeta be raidės vienos —
Nelaimė bus visados.

„SK. A.“ NR. 9 UŽDAVINIŲ

SPRENDIMAI.

Užd. nr. 1.

Menas ir mokslas yra tautiškosios kultūros žiedas.

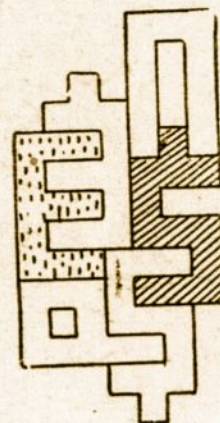
Užd. nr. 2.

Nafta, linas, naftalinas.

Užd. nr. 3.

Skautybė parengia dirvą geriems tautų savitarpio santykiams.

Užd. nr. 4.

Šešupė.

Užd. nr. 5.

Mašinistas.
Futbolistas.

VISIEMS UŽDAVINIŲ SPRENDĖJAMS.

Sekančiame „Sk. A.“ nr. bus dešimt konkursinių uždavinių.

LIETUVOS SKAUTŲ-ČIŲ ŠEFA VARDŲ DIENOJE SVEIKINA:

ŽEMĖS BANKAS

ŪKIO BANKAS

Akc. B-vė „PALEMONAS“ ir
Akc. B-vė „METALAS“

Akc. „LIETUVOS PHILIPS“ B-vė

Akc. B-vė „Drobė“

PIENOCENTRAS

Degtukams šipulių fabrikas
KLAIPĖDOS AKC. B-VĖ

Cukrus stiprina žmogaus sveikatą, užtat labai reikalingas visiems, ypač vaikams ir jauniems.

Cukrus duoda jėgos

Vartodami cukrų savo gamybos, mes ne tik keliame sveikatingumą, bet ir prisidedame prie savo krašto gerovės kėlimo.

Lietuvos cukraus fabriko savininkas

Akc. „LIETUVOS CUKRUS“ B-vė

Kaunas, Vytauto pr. 33, tel. 2 22 62, 2 25 05, 2 35 54

OI LĖKĖ, LĖKĖ

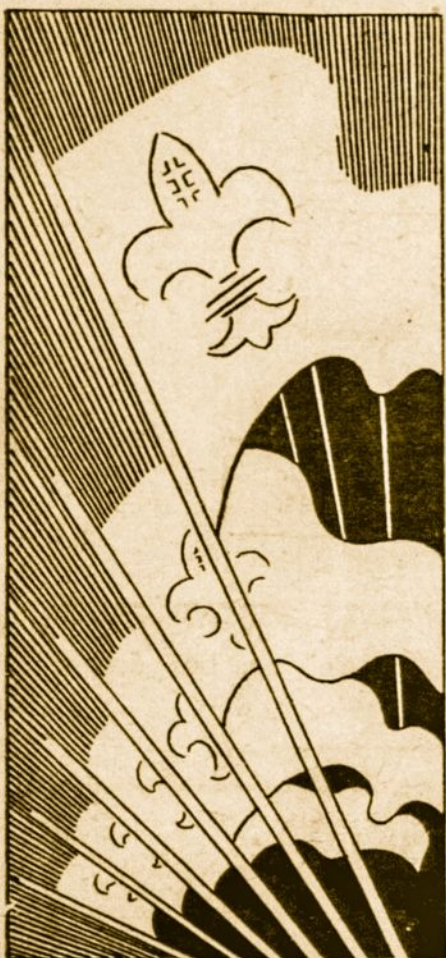
PETRO BABICKO žodžiai.

VIKT. KUPREVIČIAUS m.

Andante.

Mes su

daina

2. Ant aukšto kalno,
Po ąžuolėliu,
Stovi jaunas bernelis.
Ilgai stovėjo, ilgai dumojo,
Ar joti pas mergele.
3. O ir nujojo
Jaunas bernelis
Pas savo merguželę.
O ir atrado ją gailiai verkiant
Graudžiomis ašarėlėm.
4. Neverk, neverki,
Jauna mergele,
Mes būsimė laimingi.
Į karą joju, Vilniaus vaduoti,
Pavasari sugrįšiu.

Mūsų gyvenimo vaizdai, tik šį syk ne fotografuoti, bet paišyti.